

KKTC
YAKIN DO U ÜN VERS TES
SOSYAL B L MLER ENST TÜSÜ
TÜRK D L VE EDEB YATI ANAB L M DALI

ST KLAL GAZETES 'NDE 1949-1952 YILLARI ARASINDA YAYIMLANAN S YAS
YAZILAR

YÜKSEK L SANS TEZ

ÖZGE EL Z AKSAYGIN

TEZ DANI MANI: YRD. DOÇ. DR. EVKET ÖZNUR

LEFKO A -2015

KKTC
YAKINDO UÜNVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİL VE EDEBİYAT ANABİLİM DALI

ST KLAL GAZETESİNDE 1949-1952 YILLARI ARASINDA YAYIMLANAN
SİYASİ YAZILAR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ÖZGELEL Z AKSAYGIN

TEZ DANIŞMANI: YRD. DOÇ. DR. EVKET ÖZNUR

LEFKOŞA-2015

Ç NDEK LER

ÖNSÖZ

G R

1

I. KIBRIS'TA TÜRK BASIN TAR H 4

II. ST KLAL GAZETES 'NDE S YAS OLAYLAR (1949-1952)8

II. a. ST KLAL GAZETES VE ST KLAL 12

PART S

II.b. HALKIN SES VE HÜR SÖZ GAZETES 23

II.c. LHAK

27

II.d.SOSYAL OLAYLAR38

d.1. GÖÇMENLERE YARDIM VE

MÜFTÜLÜK MESELES

d.2. BASKI

d.3.HAYVANCILIK

III. DE ERLEND RME

43

IV. KAYNAKÇA

46

V. ST KLAL GAZETES 'NDE YER ALAN

48

S YAS YAZILARIN BA LIKLARI

VI. ST KLAL GAZETES 'NDE YER ALAN S YAS MET NLER51

KISALTMALAR

age : Adı geçen eser

CHP Cumhuriyet Halk Partisi

Dr. Doktor

DP Demokrat Parti

KATAK Kıbrıs Adası Türk Azınlık Kuruma

KT Kıbrıs Türk

KKTC Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

TC Türkiye Cumhuriyeti

s.Sayfa

Ü.T.BÜniversite Talebe Birli i

ÖNSÖZ

Kıbrıs Türk Tarihinin önemli liderleri arasında bulunana Necati Özkan, tüm hayatını Kıbrıs Türk Toplumuna adadı. Siyaset hayatına 1920'lerde başlayan ve 1950'li yıllara kadar devam eden Özkan ; İngilizlere ,Rumlara hatta zaman zaman Türkiye'ye bile karşı duruşu ile dikkat çekti. Kıbrıs Türk Toplumunun çıkarları doğrultusunda hareket eden Özkan'ın bu süreç içerisinde en büyük destekçisi halktı. Gücünü halktan alarak stiklal gazetesini ve stiklal Partisi'ni kuran Necati Özkan'ın ilerlemesi, bir süre sonra hedef haline gelmesine neden oldu. Necati Özkan,30 yıllık aktif siyaset hayatı içerisinde iç ve dış dünya ile ilgili sorunları, halkın , i çinin, sanatçının dü üncelerini yakından takip etti ve bu konular hakkında duyarlılık gösteren bir lider oldu.

Hazırladığımız bu yüksek lisan tezi ile stiklal Gazetesi'nde 1949-1952 yılları arasında yayımlanan siyasi yazıları inceleyerek dönem içerisinde yaşanan olayların bakış açılarını yansıtmaya çalıştık. stiklal Gazetesi , Kıbrıs Türk Toplumunun kültür ve edebiyat hayatında çok önemli izler bırakan bir gazete olmakla birlikte o dönemin siyaset hayatında da önemli adımlar atılmasını sağlayan bir gazete oldu. stiklal Gazetesi'nin sadece kültürel ve edebi yönden incelenmesi özellikle Hikmet Afif Mapolar'ın tefrika edilen romanı ile öne plana çıkmasını sağlamıştı. Bizler ise o döneme ilişkin tutan stiklal Gazetesi'nin sadece edebi yönden değil siyasal yönden de incelemesi gerektiğini düşündük. Bu konuda Naciye Kazaz “Necati Özkan'ın stiklal Gazetesinde Yayınlanan Siyasi Yazıları” isimli yüksek lisans tezi hazırladı. Bu yüksek lisans tezinde 1952 yılından sonra Necati Özkan'ın yazdığı siyasi yazılar incelendi. Bizim hazırladığımız tezde ise 1949-1952 yılları arasında yayımlanan tüm siyasi yazılar yer aldı. Kıbrıslı Türklerin; İngilizlerle, Rumlarla ve Türkiye ile ilişkisinin yanı sıra ülke içinde kendi arasındaki sorunları ve olayları da inceledik. Bizim bu çalışmamızda gazeteyi; “ stiklal Gazetesi ve stiklal Partisi”, “Halkın Sesi ve Hür Söz gazetesi” , “ İhak” ve “Sosyal Olaylar” olmak üzere dört ana başlıktan inceledik. Bu arada stiklal Gazetesinden alınan metinlerdeki dil özellikleri de dönem içerisinde kullanılan dile örnek olduğu için orijinal ekli ile tezde yer aldı.

Kıbrıs Türk Tarihi içerisinde pek bilinmeyen birtakım olaylara farklı bir açıdan bakma ansı buldu um bu çalı mamda tez danı manım Yrd. Doç. Dr. evket Öznur'un da deste i büyük oldu. Danı manım Öznur'a te ekkürlerimi sunarım. Tezimi okuyan ve de erlendiren tez jüri üyelerim Prof. Dr. Ali Efdal Özkul ve Dr. Ejdan Sadrazam'a da te ekkür ederim.

Özge EL Z AKSAYGIN

ABSTRACT

Necati Özkan, one of the most important leaders in the history of Cyprus Turkish, devoted his life to Turkish Cypriot Society.

Within his political life started in 1920s and continued until 1950s, he got people's attention by standing up against the English, the Greek and sometimes even the Turkey. He always worked for the benefit of the Turkish Cypriot society. During this period, his greatest supporters were the society itself. With this support, he founded İstiklal Newspaper and the political party- İstiklal. This rapid improvement in his career made him a target of criticism. During his 30 years active political life, he followed the national and international issues besides the perspective of the society, labors and the artists. He was always a great leader showing a great response to these political and social issues.

In this master's thesis, the diplomatic and political articles published in the İstiklal newspaper between 1949 and 1952 were analyzed and we tried to reflect the different point of view to these events in these years. Besides making an impression in our cultural and literallives, İstiklal newspaper encouraged us to take remarkable steps in political life. İstiklal Gazetesi managed to bring a visibility to the published novel of Hikmet Afif Mapolar, which was analyzed in terms of cultural and literal terms in these days. We, on the other hand, claimed that İstiklal Newspapers should be taken into consideration, not only in literal but also in political ways. Therefore, our study is categorized under four main titles including; the relations of Turkish Cypriots with the British, Greek and Turkey as well as the internal problems of Turkish Cypriots itself. We analyzed İstiklal Newspaper in the four main titles; 'İstiklal Newspaper and İstiklal political party', 'Halk sesi ve Hür Söz Newspaper', 'İhak' and 'Social facts'. The quotation taken from İstiklal newspaper have been kept originally in this thesis as it reflects the language properties used within these days.

I am greatful to my supervisor Asst. Prof. Dr. Evket Öznur for the support he provided to me, forgiving me the chance to have a different point of view to the unveiled issues of Turkish Cyprus History. I

alsoacknowlwedgemyappreciationtothejurymembers; Prof. Dr. Ali Eftal Özkul
andPh.DEjdan Sadrazam.

G R

Mücadeleci yönü oldukça güçlü olan M. Necati Özkan , Kıbrıs Türk Toplumunun ilk liderleri arasında yer aldı. Hayatını Kıbrıs Türk Toplumuna adayan Özkan, Kıbrıs Türk siyasi tarihide de birçok ilklere imza attı. Bu çalı mada, Necati Özkan'ın 1949-1952 yılları arasındaki siyasi olaylara bakı açısı incelendi. Necati Özkan'ın siyasi hayatına nasıl ba ladı nı ve hangi a amalardan geçti ini bilmeden onun bu dönemdeki tutumlarını anlamak da mümkün olmayacaktı. Bu yüzden ilk olarak Necati Özkan'ın siyasi ya amını etkileyen olaylar hakkında bilgi verdik.

1899 yılında Lefko a'da do an M. Necati Özkan ,1970 yılında Lefko a'da vefat etti¹.

Necati Özkan, 16 Eylül 1903 tarihinde Akarca'ya yakın en büyük Türk köyü olan Peristerona'da Medrese e itimine ba ladı.. Sırası ile Lefko a'daki Tarakçı Mektebine , Haydarpa a lkokuluna ve Rü tiye Mektebi'ne gitti. Necati Özkan, 1913'te Rü tiye'den, 1918'de ise İdadi'den mezun oldu.²

Birinci Dünya Sava ı nedeniyle yüksek tahsil yapma olana ı bulamayan Necati Özkan, Türk Edebiyatı ve hukuk dersleri aldı. ngilizce ve Rumca dillerini konu abilen Özkan, meslek hayatına Lefko a Türk Lisesi'nde ö retmenlik yaparak ba ladı. Üç yıl devam eden bu görevi süresince elde etti i gelirin tümünü fakir ö rencilere ba ı ladı. Daha sonra küçük bir bakkaliyeyi ile ticaret hayatına atıldı. Kısa bir zamanda bu ticaret hayatında ba arılı oldu. "Altı Ok" unvanıyla sigara fabrikası; in aat malzemeleri, dülger deposu ve hırdavat ma azası; mozaik fabrikası; ah ap bina i leri için dülger atölyesi, marangoz i leri fabrikası; müteahhitlik bürosu; sinema ; ithalat bürosu; turizm ve seyahat acentesi; sigorta acenteli i; basımevi; günlük gazete yayıncılı ı; otel ve tarım i letmecili i yaptı. Söz, Hakikat, Halkın Sesi, stiklal gibi yerli Türkçe gazetelerde devamlı olarak Kıbrıs Türk Toplumunu sorunları ile ilgili makaleler yazdı.³

Ticaret hayatının içinde halkla iç içe olması , dönemi içerisinde iyi bir yazar ve ö retmen olması; halkın var olan sorunlarını ve dü üncelerini gazete yazılarında dile getirmesi halkın güvenini sa lamasına neden olmu tu.

¹ M. Necati Özkan (1899-1970) , Ergin Birinci , Necati Özkan Vakfı yayınları 1997, s.17

² M. Necati Özkan'ın kendi sesi ile banda okudu u hatıralarından.

³ M. Necati Özkan (1899-1970) , Ergin Birinci , Necati Özkan Vakfı yayınları 1997 , s.14

Çankaya'da Atatürk tarafından kabul edilen ilk ve tek Kıbrıslı Türk liderdi. Kendisine 'Özkan' soyadı Atatürk tarafından verildi. smet nönü'nün güvenini de kazanıp ileriki dönemlerde stiklal Gazetesi'nin yayımına ba layacak ve stiklal Partisi'nin kurulmasına öncülük edecekti.⁴

ngiliz Sömürgesine kar ı oldukça sert bir tutumu içinde olan Necati Özkan, siyaset hayatına ilk ciddi adımı Lefko a Belediye seçimlerini kazanması ile ba ladı. 1926 yılında Lefko a Belediye Meclisi üyeli i seçimlerini kazanana Necati Özkan, dört yıl sonra, 1930 yılında Kıbrıs'ın en büyük seçim bölgesi olan Lefko a / Girne Kazalarından adaylı mını koyarak, Sömürge daresi'nin destekledi i adaya kar ı büyük bir ço unlukla seçimleri kazandı ve Kavanin Meclisi'ne (Yasama Meclisi) girmeyi ba ardı. Bu dönemde Kıbrıs Türk Milli Kongresi'ni gerçekle mesinde de etkin görev aldı . 1942 yılında ise Kıbrıs'ta Türk toplumunun ilk siyasi partisi olan KATAK'ın kurulu unda önemli rol oynadı. Görü ayrılıkları nedeni ile daha sonra KATAK'tan ayrıldı. ⁵ Necati Özkan'ın daha sonra stiklal Gazetesini ardından da stiklal Partisini kurarak halkın sesi olmaya çalı tı.

stiklal Gazetesi'nde 1949-1952 yılları arasında yer alan siyasi yazılarda Kıbrıs Türk Toplumunun haklarının korunmaya çalı ıldı.

stiklal Gazetesi'ndeki siyasi olaylar; “ stiklal Gazetesi ve stiklal Partisi” , “Halkın Sesi Gazetesi ve Hür Söz Gazetesi” , “ lhak” ve “Siyasal Olayalar” olmak üzere dört ana bölüm altında inceledi.

“ stiklal Gazetesi ve stiklal Partisi” bölümünde Necati Özkan'ın KATAK'ı kurma ve ayrılma süreci, ardından Dr. Fazıl Küçük ile var olan sorunları ve stiklal Gazetesini kurmaktaki amacı yer aldı.

Kıbrıs Türk Toplumuna ayna olmak adına kurulan bu gazete , daha sonra okuyucularına halkın iste i do rultusunda stiklal Partisi'nin de kurulaca mını duyurdu .

stiklal Gazetesi , stiklal Partisi'nin kurulu a amalarını adım adım sayfalarında yansıttı. Partinin kurulması ile birlikte de yapılan çalı malar ve bilgiler üyelerine gazete

---

⁴ M. Necati Özkan (1899-1970) , Ergin Birinci , Necati Özkan Vakfı yayınları 1997, s.16

⁵ M. Necati Özkan (1899-1970) , Ergin Birinci , Necati Özkan Vakfı yayınları 1997, s.15

yolu ile ula tı. stiklal Gazetesi hem kendi görü lerini yansıtıyordu hem de kendisine yönlendirilen sorulara cevap vererek kendini savunuyordu.

“Halkın Sesi Gazetesi ve Hür Söz Gazetesi” bölümünde de Halkın Sesi ve Hür Söz gazetelerinin, stiklal gazetesine ve stiklal Partisine kar ı yazdıkları yazılar ve bu yazılara cevaplar yer aldı.

“İhak” bölümünde ise gazete haberlerinden yola çıkarak Rumların Yunanistan’a ilhak talebi ve Kıbrıslı Türklerin bu konuda Türkiye ve İngiltere nezdinde ba lantı ı çalı malar aktarıldı.

“Sosyal Olaylar” bölümünde dönem içerisinde siyaseti de ekillendiren birtakım sosyal olayların etkileri ve tepkileri yer aldı. Özellikle dönem içerisinde damgasını vuran birtakım olaylar ayrıntılı bir eilde ele alındı. İslam toplumu olarak da bilinen Kıbrıs Türklerin en hassas oldukları Müftülük Meselesi de bu bölüm içerisinde incelendi. Türkiye ile Kıbrıs arasındaki ili kiler de zaman zaman bu ba lamda irdelendi.

I. KIBRIS'TA BASIN

Gazete bir toplumun ya ayını, dü üncelerini, gelenek ve göreneklerini en iyi ve en kısa zamanda anlatan bir yayın organıdır. Gazete, aynı zamanda halkı en kısa zamanda bilgilendiren ve üzerinde en çok etki bırakan bir iletişim aracı olarak da tanımlanabilir.

Kıbrıs'ta ilk basımevi İngilizlerin geli inden sonra Henry King and Co. tarafından Larnaka'da kuruldu. Kıpros/Cyprus isimli haftalık gazete 29 A ustos 1878 tarihinde yayımlandı. İlk iki sayfası İngilizce, di er iki sayfası da Rumca olarak basılmaya başladı.⁶

Kıbrıs'ta Rum basınının gelişmesinin sebebi ENOS S'i yaymanın en hızlı yolunun basın yolu olmasından kaynaklanıyordu. Kıbrıslı Türkler de buna tepki olarak Türk basınına oluşturmaları ve bu konuda halkını bilgilendirmek ve ENOS S'e karşı hazırlıklı olmaları için çalışmalarında bulunmuşlardı.

Kıbrıs'ta yayınlanan, 16 sayı süren ve ne yazık ki hiç bir sayısı elimizde bulunmayan ilk gazete "Saded'i"(1888) bir yana bırakırsak 1891'de çıkan "Zaman" gazetesini elimizdeki ilk gazete olarak görmekteyiz.

ENOS S'e karşı mücadele etmek amacıyla yayımına başlanan Zaman'ın "yayın ilkeleri" arasında; "İngiliz sömürgeciliği ile savaşmak.", "Ulusal bilinci ayakta tutmak", "Rum gazetelerine karşılık vermek", "ENOS S'e karşı durmak." ilkeler yer alıyordu.

1892 yılı Kıbrıs resmî istatistiklerine göre adada yayımlanan gazeteler şunlardı:

1. The Times of Cyprus, haftalık, İngilizce
2. The Owl, haftalık, İngilizce.
3. Zaman, haftalık, Türkçe.
4. Kıbrıs, haftalık, Türkçe.

---

⁶ Ahmet Cavit, The British Rule in Turkish Cypriot text-books and Turkish Cypriot textbooks in Cyprus, The Cyprus Review, a journal of social, economic, and political issues, Volume:6, Spring 1994, Numbe:1, s.65, (Aynı yazar), Kıbrıs'ta Türkçe Basılmış Kitaplar Listesi, (1878-1997), KKTC Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları, Ankara 1997, s.2-3.

5. Alitia, haftalık, Rumca.
6. Foni tis Kipru, haftalık Rumca.
7. Salpinks, haftalık, Rumca.
8. Enosis, haftalık, Rumca.
9. Evagoras, haftalık, Rumca.
10. Etnos, haftalık Rumca ,⁷

Adadaki bu gelişmeler Kıbrıs Türklerini de etkiledi. Rumca yayımlanan gazeteler ve dergiler kadar çok olmasa da, Türkçe gazete ve kitaplar basılmaya başlandı.

Bu dönemde yayınlanan bir diğer gazete de "Kıbrıs"tır. Küfizade Mustafa Asaf Bey tarafından 6 Mart 1893'te yayınlanmaya başlanan Kıbrıs gazetesinin ilk sayısında yayın ilkeleri şöyle sıralanmaktadır:

- "1. Rum basını ile savaşmak.
2. Gerçeklerin ışığında olaylara yaklaşmak, yalan haber yazmamak.
3. Türk kültürüne ve Türk halkına hizmet etmek.
4. Jön Türklerin davasına destek olmak."

Kıbrıs, Yeni Zaman'ın devamıdır. Yeni Zaman 28 sayı yayımlandıktan sonra kapanmış, yerine Kıbrıs gazetesi çıkmaya başlamıştır.⁸

Kıbrıs Türk basını kendi sesini duyurmak ve varlığını kabul ettirmek için halkın duygularına tercüman olmaya çalışıyordu. Adada Kıbrıslı Rumların sesini duyurmak ve propagandasını yapmak için İngilizce olarak 8 gazeteyle ENOS S d'üncesini yayılıyordu. Kıbrıslı Türkler de gazete çıkarmaya başlayarak başta Rum basınına savaş açtı.

Gazeteler halkın duygularını yansıtıyor ve geleneklerinin, göreneklerinin, kültürlerinin ortadan kalkmaması için yayımlar yapıyordu. Kıbrıs Türkü'nün siyasi

---

⁷ Cyprus Blue Book; for the year 1892-1893, (Basım yeri ve tarihi yok), 298-299.

⁸ Kıbrıs Gazetesi, 10 Nisan 1893

sahne de boy göstermesine katkı sa layan yazılı basın gerek siyasiler gerekse dü ünçe adamlarının fikirlerini okuyucularına yansıtıyordu. Böylelikle var olan ortak mücadele duygusu peki iyordu

1910 yılına gelindi inde ve geriye bakıldı ında Kıbrıs'ta uzun ömürlü bir Türkçe gazeteye rastlanmamaktadır. Oysa adada 20-30 yıldan beri yayımlanan Rumca gazeteler vardı .Resmi kayıtlara göre, 1909 yılında Kıbrıs'ta yayımlanmakta olan gazete ve dergiler unlardı:

1. Agon, haftalık gazete, Rumca.
2. Auge, on be günde bir yayınlanan gazete, Rumca.
3. Alitia, haftalık gazete, Rumca.
4. Elefteria, haftalık gazete, Rumca.
5. Enosis, haftalık gazete, Rumca.
6. Helicon, Aylık dergi, Rumca.
7. Kokonoz, haftalık gazete, Türkçe.
8. Kipriakos Filaks, haftalık gazete, Rumca.
9. Neon Etnos, haftalık gazete, Rumca.
10. Foni tis Kipru, hafatalık, Rumca.
11. Ray ah, haftalık gazete, Rumca.
12. Salpinx, haftalık gazete, Rumca.
13. Salamis, haftalık gazete, Ruamca.
14. Sünuhat, haftalık gazete, Türkçe.
15. Dünya, aylık dergi, Rumca.
16. Zenon, 15 günde bir yayımlanan dergi, Rumca.⁹

---

⁹ Cyprus Blue Book 1909-1910. Government Printing Office, Nicosia 1910, s.218

1892 yılındaki yayın listesi ile 1909 yılındaki yayın listesi karşılaştırıldığında Rumca gazetelerin hem sayısı açısından (tiraj dahil) hem de devamlılık açısından Kıbrıs Türkeri'nin gazetelerinden daha fazla olduğu görülmektedir. Ayrıca o yıllarda yayımlanmış hiçbir Türkçe dergi yokken birkaç tane Rumca dergi vardı. İslâm Gazetesini yayımlayan Hafız Cemal anılarında iki toplum arasındaki bu farklılığı şu şekilde yansıtmaktadır: "Kıbrıs'ın bütün kasaba ve köylerini gezerken dikkat ettim ki en ufak bir Rum köyüne bile destelerle gazeteler geliyor. Muallimler hatta rençberleri mekteplileri gazete okunuyor Kıbrıs'ta cem'an on dört Rum gazetesi her hafta intisar ediyor. Dikkat ettim ki islâm köylerinin ancak yüzde birine Kıbrıs'ta çıkan Türkçe gazetelerden gidiyor. Fakat köylüler okumuyorlar bile. Hatta bazı muallimler gazeteyi okusalar bile anlayamıyorlardı. Köylüler bir takım gazeteleri (Jön gazetesi) dir diyerek elleri bula masın fikrine teb'an ma'ale ile tutup ateş atarlar veyahut parçalarlardı."¹⁰

---

¹⁰ Doktor Hafız Cemal, Kıbrıs Osmanlılarına Mahsus Son Hediye-i Acizanem Yahut Kıbrıs'ta Geçen Dört Senelik Tarih-i Hayatım, Lefkoşa 1909, s.80-81.

II. ST KLAL GAZETES NDEK S YAS OLAYLAR

Halkın “Geç öne do ru yol göster Necati / Ba rımız yanıktır su ver Necati” sesine kulak veren Necati Özkan halkın sesi olmak ve yol göstermek adına elinden gelen her eyi yaptı. Esnafılık yaptığı dönem içerisinde, sık sık halk ile iç içe olan Necati Özkan, halkın ne istedi ini iyi bilen öngörülü bir liderdi.

Necati Özkan ,Atatürk ilke ve inkılaplarına sıkı sıkaya ba lı bir siyasetçiydi. Atatürk’ün kıyafet ve yazı inkılaplarına öncülük eden Özkan , bu konudaki çalı malarından geri adım atmayarak ailesi tarafından dı lanmayı bile göze aldı. Atatürk ile ilk ve tek görüş en lider olma özelli ini de ta ıyan Necati Özkan’a “Özkan” soyadı Atatürk tarafından verildi.¹¹

Necati Özkan , 1920’lerden itibaren ngiliz Sömürge daresine kar ı durması ile dikkatleri üzerine çekti. İlk olarak 1926 yılında Lefko a Belediye Meclis üyeli ine, 1930 yılında da Kavanin Meclisine ngilizlerin tüm müdahalelerine ra men girmeyi ba armı tı. Kavanin Meclisi ngilizler tarafından , ngilizci olarak tanınan ve bilinen Türk ve Rum ki ilerden, tayinle olu uyordu. Çünkü ngilizler istedikleri yasa tasarılarını bu Meclis’e getirirler ve kendi adamları olan Türk ve Rum üyelere kabul ettirirlerdi. ngilizler tarafından seçilen ve “Sir” unvanı verilen Mehmet Münir Bey’e kar ı Necati Özkan’ın seçimi kazanması¹²ile Özkan’ın hayatına yeni bir sayfa açıldı. 1931 yılında Rumlar adada bir ayaklanma çıkararak Kavanin Meclisi’nin iptal edilmesine sebep olana kadar bu görevde bulundu. 1931 isyanla birlikte uzun süreli bir sükunet dönemi ya andı.¹³

Bu dönem içerisinde tüm siyasi faaliyetler ada çapında yasaklandı.19 Ekim 1938 yılında bu yasakları hiçe sayan Necati Özkan yanındaki yüzlerce ki i ile birlikte Türk bayra mını çekerek Atatürk Meydanından TC Konsoloslu una kadar yürüyerek yeni

¹¹ M. Necati Özkan (1899-1970) , Ergin Birinci , Necati Özkan Vakfı yayınları 1997, s.224

¹² Kıbrıs Güncesi, Hikmet Afif Mapolar 40 Yılın Anısı 1 , Galeri Kültür Yayınları, 2002, s. 167-168

¹³ 1931 SYANI: 1921’de Yunan isyanının yüzüncü yılında bir plebisit düzenleyen Rumlar , Yunanistan’a ilhak kararı alarak Enosis’i gerçekle tirmek için ngiliz yönetimine ba vururlar. Bu istek kabul görmez.1930’da be yüz imzalı bir dilekçe ile yaptıkları ba vurdan yine olumsuz yanıt alan Rumlar önce eylem eklinde ba layan sonra da 1931 Kıbrıs syanı olarak adlandırılan isyanı çıkararak ngiliz Valili ini ate e verirler. syan ngiliz idaresinin sert önlemleri le bastırılır ve isyanın ele ba ları adadan sürülür. Bu tarihten itibaren milli tarihlerin okutulması ve milli günlerin kutlanması yasaklanır, basına sansür ba lar, siyasi faaliyetler durdurulur, yasama meclisi niteli indeki Kavanin Meclisi kapatılır. Yasalar olaylara katılmayan Kıbrıslı Türkleri de kapsar ekkilde yürürlü e girer.

kurulan cumhuriyete ve Türkiye'ye ba lılı mı sundu. Necati Ökan'ın bu davranı ngiliz yönetimi tarafından pek ho kar ılanmadı.¹⁴

1920 yıllarda gizli olarak yürütülen siyasi çalı malardan olan Milli Cephe'de de rol oynayan Necati Özkan 1943 yılında kurulan KATAK için de oldukça çalı mı ama amacına uygun faaliyetlerde bulunulamadı ı gerekçesi ile daha sonra KATAK'tan ayrılı mı tı.

Halka hizmet etmek, var olan sorunları dile getirmek ve sesini duyurmak için bir basın organına sahip olması gerekti ini biliyordu. Artık tek partili dönemin de bitmesi gerekti ini, farklı seslerin de yükselmesine olanak verilmesinin art oldu unu dü ünen Necati Özkan , çok partili dönem için çalı maya ba ladı. CHP'nin iktidarda oldu u bu dönemde Türkiye'ye giderek yeni bir parti kurmak istedi ini bildirdi. Cumhuriyet kanı smet nönü bu dü ünceyi olumlu kar ıladı.¹⁵ Atatürk'e ve onun ilkelerine ba lı olan Necati Özkan; Atatürk'ün partisi olan CHP'nin ambleminin içinde bulunan "Altı Ok" sembolünü kendi gazetesinin ve partisinin amblemi yaptı. Böylelikle siyasi ya amına yeni bir sayfa daha açan Necati Özkan yeni bir gazete ve parti ile yoluna devam etti.

İlk olarak 28 Ekim 1949'da " stiklal , hakkıdır Hakka tapan Milletimin stiklal" ilkesi ve "Altı ok" simgesi ile stiklal Gazetesi'ni yayımlanmaya ba ladı.¹⁶ Amacı, basın yoluyla hem halkı bilinçlendirmek hem de kendi partisi hakkında bilgi vermektir.

" stiklal Partisi tam manasıyla imtiyasız ve sınıfsız bir halk partisi olaca ı için alameti farikası milli bir sembolümüz olan "ALTI OK" olacaktır. Çünkü zengin ve fakir farkı gözetilmeyecek ve hiç bir azadan aylık aidat alınmayaca ı gibi demokrasi esaslarına dayanarak kurulacak olan partinin bütün müzakerelerine herkesin i tirakı serbest olacaktır."

¹⁴ M. Necati Özkan (1899-1970) , Ergin Birinci , Necati Özkan Vakfı yayınları 1997, s.15

¹⁵ M. Necati Özkan (1899-1970) , Ergin Birinci , Necati Özkan Vakfı yayınları 1997, s.302

¹⁶ stiklal Gazetesi, 28 Ekim 1949 , sayı:1

“Kıbrıs Türk Birli i stiklal Partisi” amblemi ile birlikte gazetenin tüm sayıları ; köy ve kasabalara gönderilerek partiye üye kartları yapıldı.¹⁷

“Kıbrıs Türkü! Kendi varlı mını, kendi benli ini ve kendi hislerinin hakiki partisi olan “Kıbrıs Türk Birli i (ST KLAL) Partisi” ne vatandaşların gibi, üyelik kartını alarak müte ebbis üye ol. Bu parti senin varlı ından kopmu sana söz hürriyeti, fikir hürriyeti bah eden ilk parti olacaktır.”

Necati Özkan’ın ana hedefi; ülke içinde ve dı ında yaşanan gelişmelerle birlikte halkın, i çinin , sanatçının sesini duyurmaktı. Halkın Sesi ve Söz gazeteleri Necati Özkan için geniş çapta bir karalama kampanyası başlattı. Özellikle KATAK’tan ayrıldıktan sonra Dr. Fazıl Küçük’le araları açılan Necati Özkan’ın yeni gazete ve parti kurma çalı malarından sonra var olan gerginli i iyice arttı..¹⁸

4 Haziran 1950’de Beliş Pa a Sinemasında stiklal Partisi kuruldu.¹⁹ Çok kısa bir sürede oldukça fazla üyeye sahip olan stiklal Partisi oldukça yankı uyandırdı.

“4 Haziran günü içten gelen bir sevgi ile stiklal Partisi’nin kuruluşu gerçekleşti mi oldu. Çok esaslı bir programla halkımızın huzuruna çıkmı bulunan stiklal Partisi daha ilk günden resmi temaslarına başlayabildi mi oldu undan dolayı kendini bahtiyar saymaktadır.”

stiklal Partisi ve stiklal Gazetesi; Kıbrıs sorunu, ilhak, Türkiye ile ilişkiler, milli konular, eğitim, müftülük evkaf gibi konuları yakından takip edip Kıbrıs Türk Toplumuyla paylaşmayı ana prensip haline getirdi. Esas görevi halka hizmet olan Necati Özkan ve arkadaşları memleket meseleleri ile uğraşırken, bir taraftan da Halkın Sesi ve Hür Söz gazetelerinin karalama kampanyalarına cevap verdi. Hatta Türkler arasında ikilik yarattı , vatan hainliği ve komünistlik gibi ithamlara da cevap vermek durumunda kaldı.²⁰ stiklal Gazetesi’nin başlı ının kırmızı olmasından dolayı Dr. Fazıl Küçük, çıkardığı Halkın Sesi Gazetesi’nde , stiklal Gazetesi’ni komünist diye damgalamaya çalıştı.²¹

¹⁷ stiklal Gazetesi, 28 Ekim 1949 , sayı:1

¹⁸ M. Necati Özkan (1899-1970) , Ergin Birinci , Necati Özkan Vakfı yayınları 1997, s.25

¹⁹ stiklal Gazetesi, 7 Haziran 1950, sayfa 2

²⁰ M. Necati Özkan (1899-1970) , Ergin Birinci , Necati Özkan Vakfı yayınları 1997., s.299

²¹ Kıbrıs Güncesi, Hikmet Afif Mapolar 40 Yılın Anısı 1 , Galeri Kültür Yayınları, 2002, s. 358,359,361

Türkiye ve Kıbrıs arasındaki ilk ili kilerin mimarı olarak bilinen Necati Özkan, 1950'den sonra Türkiye'deki Demokrat Parti Hükümeti ile gerginlik yaşamaya başladı. Özellikle gazete ve partisinin amblemini değiştirilmesini istemesi ve bu isteğe Necati Özkan'ın olumlu yanıt vermemesi ile gerginlik arttı. Hatta 1953 yılından sonra vize verilmeyerek Türkiye'ye girmesi uzun bir süre engellendi.²² Bu dönem içerisinde u radı 1 yangın nedeni ile de hem gazeteyi hem de partiyi kapatmak zorunda kaldı.²³

Yabancılaşma bu gelişmeler sonucunda da Necati Özkan siyasetteki aktif çalışmalarından geri çekilmek durumunda kaldı..

---

²²M. Necati Özkan (1899-1970) , Ergin Birinci , Necati Özkan Vakfı yayınları 1997, 1 , s.16

²³TC .Kıbrıs Büyükelçiliği Konsolosluk Tevziyesi 337 – 247 sayılı ve 22 Ağustos 1961 Tarihli mektup

II. a. STIKLAL GAZETES VE STIKLAL PARTİS

stiklal Gazetesi 28 Ekim 1949 - 13 Ocak 1954 yılları arasında yayımlandı. Gazetenin kurulmasındaki amaç tıpkı stiklal Partisi'nin kurulmasındaki amaçla aynıydı ; “Halkın aynası olmak, halka destek verip onun sesini duyurmak” . Bu yüzden gazete yayım hayatına adım atar atmaz halkın da büyük desteğini aldı.

stiklal Gazetesi , Kıbrıs Türk basınında bir ilk olarak , renkli sayfaların çoğunlukta olduğu ilk gazete olma özelliği de taşıdı. Oldukça geniş bir yazar kadrosuna sahip olmaları daha çok okunmalarını sağlamıştı. Gazetenin yazar kadrosu ve görevleri ise şöyleydi: M. Necati Özkan (Baş yazar), Nafiz S. Ebeolu (Reuter Haber Bölümü), Hikmet A. Mapolar (Günlük haberler –Manet), Mim Varolu (Afif Alper) (Yerel Haberler – Rum basını), Turgut Avkıran (Haber bölüm sorumlusu), Reşat Süleyman Ebeolu (Genel – Yerel Konular), Hazım Remzi (Türkiye Radyoları –Özel Haberler), İsmet V. Güney (Karikatür), Özker Yaşın (Görüş-Yazı) , Ahmet M. Gürkan (Dare Amiri), Fahri Bey (Muhasip), Engin Gönül, Necla Salih Suphi , Pembe Marmara, Urkiye Mine Balman, Cem Sual, Ahmet C. Gazioğlu isimleri yer almıştır. mızalı ya da imzasız birçok ünlünün yazıları da stiklal 'de ya açık ya da takma isimlerle zaman zaman yayımlanmıştır.²⁴

stiklal Gazetesi'nin yayım hayatına başlaması ile stiklal Partisi'nin de temelleri atılmış oldu. Necati Özkan ve arkadaşları seslerini duyurmak , halkla ulaşabilmek için gazeteyi en etkili yöntemlerle kullanmaya başladı. İlk başlarda kurulacak olan partiyi ana hatları ile halka anlatmaya çalışırken , bir taraftan da tek partili yönetimin, adadaki saltanatının bitmek üzere olduğunu sinyallerini verdi.²⁵

“Halk bir koyun sürüsü müdür ki bir tek parti ve bir tek şef etrafında toplanmaya zorlanacaktır? Demokrasi bir orkestra ise tek parti rejimi cılız bir zurna sesine benzer. Partisiz, tenkitsiz, murakebesiz, fikir ve hatta aksiyon çatı masından uzak tek parti rejimleri her zaman ve her yerde otoritesini diktatörlüğün tohumlarını serpmi , yolsuzluklara yol açmış ve tahakkümü altında tuttuğu cemiyeti uyumsuz, hareketsizleştirip, inkıza sürüklemiştir.”

²⁴ M. Necati Özkan (1899-1970) , Ergin Birinci , Necati Özkan Vakfı yayınları 1997, s.297

²⁵ stiklal Gazetesi, 28 Kasım 1950

Birçok kesim tarafından pek hoş karşılanmayan bu atılım ilk başlarda hayal olarak adlandırıldı. Zamanla hayalin gerçeğe dönüştüğü anlaşıncaya kadar karalama politikaları ile gazetenin ve partinin ortaya çıkması engellenmek istendi.

21 Haziran 1949 yılında düzenlenen geniş katılımlı bir toplantıda, Kıbrıs Türk Toplumunun, Stiklal Partisi'nin kurulmasına yönelik isteği ortaya çıktı.²⁶

“Demokrasi prensiplerine dayanarak kurulacak olan sınıfsız ve imtiyazsız siyasi bir ana partiye Kıbrıs Türk hakiki bir ihtiyaç duymaktadır.

te bu ihtiyacı Kıbrıs Milli Türk Kongresini akdederek ve KATAK'ın kurulması lüzumunu ilk defa hisseden, yine Necati Özkan oldu. 21 Haziran'da tertip edilen muazzam toplantıda halk kendi partisini kurmağa Necati Özkan tarafından davet edildiği zaman cemaat kendi eliyle kendi partisini kurmak için hemen faaliyete geçti ve demokrasi esaslarına dayanarak “Kıbrıs Türk Birliği (ST KLAL) Partisi” için hummalı bir şekilde müteadda olarak kendi partisine kaydolunmağa başladı.”

Araştırmasına Kıbrıs Türk Toplumunun gücünü de kullanarak yola çıkan Necati Özkan, hemen harekete geçti. İlk başlarda kurulan ve kuruluşu esnasında Necati Özkan'ın da yer aldığı ancak daha sonra ayrıldığı KATAK, ada çapında ihtiyaca yönelik hizmet vermediği için Stiklal Partisi'ne olan ilgi de gittikçe arttı..

Büyük bir heyecanla “Altı Ok” sembolü ile kurulan parti yıllar sonra çok ağır bedeller ödenerek yine bu sembol nedeniyle kapatılmak durumunda kaldı.

Atatürk'e bağlılığı ve onun partisi olan CHP'ye olan yakınlığı 1950'lerden sonra Türkiye Cumhuriyetinde gerçekleşen “beyaz devrimin” ardından Demokrat Parti'nin gelmesi Necati Özkan'a zor bir dönem yaşattı.

Kurulma aşamasında olan parti zaman zaman diğer kesimler ve yayın organları tarafından ağır eleştirilere maruz kaldı.

---

²⁶ Stiklal Gazetesi , 28 Ekim 1949 , 1. cilt

1949 yılında stiklal gazetesinde yayımlanan yazılarda tek partili dönemin artık sona ermesi gerektiği, muhalefetsiz bir yönetimin dünyanın hiçbir yerinde olmadığını, demokratikleşmek adına böylesi bir adımın atılması gerektiği vurgulandı.

Yüzlerce hatta binlerce kişi stiklal Gazetesi'ndeki, "üye ol" çağrısıyla birlikte, stiklal Partisi'ne üye olmaya başladı. Parti aynı zamanda üye kartları dağıtarak ada tarihinde bir ilke imza attı.²⁷

"Kıbrıs Türkü! Kendi varlığını, kendi benliğini ve kendi hislerinin hakiki partisi olan "Kıbrıs Türk Birliği (STIKLAL) Partisi"ne vatandaşların gibi, üyelik kartını alarak müteebbis üye ol. Bu parti senin varlığından kopmuş sana söz hürriyeti, fikir hürriyeti bah eden ilk parti olacaktır. Partine üye olmakla 80 bin Türkün bu ada üzerindeki bekasını Türk yarımadasında muhafaza etmiş olacaksın.

Senin varlığının yarattığı bu parti, sana memlekette hürriyet ama hakkını sağlayacak olan ilk parti olacaktır.

Dahilde olduğu gibi hariçte de seni temsil ederek, haklarını müdafaa edebilecek ilk, hakiki ve siyasi partinin ancak bu olabilir.

Ona üye ol!"

Yedi yıllık bir sürecin ardından bağımsızlığını kendi isteğiyle bırakan KATAK "Milli Parti"nin çatısı altında birleşti. Bu kadar zaman halkın, köylünün, sanatkarın isteklerine cevap vermeyen ve her ay aidat toplayan bu kurumun bir partinin içerisinde yer alması halkta da tepkiyle karşılandı.²⁸

"Katak kendi imtiyazlarını feda ederek "Milli Parti"nin koltuğuna sırtını yaslaması halk üzerinde çok fena bir tesir uyandırmıyordu.

²⁷ stiklal Gazetesi, 30 Ekim 1949

²⁸ stiklal Gazetesi, 7 Aralık 1949

Bilindi i gibi Milli Parti yıllardan beridir Katak'a kafa tutuyordu. Bu durum kar ısında Katak, adada yegane imtiyazlı bir kurum oldu unu idda ediyor ve ba ımsızlı ına dayanarak halktan para toplamakta güçlük çekiliyordu.”

Ankara Dı i leri Bakanlı ı'nda görevli bulunan Kıbrıs asıllı Mehmet Ali Pamir, bütün örgütleri ve partileri , Kıbrıs Türk Kurumlar Federasyonu adı altında birle tirme çabasına girdi. Toplantılar günlerce sürdü Ankara'daki Kıbrıs Türk Kültür Derne i açıkça olmasa da Necati Özkan'a cephe aldı ı için bu toplantılara stiklal Partisi mensupları katılmadı.²⁹

“Gelen a am giden pa am” zihniyeti sona ermek üzereydi.³⁰

“Çamlıköylü bir vatanda “Biz onlar gibi zatlara köyümüze gelmeyiniz demeyece iz. Ziyaretlerini dört gözle bekliyoruz. Gelsinler, çünkü kendilerine soraca ımız sayısız sualler var!!!

Bu pervazsız ve hür davet, bu güzel jest büyük manalar ta ımaktadır ve ibretle üzerinde durma a layıktır. Demek ki köylümüz hakkını istemenin hakkı oldu unu artık anlamı tır. Kendini yıllardır aldatanları sorgu ve sigaraya çekmeyi vazife sayıyor. Artık köylü için “gelen a am, giden pa am ”de ildir.

O inancı ta ıyorum ki Anayurdumuzda esen hür demokrasi havası; halk tabakasının uyanarak millet ve memleket meseleleri ile yakından alakadar oldu unu idrak edilmesi, yurdumuza kadar tesirlerini gösteriyor.”

stiklal Gazetesi halkın artık sorgulama dönemine girdi ini yayımladı ı yazılarda vurgulamaya ba ladı. Halkın, geçmi te yapılanı ya da yapılamayanları sorgulandı nı , yeni atılacak adımlar hakkında bilgi istedi ini yazmaya ba ladı. Halkın

²⁹ Kıbrıs Güncesi, Hikmet Afif Mapolar 40 Yılın Anısı 1 , Galeri Kültür Yayınları, 2002, s.287,288

³⁰ stiklal Gazetesi , 1 Aralık 1949

bu iste ine cevap vermek adında da stiklal Partisi olarak halkın akılında yer alan sorulara tek tek cevap vermeye çalı tı.

stiklal Gazetesi ; Dr. Fazıl Küçük, Dr. Niyazi Manyera, Avukat Fadıl Korkut ve arkadaşlarının mevcut durumu kontrol etmek için köylere geziler düzenledi i ve bu geziler esnasında icraatlarından çok stiklal Partisi’ne ve yöneticisine a ır ele tirilerde bulunuldu unu ve halkın da buna tepki verdi ini yazdı. Gazete, stiklal Partisi’nin yıpratılmak istendikçe halkın daha çok partiye sahip çıktı ı ve üye olarak stiklal Gazetesi’nde isimlerinin yayımlanmasına izin verdiklerini belirtti. Böyle bir olayın ilk kez adada ya andı nı yazan stiklal Gazetesi , halkın, KATAK ve Milli Parti’ye yüz çevirmeye ba ladı nı ve stiklal Partisi ile milli bir hareket olu turma çabasına girdi ini kaydetti.³¹

“Galatyalı gençlerden aldı ımız bir mektupta yeni partilerin Galatya’ya yaptıkları ziyaret hakkında u izahat verilmektedir :

Dr. Manyera konu tu ve sözü Avukat Fadıl’a verdi. Fadıl Bey de bundan 19 sene evvel konu tu u gibi yine bir konu ma yaptı. Daha sonra Dr. Küçük konu tu ve Necati Özkan’a dile alınmayacak derecede küfretti ... Hep mı mı diye bir eyler tekrarladı durdu

Bizim bu efendilere söyleyece imiz tek sözümüz udur: Türk köylüsü artık eski bildikleri gibi de ildir. Yeter artık, fikirleri de görü leri de kendilerine kalsın , bizi sözleri ile aldatamazlar, karalayamazlar.

Biz bütün varlı ımızla “ stiklal Partisine” ba lanmı bulunuyoruz ve Türk cemaatının bütün davalarınca ve ba ka yapabilecek olan yegane parti bu partiyi tanıyoruz.

Ya asın “ stiklal” ve “ stiklal Partisi””

Yönetimde bulunana ve stiklal Gazetesi’nin “üçler” (Dr. Fazıl Küçük, Dr. Niyazi Manyera, Avukat Fadıl Korkut) olarak adlandırdı ı heyetin Ankara ziyareti de

---

³¹ stiklal Gazetesi , 4 Aralık 1949

dönem içerisinde basında geni yer buldu. stiklal Gazetesinde yapılan haberlerin neticesinde halkın parası ile yapılan bu ziyaretlerden hiç bir sonuç alınamadı ı vurgulandı. Özellikle Türkiye hükümetinin, heyetten neler yapılması gerekti i hakkında istedi i rapor bile hazırlanmamı tı. Bu ziyaret ne istedi ini bilmeyen bu heyetin , sırf gitmek için gidilmi bir teması olmaktan öteye geçmemi ti. Kıbrıs davasında Türkiye'nin deste inin açıkça belirtilmi olmasına ra men adaya döndü ü zaman bu heyetin sanki yeni bir bilgiymi gibi gündeme ta ıması da siyasi bir gaf olarak de erlendirilmi ti. stiklal Gazetesinde daha önce yapılan “Yunanistan’a ilhak konusunu bertaraf etme “dü üncesinin bu heyet tarafından ele tirilmesi ve bu ziyaretin arından da aynı cümleler açıklama yapılması da dönem içerisinde ayrı bir olay olmu tur.³²

Hayalden gerçe e dönü en partinin ana hedefi demokrasiydi. Tüzü ün ana hedefleri arasında de yerle tirilen bu görü ün yanı sıra siyasette kadınların aktif rol alması ön plana çıkmı tı.³³

“Tamamile ve ba tan ba a demokrasi esaslarına dayanan tüzük Kıbrıstaki varlı ımızı destekleyecek olan bütün esasları ihtiva eylemi bulunmaktadır

Kadınlarımıza da söz hakkı vermekte olan stiklal Partisi'nin tüzü ü Kıbrıs gençli i için milli garanti umumdur. Çünkü her sahada bütün ihtiyaçlara cevap vermektedir.”

stiklal Gazetesi ; stiklal Partisi'nin kurulum a masında di er parti ve yayın organlarının memleket meselelerini bırakıp sadece stiklal Gazetesi ve stiklal Partisi ile u ra masını da a ır bir ekilde ele tirdi.

Mim Varo lu tarafından kaleme alınan “Gerçe in I ı ında” yazısında parti tüzü ünün gazetede yayımlandıktan sonra halk tarafından tenkide açık oldu un duyurulması da o dönem için yeni bir adım oldu. İlk kez siyasi bir tüzük gazete sayfalarında yer aldı. Adanın her kö esinde desteklenen partinin yakla ık 4000 üyesinin

---

³² stiklal Gazetesi, 4 ubat 1950

³³ stiklal Gazetesi, 11 Mayıs 1950

bulunması , bu kadar kısa sürede bu kadar ilerlemesi , tek partili dönemin de artık sonunun geldiğinin sinyaliydi. Parti üyeleri genellikle işçi, çiftçi ve sanatkardı..³⁴

“ stiklal Partisi”nin tüzüğüünü gazetemizin bu günkü sayısına sunmakla gurur duymaktayız. Uzun boylu çalışmalardan sonra hazırlanmış olan tüzük, stiklal Partisi’nin ana prensiplerine dayanarak her şeyden önce sayın halkımızın tetkikine arz edilmekle adımızın siyasi partiler tarihine demokrasiye doğru yeni bir adım daha atmış bulunuyoruz.”

stiklal Partisinin ilerlemesini ikilik olarak değerlendirilen parti; i birliktenden kaçınarak , bağımsızlığının fikirlerine önem vermeyerek ve egoist tavırlar sergileyerek bu noktaya gelmiştir.³⁵

“Mazileri sönük devrelerle kaplı bulunan eski parti ve kurumlar yeni kurulacak olan “ stiklal Partisine” ikilik yaratıcı veya yıkıcı diye ithamlar savuruyorlar. stihza ile çirkin ve yersiz yapılan bu gibi ne riyaat hiç şüphesiz yoktur ki halkımız arasında nefretle karşılanmaktadır.”

14 Mayıs 1950 yılında stiklal Partisi’nin 11 ana başlık ve 22 maddeden oluşan parti tüzüğü Kıbrıs Türk siyasetinde ilk kez görülen bir şekilde gazetede yayımlandı. Partinin amacı ; Kıbrıs Türk Cemiyeti’nin iktisadi, sanayi , kültürel ve siyasi sahadaki ilerlemesini sağlamaktı. Bu yüzden parti tüzüğünde özellikle halkın korunması ve genel ihtiyaçları için hem İngiliz hükümeti hem de gerekmesi durumunda Türkiye ve İngiltere merkezli hükümetlerle birlikte çalışmalarda bulunulacağı da açıklandı. Tüzükte, partinin yalnız ülke çapında değil ülke dışındaki kurum ve kuruluşlarla da i birliktende bulunacağı vurgulandı. Özellikle Türkiye ile olan milli, siyasi kültürel ve iktisadi bağımsızlığının her bakımdan geliştirilerek , adadaki Türk Cemiyeti’nin refahının yükseltmesinin sağlanacağı belirtildi. Adadaki Türk Cemiyeti’nin varlığını tehlikeye sokacak herhangi siyasi bir teebbüse (ilhak) karşı mücadele etmenin partinin ana prensibi olduğu kaydedildi. Kıbrıs’ta Türkler arasında kurulacak şirket ve müesseseleri

³⁴ stiklal Gazetesi, 14 Mayıs 1950

³⁵ stiklal Gazetesi, 14 Mayıs 1950

desteklemek, Türk sanatkarını ve Türk i çisini tercih etmek ve korumak için çalı malarda bulunulaca ı açıklandı. Milli günlerin kutlanması için de aktif rol alınaca ın altı çizildi. Daha sonra tüzükte ; partiye katılma ve partiden çıkma artları, parti için yapılacak ba ı , parti te kilatının i leyi i, büyük kongrenin olu umu, parti ba kanının yetkisi, Genel dare Kurulunun ve Haysiyet Divanının görevleri, Kaza Kongreleri ve köy ubelerinin yetkileri, mali hükümler ve faal gurupların olu umu ayrıntıları ile anlatıldı.³⁶

stiklal Partisi'nin ana tüzü ü yayımlandı ı ve tek partili dönemin sona erdi i dönemde Türkiye Cumhuriyetinde de devrim niteli inde bir olay gerçekleşti. Türkiye'de ilk defa serbest seçim yapıldı ve ilk kez iktidar de i ikli ine gidildi. Bu dönemde CHP yerini Demokrat Partiye bıraktı. “Beyaz devrim” olarak da bahsedilen bu dönemden sonra DP 10 yıl boyunca girmi oldu u üç seçimin de galibi olarak iktidarda kaldı.³⁷ 14 Mayıs 1950 de ortaya çıkan bu sonuç var olan sistemin nasıl seçimle de i ebilece inin de sinyallerini veriyordu. te stiklal Partisi de aynı gün yayımladı ı ana tüzükle Kıbrıs'taki siyasi arenanın da artık de i ece inin ciddi olarak sinyallerini vermi oluyordu. Bu dönemde yazılan yazıların büyük bir kısmında Türkiye'deki bu büyük ve demokratik de i im örnek gösterildi.³⁸

“Cumhuriyet Türkiyemiz ile 14 Mayıs 1950 tarihinde yapılan demokratik seçim Türk milleti, dünya milletleri muvacehesinde olgun ve medeni kudret ve kabiliyetini isbat etmi bulunuyor.

Yabancı millet basınlarının sitayi kâr yazıları ile Milletimizin mazhar oldu u “taktire” zamanımızın “ demokrat” usullere dayanan idareye ne kadar ihtiyacı oldu una delil sayılabilir. Nasıl ki milletimizin, bugünkü beynelmilel artlar altında ilerleyebilmesi için demokratik yollarda yürümesi icap etmektedir ve buna inanıyoruz; u halde Kıbrıs'taki Türk varlı ının idaresi için de “demokratik” esaslara dayanmak icap etmektedir.”

³⁶ stiklal Gazetesi, 14 Mayıs 1950

³⁷ [http://tr.wikipedia.org/wiki/Demokrat_Part_\(1946\)](http://tr.wikipedia.org/wiki/Demokrat_Part_(1946)), <http://www.atam.gov.tr/dergi/sayi-46/turkiyenin-kibris-politikalari-1950-1960>

³⁸ stiklal Gazetesi , 26 Mayıs 1950

4 Haziran 1950 yılında stiklal Partisi resmen kurulur. Ayrıntılı bir programla halkın karısına çıkan parti çetli konularda çetli temaslara ba lamakta da gecikmedi. stiklal Partisi; siyasi , içtimai ve iktisadi alanlarda toplumun kalkınması için çetli temaslarla birlikte ba vurular da yapmaya ba ladı. Partinin milli parolasının cesaretli adımlarla ilerlemek oldu u da her fırsatta vurgulandı..³⁹

“Programımızın emeli Halkımıza, siyasi iktisadi ve içtimai sahalarda hizmetlerde bulunabilmek. stiklal Partisi, en kestirme yollardan yürüyerek buradaki varlı mımızla hükümetin daha çok ilgilenmesinin çareleri ara tırılacak ve cemaatımızın en kısa bir zamanda kalkınabilmesi için icap eden yardımlarının sa lanması hususunda ilgili makamlara ba vuraca ından halkımız daha imdiden emin olmalıdır.

Milli parolamız; cesaretli adımlar ile ileriye do ru korkmadan yürüyece iz ve kar ımızdaki engelleri yeninceye kadar azim ve sebatla çalı arak daima ileriye görece iz. “

22 Haziran 1950 tarihinde partiye üye olanların sayısı 4252'ye ula tı. Bu üye sayısı KATAK ve Milli Parti'nin yıllardır olu turamadı ı bir sayıydı. Üstelik tüm üyelere ilk kez kart usulü ile üyelik verildi.

29 Ekim 1950'de, Türkiye Cumhuriyeti'nin, cumhuriyet bayramı kutlamaları sırasında stiklal Gazetesi'nin bulundu u binaya gazetenin ve partinin amblemi olan “Altı oklu” bayra mının asılması olay oldu. Özellikle bu durumu ele tiren Halkın Sesi gazetesine cevap veren stiklal Gazetesi ; bu amblemi kendi parti amblemi oldu unu ve Türkiye'deki tüm partilere e it mesafede durdukları belirtti.⁴⁰

“Halkın Sesi gazetesi stiklal Partisini ve ba kanını jurnal etmek maksadiyle ne retme olacaktır ki, 29 Ekim 1950 de müessesini; Altı Oklu bayrakla süsledi ini yazıyor.

---

³⁹ stiklal Gazetesi , 7 Haziran 1950

⁴⁰ stiklal Gazetesi, 19 Kasım 1950

- Vah vah... nelere kaldık yahu! Ka yapayım derken göz çıkarılıyor. A yavrum biz Türk bayrağını ve stiklal Partisi'ni sembolü olan Altıoklu bayrakla enlik yaptık. Çünkü Türküz ve Türk bayraklarıyla Türkün en büyük milli bayramını tesit ettik.

- Biz Anavatana ve Türk milletine bağılıyız. Pek tabii olarak da Türk milletinin birer uzvu olan bütün partilerine karşı aynı hürmet ve saygıyı göstermekteyiz ve bunu gazetemizin ne riyaatı isbat etmektedir. Particilik zihniyetini günden biz de il sizersiniz.”

stiklal Partisi'nin amblemi içerisinde bulunan altı ok aynı zamanda Türkiye'deki Cumhuriyet Halk Partisi'nin de ambleminin içerisinde bulunana “altı ok” sembolü ile aynı olması daha sonraki yıllarda Demokrat Parti'nin de gözünden kaçmayacak ve bu okların amblem içerisinden kaldırılması istenecekti. Necati Özkan bu iste i “Türkiye’de hangi parti iktidarda olursa olsun, Türkiye Hükümetlerinin her zaman Kıbrıs Türklerini ayırım gözetmeksizin ve gö sündeki ambleme bakmaksızın desteklemesi gerektir.” gerekçesi ile reddetti . Bu tutumunun sonucu olarak 1953 yılında Türkiye’ye girmesi yasaklandı.⁴¹

stiklal Partisi, Kıbrıs Türk halkının , Rumların sürekli ortaya attı ı “ilhak” konusunu bir çatı altında bile tirip , bu konuda “partiler üstü” bir birlik kurulmasına destek vermesine rağmen dönem içerisinde di er partiden bu anlamda olumlu bir kar ılık almadı. Kıbrıs Türk Milli Birlik Sekreteri Fadıl Korkut birle meyi kabul etmediklerini, tek bir parti olup ilerlemeleri gerekti ini açıkladı. Bunun üzerine tek partili dönemin dünyada artık yer bulmadı ını belirten stiklal Partisi , sadece dı politika için partiler üstü bir birli in kurulması gerekti ini aksi halde demokratikle me sürecine engel olunaca ını vurguladı.⁴²

“Milli mukadderatımızı alakadar eden davalarda partiler üstü mü terek ve planlı hareket teklifi Milli Birlik tarafından reddedilmi olsa bile memleketin yaptı ı teklifin uyandırdı ı tepkiler yurd ve mukadderat davasında hangi tarafa samimi oldu unu bir kere daha aç ı a vurmu bulunmaktadır.

⁴¹ M. Necati Özkan (1899-1970) , Ergin Birinci , Necati Özkan Vakfı yayınları 1997 , s.16

⁴² stiklal Gazetesi, 28 Kasım 1950

Partisiz, tenkitsiz, murakebesiz, fikir ve hatta aksiyon çatı masından uzak tek parti rejimleri her zaman ve her yerde otoritesini diktatörlü ün tohumlarını serpmi , yolsuzluklara yol açmı ve tahakkümü altında tuttu u cemiyeti uyuklu a, hareketsizli e, inkıraza sürüklemi tir.”

stiklal Partisi olarak, köylere yaptıkları ziyaretlerde çok sıcak ve co kulu kar ıldılar. Necati Özkan halkı tanıyan ,bilen bir siyasetçiydi. KATAK’ın kurulma ve yayılma a amasında da , Dr. Fazıl Küçük’ten çok köy köy gezip üye toplayan yine kendisiydi. KATAK’ın örgütlenme çabaları içinde köy ziyaretlerinin ço unu Fadıl Korkut, Necati Özkan, Necmi Avkıran, Fevzi Aliriza, Hasan Fahri Uzman ve Hikmet Mapolar yaptı. Konu malarda ise sürekli olarak Fadıl Korkut ve Necati Özkan öne çıktı.

43

Necati Özkan’ın köylerde yaptı ı konu malarda konu genellikle Anavatana ba lılık, ülke sorunları , ilhak ve dünyadaki son geli melerdi.

stiklal Partisi’nin üye sayısı gün geçtikçe arttı. Dr. Küçük ve arkada ları bu sayıyı göz ardı ederek partinin 4-5 ki iden olu tu unu gösterme çabası gerginli i artırdı. Zaman zaman stiklal Patisinden istifa edenleri zafer gibi gösteren Halkın Sesi Gazetesine, stiklal Gazetesi giden iki ki i yerine 22 ki inin geldi ini açıklaması da bu dönemin havasını bizlere yansıtan olaylar arasında yer aldı.⁴⁴

“Halkın Sesi Ceridesi komik birlik iki ki inin stiklal partisinden istifasını bulunmaz bir zafer telakki ederek sütunlarına geçiriyorlar. Bu hal kar ısında aklımıza u geliyor. Halkın Sesi ceridesi her fırsat buldukça stiklal Partisi’ne hücum ederek stiklal Partisi’nin ismi var cismi yok, oldu unu idda edecek kadar aklınca uzun görü gösteriyor.

Milli Birlik organı Halkın Sesi Ceridesi, stiklal Partisin’den istifa eden iki ki i yerine yeniden yirmi iki üye kaydedilmi oldu unu ö renirse, aceba ne buyuracak?”

Oldukça geni ve aydın bir yazar kadrosuyla yola çıkan stiklal Gazetesi 5 Kasım 1953 yılında yayımladı ı bir haberde daha modern bir matbaanın kurulaca ının

⁴³ Kıbrıs Güncesi, Hikmet Afif Mapolar 40 Yılın Anısı 1 , Galeri Kültür Yayınları, 2002, s. 177

⁴⁴ stiklal Gazetesi, 5 Mayıs 1951

müjdesini verir. Bu açıklamadan tam bir ay sonra 5 Aralık 1953 yılında Necati Özkan'a ait bütün mal varlığı (matbaa, ambarlar, ev, fabrika dükkan) kundaklandı.

Hikmet Afif Mapolar anılarında yangını şöyle anlatıyordu: “Yangın Necati Özkan'ın evinde başladı. Kasıp kavurdu bu bölge çok büyüktü. Lefkoşa'nın Asmaaltı bölgesi kül olana dek yanıyordu. Zarar çok büyüktü. Yangın alanındaki dükkanların çoğu Necati Özkan'a aitti. Dönem içerisinde stiklal Partisine ve gazetesine oynanan oyunlar büyüktü ve yutulacak cinsten değildi. Bu yapılar sadece Necati Özkan'a yapılmı olmuyor aynı zamanda topluma da ayılmı oluyordu. Yıpranan ve kaybeden toplum oluyordu.”⁴⁵

Bu olaydan sonra maddi manevi büyük hasar gören Necati Özkan hem basın hem de siyaset hayatından uzaklaştı. Böylelikle stiklal Gazetesi ve stiklal Partisi de kapatılmak zorunda kaldı.

---

⁴⁵ Kıbrıs Güncesi, Hikmet Afif Mapolar 40 Yılın Anısı 1, Galeri Kültür Yayınları, 2002, s. 358,359,361

II. b. HALKIN SES VE HÜR SÖZ LE L K LER

stiklal Gazetesi yayımlanmaya başladıktan sonra diğer gazetelerle de arasında çeşitli sorunlar yaşanmaya başladı. Özellikle bu dönem içerisinde Hür Söz ve Halkın Sesi gazetesi ile çekişme halindeydi. . Ayrıca eleştirilere ve karalamalara maruz kalan stiklal Gazetesi yazarları , basındaki kimi yazarları “kalem ör” olarak adlandırdı. Gerçekten iş yapan gazetecilerin halka hizmet ederek “iz” bıraktığı ; halka hizmeti bir tarafa bırakıp kalem örlük yapanların da “leke” bıraktığı her fırsatta dile getirdi.⁴⁶

“Memleketimizde eski ve yeni birçok kalem örler bulunduğunu hepimiz biliriz. Bunların arasında halka hizmet gayesi ile yani hakikatleri perdelemeden yazanlar hariç, diğerlerinden bazıları bir veya bir kaç kişinin hatırı için hatalı faaliyetler ve kararı doğru göstermek gibi affedilmez pot kırarlar. Bu gibiler dar görüş ve bilgisizlikleri ile, birer ‘Kalem ör taslağı’ dırlar. Bunların kalemlerinden iz de il leke kalır ki biz bunların yazdıklarına hasır altı münasip görürüz.”

stiklal Gazetesi ile bu gazeteler arasındaki yazılar genellikle suçlamalara cevap verme ekinde ilerledi. Kimi zaman ciddi üslupla yaklaşılıp cevap verildi kimi zaman günlük konuşma hayatından alınan “Merak etme babalık, i in gücün hep kuru kalabalık.”⁴⁷ , “Büyükleme Padi ahım senden büyük Allah var”⁴⁸ ekinde cümlelerle cevap verildi.

“Dün Halkın Sesi , “Çevir de kaz yandı” diye safsata faslında saçmaladı .Bir haftadan beri ikram etti imiz kazları, galiba hazmedemedi de yanık oldu undan ikayet etti. A nın ateşi o kadar kuvvetli gelmi olacak ki, bu harareten yalnız kaz de il i de beraber yandı. Merak etme babalık, i in gücün hep kuru kalabalık.”

“Küçük Bey; esnafı be nememekle çıkmaza girmi oldunuz çünkü doktorluk da bir meslektir ve esnafın bir übesidir. Siz ve bütün aile efradınız da esnafdır. Me hur muharrirli inizle bir azamet sahibi iseniz; size unu söyleyebilirim; “Büyükleme Padi ahım senden büyük Allah var””

⁴⁶ stiklal Gazetesi, 9 Ocak 1951

⁴⁷ stiklal Gazetesi, 8 Mart 1951

⁴⁸ stiklal Gazetesi, 4 Mart 1951

Dönemin sosyal olaylarına da duyarlı olan stiklal Gazetesi birçok okurun sorguladığı, Bulgar göçmenleri için yapılan para barında Hür Söz ve Halkın Sesi gazetesinin aynı listeyi açıklamasına rağmen aynı barı tutarını yazmamalarının sebebinin halka açıklanmasını istemesi de gerginliği artıran bir barıka konu oldu.

Halkın Sesi ve Hür Söz gazetelerinde yer almayan ama stiklal Gazetesinde yer bulan, okullardaki bir takım sorunların açıkça gazete sayfalarında yer alınması, diğer gazeteler tarafından da stiklal Gazetesi'nin eleştirilmesine sebep oldu.

stiklal Gazetesi, Rum basınında yer alan ve Türkleri eleştiren haberleri yayımlayan Hür Söz gazetesini sorgulayarak “Neden aynı sayfada bu eleştirilere cevap verilmedi?” sorusuna da yanıt aradı..

Halkın Sesi Gazetesinde “Samancı” isimli sütununda stiklal Gazetesi sahibi Necati Özkan'a karşı açılan karalama kampanyasının özellikle mali durumunu lekeleyen yönelik saldırıları hangi amaçla yapıldığı ve dönem içindeki yolsuzluklar hakkında neden sorgulama yapmadıkları ile ilgili sorular da gazete sayfalarında yer buldu⁴⁹

“Dünkü Halkın Sesi caddesinin “Samancı” sütunu, yine stiklal'i diline dolamı ve barı yazarımızın mali durumunu aklınca lekeleyen e u r a m ı tır. Bizim bu delikanlıya tavsiyemiz, yerinde rahat otursun da bilmediğini i l e r e k a r ı m a s ı n .”

Halkın Sesi yazarlarını ifade ve üslupları konusunda da eleştiren stiklal Gazetesi yazarları, “Biz onları yine de “refik, arkadaşı” olarak ifade edeceğiz” açıklamasıyla bu konudaki tutumlarını sergilemiş oldu.⁵⁰

stiklal Gazetesi, Halkın Sesi Gazetesi'ni zaman zaman yeni sütunlar açmasını mizahi unsurları kullanarak eleştirdi. Halkın Sesi Gazetesi'nin ilk olarak açtığı, “Dert Ortası” sütununun bir amaca hizmet etmediğini yazan stiklal Gazetesi daha sonra açılan “Dergahın penceresinden çileke” sütununa da anlam veremediklerini yazdı. Bu dergahın ne olduğunu, hatta bu dergaha kendilerinin de girmek istediklerini belirten

---

⁴⁹ stiklal Gazetesi, 19 Kasım 1950

⁵⁰ stiklal Gazetesi, 19 Ocak 1951

stiklal Gazetesi, bu bölümü ele tiren yazıları gazete içerisinde yayımladı. Daha sonraki yayımlarda Halkın Sesi Gazetesi'nin bu dergaha girme artları arasında “dürüstlük, tükürdü ünü yalamama ve memleket meselelerinde ciddi olmak” gibi unsurların oldu unu açıklaması ine stiklal Gazetesi'nin sayfalarında yayımlandı.⁵¹

“Halkın sesi refikimiz posta kutusu açmı . Postacısının adı da dert orta ıymı . Dert kelimesi mana itibarı ile korkunç bir eydir. Dert gibi korkunç bir eye ortak girmek büyük cesaret ve tahammül ister. Sonra dertlilere ortak olmakla, dertlilere çare bulunmaz ki. Bilakis dertliler artar. una akıl hocası dersek daha do ru olmaz mı? Her ne hal ise dertlilere derman ve acil ifalarla Dert Orta ına da tahammül dileriz”

“Halkın Sesi refikimizde bir zamanlar 'saman altından su yürüten' daha sonra 'fele in çemberinden geçen' isimli sütunlar görülüyordu. imdi de 'dergahın penceresinden çileke ' isimli yeni bir sütun görülüyor. Acaba bu de i iklik demokrasi zihniyetleri mi, oluyor? Yoksa saman altından su yürütmek zor mu geldi? acaba fele in çemberi sıkıcı mı geldi de geçinemedi? Dergah deniyor. Acaba Bekta i dergahı mı yoksa ba ka çe it mi anla ılamıyor ya dost u dergahın nizamnamesini bir açıkla da uygun bulursak biz de dahil oluruz.. yoksa bizleri kabul etmezmissiniz”?

stiklal Gazetesi, Dr. Fazıl Küçük'ün lider olmak için memlekete hizmet etmekten çok Halkın Sesi Gazetesi'ni bir tehdit silahı olarak kullandı ını, esnafı be enmeyerek aslında doktorlu u yüceltemedi ini çünkü doktorlu un da esnafın bir kolu oldu unu hatırlatarak “Büyükleme Padi ahım senden büyük Allah var” ifadesini kullanıp bu yöndeki açıklamalara yanıt verdi.⁵²

Halkın Sesi Gazetesi, zaman zaman Necati Özkan'ın i yerlerinde kaç ki inin çalı tı ını bu ki ilerini kayıtlı olup olmadığını sorgulayarak onu zor durumda bırakmak istese de stiklal Gazetesi'nde yayımlanan belgeler ile verilen cevaplar bunu yapmasını engellemi ti.

---

⁵¹ stiklal Gazetesi, 27 Ocak 1951

⁵² stiklal Gazetesi, 4 Mart 1951

Halkın Sesi Gazetesi'nde yazısı çıkan Halil Fikret Alasya'nın a ır ele tirilerine kar ılık veren stiklal Gazetesi bu ki inin e itimi ön planda tutar gibi davranıp kendi çıkarları do rultusunda hareket etti ini, Türkiye'deki yerini garantileyene kadar Kıbrıs'ta kalıp sonra bir anda giderek buradaki çocukları ö retmensiz bıraktı nı imdi de her eyi yoluna koyduktan sonra buradaki geli melerle ilgili konu ma hakkını kendinde bulmaması gerekti ini anlattı.⁵³

“Halkın Sesi gazetesinde “Bir tahrik dolaysı ile” ba lıklı bir yazı yazarak dile gelen Halil Fikret Alasya, yine hepimize milliyet dersi vermeye, vazife ö retmeye kalktı. Laf ile peynir gemisi yürütmek ne kadar kolay ve ho tur. Fakat bu sayıklama olur. Radar ile uçakların idare edildi ini biliyoruz. Fakat memleket davalarının, cemaat meselelerinin maarif i lerinin, uzaktan ve akıl hocalı ı ile idare edebilece ine akıl erdiremiyoruz.

Anla ılan hocalık Halil Fikret Alasya'nın çok ho una gidiyor. Fakat bunu da söylemeliyiz e er ö retmenlik ho una gitse ve mesle ine samimi olarak ba lı olsaydı, Türkiye'ye gitti inde mesle inde kalarak tarih ö retmenli i yapar ve i ine geldi i gibi çe itli i lere atılmazdı. Ancak o zaman bilgisinden ve fikrinden faydalanmak mümkün olurdu

Halil Fikret Alasya'nın Kıbrıs Türklü üne ve Kıbrıs Türk Maarifine samimi ba lılı ı oldu u da kabul edilemez. E er Halil Fikret Alasya Kıbrıs Türk Cemaatına ve Maarifine hizmet ülküsünü gütseydi, Kıbrısta kalır ve bütün artlara ra men hizmet görür ve fedakarlık gösterirdi. Hele Kıbrıstan ayrılaca ında en basit vazife prensibine olsun sadık kalarak vaziyeti resmen komisyona bildirerek istifa eder, komisyonun vaktini de yeni ö retmenin tedarikine fırsat verir ve ondan sonra çıkıp giderdi. Yoksa bayanına mevki, kesesine fazla para sa layamadı ı için tatil gezmesi yapaca ım diye Türkiye'ye giderek yerle inceye kadar komisyonu oyalamaz , vatan çocuklarını ö retmensiz bırakmazdı. Bu nasıl milliyet? Bu nasıl vatan sevgisi? Bu nasıl memleketin maarifine ilgi? Bu nasıl memleket çocuklarını sevme? Bu nasıl samimiyet?”

Bu dönemde Halil Fikret Alasya adada ö retmen olarak görev yapmı tı .Kıbrıs Türk Lisesi'ne müdür atandıktan sonra okulun ismini Kıbrıs slam Lisesi olarak

---

⁵³ stiklal Gazetesi, 23 Mart 1951

de i tiren İngiliz Mr. Wood ulusal günlerde okulun tatil olmasını da yasakladı O dönemde okulun tarih öğretmeni olan Halil Fikret Alasya da okul yönetiminin yanında bulunması çok eleştirilmiştir.⁵⁴

---

⁵⁴ Kıbrıs Güncesi, Hikmet Afif Mapolar 40 Yılın Anısı 1 , Galeri Kültür Yayınları, 2002, s. 297,298

II. c. KIBRIS'IN LHAK MESELES

Kıbrıs Adası'nda İngiliz yönetimi, Osmanlı İmparatorluğu'nun 1878'de adayı İngiltere'ye kiralaması ile başladı. Türk Kurtuluş Savaşı'nda tilaf devletlerinin yenilgiye uğratılmasına rağmen ardından imzalanan Lozan Barış Antlaşması'nın 20.Maddesi ile TBMM hükümeti, barış görüşmelerinde elde edeceği milli menfaatlerini göz ardı etmeden Kıbrıs Adası'nın İngiliz toprağı olduğu kabul etmek zorunda kaldı. Lozan Antlaşması ile Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına geçmek isteyen Kıbrıslı Türklere iki yıllık bir süre tanındı ve çok sayıda Kıbrıslı Türk, Türkiye'ye göç etti.⁵⁵

Bu bölümde dönem içerisindeki Kıbrıslı Rum –Kıbrıslı Türk-Yunan-Türkiye ve İngiltere'nin ilhakları ele alındı.

1950'li yıllarda İngiliz sömürgecinin altında bulunan ada özellikle Rumların Yunanistan'a ilhakı ile gündeme geldi. Dönem içerisinde bir çok diplomatik girişimlerde bulunan Rumlar hep ret kararı aldı. Kıbrıs tarihinde önemli rol oynayan Makarios, başpiskoposluğuna seçilir seçilmez ilk olarak şu açıklamada bulundu “ Ulusal bağımsızlığımızın gerçekleşmesi için çalışacağız ve Kıbrıs'ı Anavatan Yunanistan'a ilhak politikamızdan hiçbir zaman sapmayacağız ant içerim” .⁵⁶ 1949 yılında Yunanistan'ı ziyaret edip oradaki yetkililerle görüşen Makarios , Kıbrıs sorununun ilk kez bu görüşmelerde ortaya koydu.⁵⁷

27 Kasım 1949 da Mim Varolu, yazdığı yazıda adada Rumların sayı bakımından çok olmasının , bu adanın Yunan adası olduğu anlamına gelmediğini yazdı. Kıbrıslı Türkler, İngiltere'de düzenlenen konferanslarda da sık sık Rumların “Türk düşmanı” ile ilgili söylemleri ile karşı karşıya kaldı. Türk tarafı da hem kendi düşüncelerini dile getirmek hem de Rum tarafının görüşlerini protesto etmek amacıyla

⁵⁵ Osmanlı daresinde Kıbrıs (Nüfusu, Arazi Dağılımı ve Türk Vakıflar), Ankara; Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 2000, s.30

⁵⁶ Özgürlük ve Barış 27 yılında, Samtay Vakfı yayını , 2001 ,s.46

⁵⁷ Aydın Olgun , Kıbrıs Gerçeği (1931-1990),Kasta Yayınevi,1999

mitingler düzenledi. Mim Varolu, yazısında 300 yıldan fazla Osmanlı idaresinde kalan Rumların Türk adasında ya adıklarını unutmaması gerektiğini vurguladı.⁵⁸

“Yerli Rum basınında, bilhassa son zamanlarda yayınlanan bir çok siyasi makalelere ilaveten durmadan ve dinlenmeden çalışmakta olan Rum politikacılarının faaliyetleri bizi, her vakitinkinden çok daha fazla ilgilendirmeli ve biz de karlı olarak kendimizi gösterebilmek için hususi bir çalışma programı çizmekte katıyen gecikmemeliyiz.

Her ne kadar, Kıbrıs Rumları sayı bakımından bizden üstün iseler de bugüne kadar ısrarla istemekte oldukları ilhakı, protesto ederek redetmek bizim de en şahir haklarımızdandır.

Kıbrıs Rumları ilhak isteklerini ileri sürerken Kıbrısın bir Yunan adası olduğunu iddadan geri kalmıyorsa da bu asılsız iddaları çürütmek maksad ile yayınlanan yazılar ve son zamanlarda İngilterede tertip edilen konferanslardaki ilhak aleyhine söylenen sözler ve bu arada izhar olunan nefret duyguları aklı başında Rumları derin düşüncelere daldırıyor.

Açıktan söz ediyoruz. Yunan idaresi bizi Kıbrıs Türkleri için hakiki bir felaketten başkaya olamaz. Bir an hükümetimizin idaresine geçmeyi özleriz. O Türk idaresine ki, 300 bu kadar sene Kıbrıs Rumlarının kilise haklarını kurmuş ve kendilerine de bu Türk adasında hayat ve beka imkanları bahsetmiştir”

Dönem içerisinde Kıbrıslı Rumlar, çocuklarına verdikleri eğitim ile Türk düşmanlığını artırdı. Rum yazar Tenekides 1900’lü yılların başından itibaren Rum çocuklara, ENOS S fikrini okullarda aşıladıklarını anlattı.

Kıbrıslı Rumlar, Yunanistan’a ilhakı milli dava olarak göstermeye çalıştı. Kıbrıslı Türkler de adanın, Yunan idaresine girmesini asla kabul etmeyeceklerini belirtirken aslında Kıbrıslı Rumların da Yunan idaresine çok sıcak bakmadığını sadece siyasi bir oyun oynadıklarının bilincindeydi. Bu dönem içerisinde Rum gençler adadan ayrıldıkları zaman ya amaç için Yunanistan’ı değil farklı ülkeleri tercih etti. Yine bu dönemde Mısır’da yaşayan Rumların birtakım sorunlardan dolayı ayrılmak durumunda

---

⁵⁸ stiklal Gazetesi, 27 Kasım 1949, 1. Cilt

kalması ve Rumların Yunanistan'a iltica etmeleri yerine Kıbrıs Hükümetine başvurarak İngiliz pasaportu almaları da onların bu anlamdaki bakı açılarını ortaya koydu. Bu tartışmalar yapılırken İngiliz idaresi de adanın yönetimini devretmeyeceğini açıkladı.⁵⁹

“Yine tekrar ediyoruz. Biz Kıbrıs Türkleri, Kıbrısın Yunanistan ile ilhakını katiyen istemiyoruz. Burada Rumlar tarafından yapılan her türlü neşriyatın ve Rum liderleri tarafından her ne vesile olursa olsun yapılan demeçlerin şiddetle aleyhindeyiz. Çünkü Yunan idaresi, 70 sene İngiliz idaresinde yaşamı bulunan 82 bin Türkün malını, ırzını, dini ve milli ihtiyaçlarını koruyabilecek durumda değildir. Binaenaleyh, Rumların Yunan idaresinde özledikleri refah daima hayal olarak kalacaktır ve bunu içindir ki, Yunan hükümetinin kendisi de resmen ilhak meselesini milli bir dava olarak ileri sürmeye cesaret edememektedir.

Rum vatandaşlarının ahit oldukları gibi, Kıbrısın Rum gençliği de Yunanistandan başka memleketlere gitmeyi tercih etmeleri de ilhakçı Rumlara ibret olabilecek önemli hadiselerdendir.”

1949 yılının sonuna kadar Kıbrıs konusu hakkında Türkiye'de bir suskunluk vardı. Bu yılın sonuna doğru kamu oyunun baskısı nedeniyle 23 Ocak 1950'de Türkiye Dişleri Bakanı Necmeddin Sadak, TBMM'de sorulan soruya şu yanıtı verir “Kıbrıs meselesi diye bir mesele yoktur. Çünkü Kıbrıs İngiliz idaresi altındadır ve İngiltere'nin Kıbrıs'ı başka bir devlete devretme niyeti yoktur. Gençlerimiz beyhude yere heyecana kapılıyorlar”⁶⁰

6 Aralık 1949'da yayımlanan ve “Plebisit Tebbüsü” başlıklı haberde, bazı Rumların kendi aralarında imza toplayarak adada plebisit yapılması için imzalarını Yunana parlamentosuna gönderdiklerini yazdı. Bu tebbüsün hemen ardından Stiklal Gazetesi yayımlarında bu olayı protesto ederek hükümetin hemen bu konuda çalışmaya başlaması ve tedbir alınmasını istedi.⁶¹

“Solcu Rum kaynaklarından alınan bir malumata göre solcu partiler de beyanname yayımlayarak kendi aralarında plebisitin yapılması için tertibat almaları ve bu maksat için Lefkoşa'da imza toplamaya başlamalarıdır.

⁵⁹ Stiklal Gazetesi, 30 Kasım 1949,

⁶⁰ Erten Kasımolu, Eski Günler Eski Defterler, Yorum Yayıncılık, Kasım, 1991 – s.50

⁶¹ Stiklal Gazetesi, 6 Aralık 1949

Dün ak am bu maksatla toplanan Sen Sinod meclisinin ictimai gece geç vakte kadar devam etmi tir.

ST KLAL: Türk efkârıumumiyesi heyecan içinde çalkalanmaktadır. Buradaki varlı ımıza tehtid eden plebisit bundan evvelki protestolarımıza ilaveten , yeniden hükümete protesto eder ve plebisitin önlenmesi için tedbirler alınmasını hükümetten reca ederiz.”

Rumların bu te ebbüsünün ardından Üniversite Talebe Birli i düzenledi i toplantı ve mitingle Kıbrıs Davasının Anavatan gençleri üzerindeki önemli oldu u açıklandı. Toplantıda yapılan konu malarda Türkiye'nin sınırlarının dı ında kalsa da adanın Türk oldu u ve Türk kalmaya devam edece i , Anavatanın her zaman Kıbrıs Türkünün yanında olaca ı vurgulandı. ⁶²

“Yunan mahfillerinin gayretlerini çürütmek için Milliyetçi te ekkülerini toplantıları sık sık tekerrür etmektedir. “Bu hususta Unversite Talebe Birli in (Ü.T.B.) tertip etti i muazzam miting” Kıbrıs davası için , Anavatan gençli inin tek bir kütle halinde birden gösterdikleri gayretler yüreklerimizi kabartacak mahiyettedir. Üniversite Talebe Birli inin bu toplantısı perde arkasında çalı an Yunanlı siyasetlere, 20 milyonun gençlik kütlelerine ses veren kalplerinin Kıbrıs için en büyük bir iddetle çarpmakta oldu unu göstermesi bakımından çok alaka verici mahiyettedir.

4 Ocak 1950 Çar amba günü tam saat 15 de Ü.T.B. nin Marmara Lokalinde tertip etti i bu toplantıda ilk olarak toplantıyı açan Üniversite Talebe Birli i ba kanı Orhan Arıman toplantının mahiyetini kısaca belirttikten sonra Türk gençli inin milli hassasiyetlerini övmü ve gençli in milliyetçi ruhunu ancak milli davalarımız bahis mevzuu oldu u zaman bu ekilde feveran etti ine i aret etmi tir.”

stiklal Gazetesi 1950 yılındaki genel nüfus durumunu açıklayarak adada 81.139 Türk'ün 362.214 Rum'un da ya adı ını yayımladı. Türklerin azınlık oldu u bu dönemde ngiliz idaresi altında olmalarına ra men kendi kültürel de erlerini, milli

---

⁶² stiklal Gazetesi, 7 Ocak 1950, 1. cilt

geleneklerini, dil ,din gibi manevi unsurlarını kaybetmediklerine dikkat çeken gazete Türklerin Anavatan'a da ba lı ı her fırsatta belirti ini kaydetti. ⁶³

“1950 yılında genel nüfus durumu öyle

TÜRKLERİN DURUMU

RUMLARIN DURUMU

Genel Nüfus: 81 139

Genel Nüfus: 362 214

.....

.....

Erkek: 40 486

Erkek: 178 470

Kadın: 39 875

Kadın: 182 893

Liman: 189

Liman: 108

Asker: 589

Asker: 733

Toplam: 81 139

Toplam: 362 214

TÜRKLERİN YAŞ T BAR İLE DURUMU

	0-5	6-13	14-64	64'ten yukarı
ERKEK:	6 213	7 710	24 521	2 042
KADIN:	6 000	7 331	24 208	2 339
	-----	-----	-----	-----
	12 213	15 041	48 729	4 378

⁶³ stiklal Gazetesi, 22 ubat 1950, 1. cilt

Rum basınında sürekli ortaya çıkan ilhak söylemlerine karşı, stiklal Gazetesi yazılarında Kıbrıs'ın hiçbir zaman Yunan adası olmadığını ve bundan sonra da olmayacağını yazdı.⁶⁴

“Rum gazetelerini gözden geçirenler bu gazetelerin sütunlarını dolduran yazıların ilhakla başlayıp, ilhakla sona erdiğini görecektir. İlhak Rum meslekdaşlarımız için artık öyle kuvvetli bir fikri sabit haline gelmiştir ki bu yüzden burunlarından ötesini görmüyorlar, dünyanın içinde bulunduğu nazik durumu hiç nazarı itibara almıyorlar. Yıllardır bir havuzun içine aksi vurmuş mehtabı isteyen bir çocuk gibi “ilhak, ilhak” diye bağırıyorlar.”

stiklal Gazetesi'nde yayımlanan “Kıbrıs hiçbir zaman Yunanistan olmamıştır ve olmayacaktır” başlıklı yazıda, Kıbrıslı Rumlar arasında bulunan komünistlerin hiçbir zaman Yunanistan'a bağlanmayı kabul etmeyeceklerini, bu çabaların sadece göstermelik olduğunu bu yüzden de Yunanistan'a gönderdiği ilhak delegasyonu da sağlam temellere oturtulmadığı için Yunanistan tarafından reddedildiğini yazdı.⁶⁵

“Bir defa memleketin yarısına yakın bir yekününü temsil eden Komünist Rumlar hiçbir zaman Yunanistanı istememektedirler ve istemezler. Çünkü bu komünist Rumlar bir Yunan idaresi altındaki kendilerini bekleyen akıbeti pekala biliyorlar. İstisna meclisine iştirak etmekle bunu ispat etmişlerdir. Olsa olsa bunlar komünist tahakkümü altındaki bir Yunanistanla beraber, Kıbrıs adasını da Sovyet Rusya'ya ilhak etmektedir. Bunların istekleri ilhak, Yunanistanla değil, Kremlindeki yoldaşlardır.

Müfrit sağcı Rumlara gelince bunlar refah ve saadet içindedirler. Bunları çoğu zengin ve rahattır. Yunan idaresi Kıbrıs'a geldiği takdirde bu refah ve saadetlerinin, güne altında eriyen buzlar gibi eriyip gideceğini pekala biliyorlar.

Yunan Bakanın General Plastiras bu davanın hiçbir sağlam istinat noktası olmadığını bildiğinden olacak, ilhak delegasyonunun Kıbrıs'tan götürdüğü gayri resmi ve hükümsüz plebisit liderini reddetmiştir.”

21 Kasım 1950 tarihinde stiklal gazetesinde konuk bir yazar yer aldı. Bu yazar New York'ta temaslarda bulunana Mahir Adana'tı. Üç günlük bir yazı dizisi ile stiklal

⁶⁴ stiklal Gazetesi, 22 Haziran 1950

⁶⁵ stiklal Gazetesi, 22 Haziran 1950, 2. cilt

gazetesinde yer alan Mahir Adata ; kilisenin Kıbrıs konusundaki tutumunu , Rumların Türklerden ve İngiliz hükümetinden şikayet etini ve Atatürkçülüğün liderli inden bahsetti.⁶⁶

Mahir Adata 'ın ilk yazısında , Rum delegasyonunun ilhak çalışmalarını sonuçsuz bırakmak için yaptıkları çalışmalardan bahsetti. Adata , daha önce kendisinin de tanıttığı ve yıllar önce yaptığı konu madan dolayı Türk –Yunana dostluğunu savunan Athenagorası'nın patrike kabul edilmesinin ardından yananları anlattı. Yanya'da doğup Heybeliada Ruhban okulunda yetişen ve bir çok ruhani makamlarda bulduktan sonra Amerika'da Rum Ortodoks Kilisesi'ni uzun yıllar temsil eden Athenagorası patrikliği kabul edilmesi ardından Türk vatandaşlığına geçerek Türk-Yunan dostluğu konusunda verdiği sıcak mesajlara deyindi. Daha sonra Athenagorası'nın esas amacının Megali dea olduğu ve Yunanistan ile birlikte “megalo idea”yı gerçekleştirmek için yola bir faaliyet içine girdiğini anlattı.⁶⁷ “Kilise ne vakit siyaset yaparsa felaket olur” sözünü hatırlatan Adata , Osmanlı imparatorluğunda dinlerini rahatlıkla yaşayabilen bu camianın şimdi bu kadar nefretle yaklaşımlarının doğurmadığını vurguladı. Adata yazısında “Efendim” kelimesi yerine de “My Lord” kelimesini gururla söylediklerine değindi. Rumların eğitim sistemleri içerisinde de Türkleri kötü göstererek yeni bir kuşak yetiştirildiğini yazan Adata , bu nefretin düzenledikleri tiyatro oyunlarına bile yansımalarını anlattı.

Mahir Adata yazdığı diğer bir yazıda Rumların en çok imtiyazı kendilerine sağlayan İngiliz daresinden de şikayet etmeye başladığını ve bu konuda Amerika'ya plebisit için başvurduklarını ve adanın ilhaki için çalışmaları belirti. Osmanlı idaresinde iken Efendim kelimesini İngiliz daresine geçerken nasıl bir çırpıda attılar ise şimdi de Amerika'ya sınırlanarak My Lord ve paund da bu eklide atmak istediklerini anlattı. 2. Dünya savaından sonra Adayı kiliseye bırakmayan İngiliz yönetimine karşı da nefret söylemlerinin ortaya çıkmaya başladığını yazdı.⁶⁸

Mahir Adata üçüncü yazısında da özellikle Atatürk ve onun liderli inden bahsetti. Atatürk'ün yaması durumunda ikinci dünya harbinin de önlenebileceğini

⁶⁶ stiklal Gazetesi, 21 Kasım 1950 , 3. cilt

⁶⁷ <http://www.tdvia.org/dia/ayrmetin.php?idno=120348>

⁶⁸ stiklal Gazetesi, 22 Kasım 1950 , 3. Cilt

dü ündü ünü yazan yazar Rumların görüşlerinin bir kenara atılıp el ele çalışılırsa yeni bir ada medeniyetinin oluşacağını vurguladı.⁶⁹

İlhak konusu ile ilgili bir başka olay da Yunan Başbakanı Venizelos'un, Yunan Parlamentosunda yaptığı açıklama oldu. Yunan Başbakanı Venizelos, Kıbrıs'ın Yunanistan'a ilhakını beyan etti. Bu beyanattan sonra tepkiler gelmeye başladı.

Necati Özkan, Yunan Başbakanı Venizelos'un Yunan Parlamentosunda yaptığı açıklamada Kıbrıs'ın Yunanistan'a ilhakını isteyen beyanatın soğukkanlılıkla hareket edilerek sonuçlandırılması gerektiğini açıklayarak halkın bu tarz sansasyonla haberlere prim vermemesini istedi. Bu konunun gerekçelerini İngiliz hükümeti tarafından reddedildiğini gerekse Türkiye Cumhuriyetinin kabul etmediğini hatırlatarak İstiklal Partisi olarak gereken yerlere gereken temaslarda bulunacaklarını açıkladı. Hatta başlatılmış oldu u girişimlerin de yazımlarını gazetede sayfalarında yayımladı.

“Telgraflar

İstiklal Gazetesi – İstiklal Partisinin BMM başkanı Refik Koraltan, Başbakan Adnan Menderes ve Dışişleri Bakanı Fuat Köprülü'ye gönderdiği telgrafın metni:

“Venizelos'un Yunan parlamentosunda Kıbrısın Yunanistan'a ilhakını isteyen beyanatına dikkatinizi çekerek Türkiye hükümetinin bu husustaki siyasi inkişafı gereken alakayla takip edeceğine inancımızı arz ederiz.”

M.Necati Özkan

İstiklal Gazetesi - İstiklal Partisi Başkanı

Başbakan Mr. Attlee, Dışişleri Bakanı Mr Bevin ve Sömürgeler Bakanına gönderilen telgraf metni:

“Kıbrıs Türk cemaati Yunan başbakanının Kıbrısın Yunanistan'a ilhakını isteyen beyanatını şiddetle protesto eder. “

M.Necati Özkan

---

⁶⁹ İstiklal Gazetesi, 23 Kasım 1950 , 3. Cilt

stiklal Gazetesi stiklal Partisi Ba kanı

Ba kan Trumana gönderilen telgrafın metni:

Kıbrıs Türk cemaati, Yunan ba bakanı Venizelos'un Kıbrısın Yunanistan'a ilhakını isteyen beyanatından huzursuzluk duymu tur. Burada yapılan tefsirlere göre bu beyanı Amerikan diplomasisin te viki neticesinde yapılmı tır. Yunan ba bakanının ilhak beyanatını protesto eder ve adada ngiliz idaresinin devamını istedi imizi belirtiriz. Aynı zamanda Yunan hükümetinin ilhakı istihadaf eder hareketlerini müdahalenizle önlemenizi rica ederiz..

M.Necati Özkan

stiklal Gazetesi stiklal Partisi Ba kanı.”

Necati Özkan yaptı ı açıklamada bu dönem içerisinde asayı i bozmak isteyenler için a ır kanunlar çıkarılmaya ba landı nı, Dikelya'da askeri bir ehir kurulma a amasında olundu unu , Kıbrıs'a takviye kuvvetlerin gelece ini, Kıbrıs'ın Amerika-ngiliz'in hava ve deniz üssü haline dönece ini bu yüzden de Yunanistan'a ba lanmak gibi bir durumun olamayaca nı anlattı. Üstelik sadece ngiliz hükümetinin de il Rum komünistlerinin de buna izin vermeyece ini hatırlattı. Yunan Ba bakanı Venizelos'un yaptı ı bu açıklamanın tarih kitaplarında büyük bir talihsizlik olarak geçece ini belirten Necati Özkan Türk-Yunan arasında sıkı bir i birli i dostluk olması gerekirken bu tarz olaylarla bunun engellendi i vurguladı. Türkiye'nin, on iki adaları nasıl ki sorunsuz bir ekilde Yunanistan'a bıraktıysa aynı ekilde Yunanistan'ın da yapması gerekti i yazdı. Yunanistan'da resmi temaslarsa dostluk mesajı verilirken gayri resmi ortamlardaki dü manlı ı körükleyecek bu davranı lardan kaçınılması gerekti i üzerinde durdu. Türkiye bu dönemde Yunanistan ile iyi dostluklar kurma çabasında oldu unu hatırlatarak Yunanistan'ında Kıbrıs ile ilgili tahriklerine kapılmaması gerekti ini

yazdı. Necati Özkan, bu ba lamda aradaki ili kileri korumak adına da Yunan hükümetinin ataca ı adımlara dikkat etmesi gerekti ine de vurgu yaptı..⁷⁰

Dr. hsan Ali de kaleme aldı ı yazısından Yunanistan'a ilhak konusunu ayrıntıları ile yazdı. Yunanistan'ın bu tutumunun bir sonuç vermeyece i aksine Yunan- Türk ve Yunan- ngiliz arasındaki ili kileri bozaca ı, sadece ngiltere'yi dikkate alarak görü me yapan Yunanistan'ın Türkiye'yi görmemezlikten gelmesinin büyük bir hata oldu unu anlatıyor. Özellikle Türkiye'nin dostlukların bozulmaması için on iki adayı verirken sorun çıkarmaması da göz önünde bulundurularak bunların yapılmaması gerekti belirtildi. Adanın Anadolu ile olan ba ını ve stratejik olarak önemini de hatırlatan Dr. hsan Ali bu noktada bu isteklerin pek de mantı a uygun olmadığını belirtti..⁷¹

Türkiye'de yayımlanan Ye ilada Dergisinin sahibi ve Kıbrıs Koruma Cemiyeti Başkanı Nevzat Karagil'de Kıbrıs meselesi ile ilgili stiklal Gazetesinin sorularını yanıtladı. Adanın Akdeniz'deki stratejik öneminden bahseden Karagil özellik komünist tehlikenin arttı ı bu dönem ne ngiltere'nin ne de Türkiye'nin buna izin vermeyece ini bu yüzden kopartılan bu gürültünün manasız oldu unu vurguladı. Üstelik Yunanistan ile kom ulu u bulunmayan bu adanın sırf nüfusu fazla diye Yunanistan'a ba lanması mantı ının anlamsızlı ı vurgulandı. Yunan Ba bakanı Venizelos'un demecini de siyasi zaaf olarak de erlendiren Nevzat Karagil, Yunanistan'ın bir taraftan dostluk mesajları verirken di er taraftan da dü manlı ı artıran adımlar atmasının gerçekleri ortaya çıkaran adımlar olarak nitelendirdi..⁷²

Türkiye Dı i leri Bakanı Fuad Köprülü, Hürriyet gazetesine verdi i beyanatta Kıbrıs konusundaki haklarında asla vazgeçmeyeceklerini belirtti. stiklal Gazetesi de Köprülü'nün Türk- Yunan dostluk söylemlerinin de Yunanlıları ımartmaya ba ladı ına dikkat çekerek bu yöndeki açıklamalar konusunda daha dikkatli olunmasına vurgu yapıldı..⁷³

---

⁷⁰ stiklal Gazetesi, 18 ubat 1951, 3. Cilt

⁷¹ stiklal Gazetesi, 25 Mart 1951, 3. Cilt

⁷² stiklal Gazetesi, 27 Mart 1951, 3. Cilt

⁷³ stiklal Gazetesi, 27 Nisan 1951, 3. Cilt

“ te biz bu bakımdan sayın Dı i leri bakanımız Fuad Köprülü’nün Hürriyet gazetesine verdi i beyanatu çok samimi bulmakla beraber pasif bir poletika olarak telakki ediyoruz. Millet olarak adada ya ayan soyda larımızın mukedderatı dü ünüldü ü zaman duyulan heyecen ve Anavatan’ın her kö esinde yükselen sesler bize unu hatırlatıyor. Kıbrıs i i varken ve bu i Yunanlı politikacılar tarafından her gün istismar edilirken Türk-Yunan dostlu undan bahsetmek mücessem bir tabutu omuzlarda ta imaya benzer.

Türk-Yunan dostlu una tek ba ımıza , yalnız ehemmiyet vermiyelim. Çünkü yalnız ba ımıza bo una emek sarfetmi oluyoruz. Ve bu gayretle Yunanistan’da ımarık bir siyasi efkar yaratmakla ada üzerinde ya ayan Ortodoks camiasının cesaretlerini artırmı olmalıım.”

2 Aralık 1951’de Kıbrıs Türkleri dönem içerisinde “tarihi” olarak adlandırdıkları bir toplantı düzenler. Toplantı , Müslüman vekili Necmi Sagip Bodamyalızade’nin Kuran-ı Kerimden Fatıha suresini okuması ile ba ladı. Kıbrıs Türklerinin her sahada yükselmesini iktisadi ve ticari çalı malarda yapaca ı atılımlarla gerçekle ece ine de inen Bodamyalızade ilhak konusunda da açıklamalarda bulundu. Diplomatik çalı malar sonucunda ngiltere’nin Kıbrıs’ı Rumlara verece ini resmen vaat etti ini , buradaki Türklerden hiçbir ekilde bahsedilmedi ini açıklayarak bu konuda ciddi çalı malar yapılması gerekti ini vurguladı. Bu arada ngilizlerin Türklerin var olan haklarını daha da azaltarak Rum’un esiri haline getirece ini, bu yüzden Türk tarafının birlik içinde hareket etmesinin art oldu unu vurgulayan Bodamlızade, Kavanin Meclisinde de 18 azaya kar ı Türklerin 4 azaya dü ürülmesinin de kabul edilir olmadı ı bu yüzden protesto edildi i belirtti.⁷⁴

---

⁷⁴ stiklal Gazetesi, Aralık 1951, 5. Cilt

II. d. ST KLAL GAZETES SOSYAL OLAYLAR

d. 1 GÖÇMENLERE YARDIM VE MÜFTÜLÜK MESELES

stiklal Gazetesi ülke gerçekleri ile ilgilenirken dünyaya duyarlı olmayı da göz ardı etmiyordu. Özellikle o dönemde Kore Sava 'ında ehit olanların ailelerine ve Bulgaristan'dan göç eden vatandaşlar yardım eli uzattı.⁷⁵

“Dünya sulhunu korumak için kızıl tehlikeye karşı birleşen milletler safında dümanla en çetin savaşları yapan kahraman askerlerimize Kore savaşında canlarını feda etmiş olan aziz şehitlerimizin ailelerine ve Bulgaristandan ana vatana göçmekte olan kardeşlerimize yardım maksadıyla, bakan Necati Özkanın Ankaradan gönderdiği mesajla, Kıbrıs Türklerine yardım oldu u teklifi yalnız bir parti olarak değil, bütün Kıbrıslılar namına faaliyet sahasına koymak ve gerçekleştirmek maksadı ile, adanın her tarafında bulunan kurum, birlik ve cemiyetleri teklimesaiye davet eder ve iştirak edecek kurum veya teklüklerin lütfen bu hususta tahriri olarak partimize bildirmelerini rica ederiz.”

Bulgar Göçmenlerine yardım sadece gazetede yayımlanan çağrılarla kalmayıp köy köy yapılan ziyaretlerde de anlatıldı. Göçmenlerle ilgili çalışmalar devam ederken kilise de bu yönde çalışmaya başladı. Kilisenin çalışmaları da stiklal Gazetesi aracılığı ile Türkiye Göçmen ve Mültecilere Yardım Birliğine gönderildi. Hür Söz ve Halkın Sesi gazetesi de kiliseden yardım alınmaması gerektiği konusunda görüş bildirerek bu yardımların alınmasına engel olmaya çalıştı. Bu arada Türkiye Göçmen ve Mültecilere Yardım Birliği, bütün dünya insanlığını yardıma davet eden bir beyanname yayınladı ve kilise yardımlarını da kabul ettiklerini açıkladı.⁷⁶

“Bu bakkalın Türkiye Göçmen ve Mültecilere Yardım Birliği Başkanı Sayın Refik Koraltan'ını bütün dünya insanlığını yardıma davet eden beyannamesinden haberi yok mudur? Olmaz olur mu? Bu bakkal yardım gibi insani bir işi te Müslümanlık ve hristiyanlık diye tefrika yapılamayacağını bilmiyor mu? Biliyor tabii. Bunu bildiği halde bilmez görünen Fevzi Rıza siyaset cambazlığından bahsediyor fakat göremiyor ki insani bir yardımı siyasete karşı tırmakla cambazlığın hasını kendi gazetesi yapmak istiyor.”

⁷⁵ stiklal Gazetesi, 12 Aralık 1951

⁷⁶ stiklal Gazetesi, 21 Mart 1951

Bulgaristanlı Türk göçmenlerine yardım sağlamak için Kıbrıs Rumlarının, ruhani reisleri ile yapılan görüşmeler propagandalara alet edildi. Başlıklarla ilgili gazetelerde yer alan resimler aır ele tirilere maruz kaldı . Kıbrıs Türk basınında zaman zaman yer alan bu haberler yerli basın, Türkiye'deki basın organlarını hiç takip etmedi ini de ortaya çıkardı. Çünkü Türkiye'de yayımlanan gazetelerde sayfa sayfa kiliselerden yapılan başlıklar miktarları ve foto rafları ile yayımlanmaya devam ediyordu.⁷⁷

“Göçmenlere iane ile ilgili olarak resim koymu uz diye bizi siyasi bir gaf yapmı ız ekinde göstermek isteyen muhaliflerimiz galiba Türkiye gazetelerini takip etmiyorlar. Hele bu gazetelere bir kaç göz atarlar o vakit bizim bu husustaki ne riyatlarımız yanlı olmadı mı buna mukabil kendi ne riyatlarının yanlı lı ını göreceklerdir. Çünkü, stanbul gazeteleri, stanbul'daki Ermeni Patri i'nin , stanbul Ermenilerinde, toplanan 500 Türk liralık başlıklar, Türk makamlarına teslim ederek tesbit eden foto rafını ne retmi ler ve partiye bu insani yardımlardan dolayı duyulan memnuniyeti izhar etmi lerdir.”

Göçmen ve Mülteciler Türkiye Yardım Birli i vasıtasıyla göçmenlere halktan temin edilen yardımlar i 15 milyon lirayı bulmu tu.⁷⁸

stiklal Gazetesi gibi Kıbrıs Müftüsü Yakup Celal Menzilio lu'da Bulgaristan'dan göç eden vatandaşlar için yapılan başlıkların toplanmasına yardım etti. Müftünün bu konudaki yardımını Hür Söz ve Halkın Sesi gazetelerinde aır ele tirilere sebep oldu. stiklal Gazetesi okuyucuları da adanın dört bir tarafından mesajlar göndererek müftüyü desteklediklerini vurguladı. Bu destek mesajlarında da Halkın Sesi ve Hür Söz gazeteleri protesto edildi.⁷⁹

“Lefko a Türk kardeşlerimizden 506 imza ta ryan ve bu ne riyatı protesto eden a a ıdaki protestoyu aldık aynen ne rediyoruz.

“Bizler a a ıda imza sahipleri Halkın Sesi ve Hürsöz gazetelerinde ne redilen ve muhterem müftümüz Yakup Celal Menzilio lu'nu hedef tutan yazı ve protestoları

⁷⁷ stiklal Gazetesi, 5 Nisan 1951, 3. Cilt

⁷⁸ Prof. Dr. Ali Tano lu, “Bulgaristan Türklerinin Son Göç Hareketi (1950-1951)”, .Ü. ktisat Fakültesi Mecmuası, c:14, stanbul, Ekim 1952 - Temmuz 1953, s. 139-140

⁷⁹ stiklal Gazetesi, 23 Nisan 1951, 3. Cilt

iddetle reddeder, en yüksek dini makamımıza tevcih edilen yersiz isnatları iddetle protesto eder, Kıbrısta milli ve dini vahdeti ihyaya çalı an muhterem müftümüze olan ba lılı ımızı beyan ederiz.””

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurba kanı Celal Bayar, gönderdi i telgrafla müftüyü geri ça ırılması tepkilere yol açtı. Müftü de ngiliz Sömürge Yönetimi’nden izin alarak hakkındaki suçlamaları kar ı kendini savunmak için Türkiye’ye gitti. Müftü ile ilgili suçlamalar arasında Atatürk aleyhtarı olması da yer alıyordu. Türkiye’ye Cumhurba kanı Celal Bayar ile görü meye giden müftü daha sonra geri gönderilmedi. Müftünün gitmesi yönünde sürekli haber yapan Halkın Sesi Gazetesi de bu konudaki yayımlarına bir süre daha devam ederek vicdani huzur bulduklarını açıkladı.⁸⁰

Yeni seçilecek olan müftünün Atatürk inkılaplarına saygılı olması konusunda anla an Dr. Küçük ve Necati Özkan , müftünün nerden gelece i konusunda hemfikir olamadı. Necati Özkan Kıbrıs’ta bu göreve gelecek birinin olmadığı bu yüzden ı Türkiye’den müftünün gelmesini istedi. Dr. Küçük de aksin Kıbrıslı birinin bu göreve atanmasını söylüyor ve bu görev için Dana Efendi’nin uygun oldu un u açıkladı. Necati Özkan da Dana’yı , Küçük ’ün adamı olmasından dolayı uygun bulmadı..⁸¹

d. 2. BASKI

stiklal Gazetesi, ngiliz hükümetinin asayi konusunda var olana yasaları daha da a ırla tırmaya çalı masını ele tirerek bu ekilde davranmanın demokratik olarak adlandırılan ngiliz hükümeti için de iyi olmayaca ı belirtti. Var olan yasaların yeterli oldu unu vurgulayarak ,de i en yasalarla birlikte Rumların propagandaya ba ladı ını yazan stiklal Gazetesi “insan haklarımız elimizden alınıyor, baskı artıyor” ekinde açıklamalarda bulduklarını hatırlattı. Bu ekilde yakla ımın kazançtan çok kayba dönü ece ini bu yüzden bu yöndeki tutumdan vazgeçilmesi gerekti ini belirtti.⁸²

⁸⁰ stiklal Gazetesi, 1951

⁸¹ KAZAZ, Naciye, Necati Özkan’ın stiklal Gazetesinde Yayımlanan Siyasi Yazıları, Yüksek Lisans Tezi, Lefko a, 2002

⁸² stiklal Gazetesi, 18 ubat 1951

d.3 HAYVANCILIK

stiklal Gazetesi , hayvancılık konusunda ortaya çıkan sorunları a mak için Dr. Fazıl Küçük'ün Halkı Sesi gazetesinde yayımladı ı “Orman Siyaseti” ba lıklı yazısını ele tirdi. Adada teke ve o lak üretiminin az olmasından yola çıkarak keçi üretiminin artması gerekti ini açıklaya Dr. Fazıl Küçük, keçi üretiminde artı olmaması durumunda yurtdı ndan alınacak et ile yüklü bir döviz çıkı mının olaca ını duyurdu. stiklal Gazetesi de bu açıklamayı ele tiren bir yazı yazdı. Bu yazıda dikkat çeken bir unsur da Dr. Fazıl Küçük için “Küçük Bey'in” , “ Küçük Üstadımız” ifadelerinin kullanılması oldu. Bu kararın enine boyuna dü ünülmeden verilmi bir karar oldu unu çünkü keçi üretiminin özellikle devlet politikası ormanlara zarar verdi i için azaltılıp üreticiyi koyun üretmeye te vik etti i hatırlatıldı. Keçilerin ormanlara verece i zararın da göz ardı edilmemesi gerekti i üzerine duruldu.⁸³

“Efendim, Küçük üstadımızın orman siyasetinin ana hatlarını çizeyim size: hükümet ormanları koruyaca ı mülhazası ile kalkmı keçileri tüketmi ve o kadar teke ve o lak etini gönderen köylü hemen artık buna imkan bulamıyormu . Bittabi Küçük üstadımız bu yazıyı karalamadan, pardon kaleme almadan evvel esaslı tetkiklerde bulunmu olsa gerek. Keçilerin azaltılması politikasına tekadüm eden devrede memlekette keçi sütünden ne alınıyordu, çar ıya her yıl ne kadar keçi eti sevk ediliyordu. imdi ne kadar sevk ediliyor? O zaman koyun adeti ne kadardı ve hükümetin keçi yerine koyun beslemesini te fik neticesi koyunlar ne kadar artmı tır? Keçilerin yaptı ı zarar ne idi imdi ne kadar zarar yapıyor? Hiç üphesiz üstadımız bütün bunları tetkik etmi istatistikleri (Mim Varo lu üstadımızın kulakları çınlasın) gözden geçirmi olmalı.

Zira u hükme varılıyor: Keçilerin üretilmesine müsaade edilsinmi . Çünkü bu gidi at ile dı ardan et temin etmek için de adadan her sene dı arıya alacak ve yekün bir miktara varacak olan döviz de hiç üphe yoktur ki memleketi bir o kadar bir para buhranına sokmu olacak ve o zaman vaziyet a aç yeti tireyim derken bir çıkmaza girmi olacaktı .

---

⁸³ stiklal, 18 ubat 1951

Ben Küçük Bey'in yerinde olsaydım makaleye 'orman siyaseti' de il ' orman aleyhine siyaset' ba lı ını koyardım. Keçilerin orman olan yeri El-Alameyn çölü haline getirdi i el-malumdur...

Ben Kıbrıs hükümetinin yerinde olsaydım. Bu makaleden sonra bütün keçileri ba ıbo bırakır, sütlerinden, etlerinden bol bol istifade eder ve Doktor Küçü e bu yerinde tavsiyelerinden dolayı tıp doktorlu una ilaveten bir de fahri olma doktorlu u ihsan ederim. ngilizce deyimini ile doktor of forests.”

III. DE ERLEND RME

Necati Mısırlızade olarak da bilinen Mehmet Necati Özkan , Kıbrıs Türk toplumun önde gelen liderlerindendi. Kıbrıs Türk Toplum için yaptığı ı çalı malar onun tarihteki yerini almasını sa lamı tır.

Necati Özkan, siyasi hayatında aktif olarak yer alması 1940'lı ve 1950'li yıllara damgasını vursa da 1920'li yıllarda yaptığı ı çalı malar ile ngiliz hükümetinin dikkatini çekmi ve zaman zaman ngilizlerle sorun ya amı tı.

Birtakım sebeplerden dolayı yüksek ö renimini yapamadasa azimli ve kararlı ki ili inden dolayı aldı ı derslerle kendini geli tirmeyi ba armı tı.

Ticaret hayatına atılması ve ticari anlamda geli ip büyümesinin asıl nedenlerinden bir öngörülü olmasıydı ve bu öngörüsü onun siyaset hayatında hızlı ilerlemesini de sa layacaktı. Nitekim Milli Cepheyi kurarak sömürge yönetimine kar ı gizli bir sava açabilmi ti..

İlk siyasi zaferi Lefko a Belediye Meclis üyeli ini kazanması ile gerçekte mi ti. Ama asıl ba arısı ngilizlerin tüm müdahalesine ra men Kavanin Meclisini kazanması ile olmu tu. O güne kadar ngilizlerin istedi i adayların kazandı ı bu seçimde bir ilki ba armı ve Necati Özkan ngilizler tarafından istenmemesine ra men meclise girebilmi ti. O güne kadar ngilizlerin iste i yönünde o kullanan Türkler hiçbir zaman mecliste ciddiye alınmamı tı. Necati Özkan ise duru u ve tutumu ngiliz hükümetinin pek ho una gitmemi ti..

Necati Özkan, ticaret ile u ra ması ve insancıl yönünün güçlü olması halkın güvenini kazanmasına neden olmu tu. Halkı arkasında hissetti i için de sürekli Kıbrıs Türk halkının haklarını arayan bir lider olarak gün geçtikçe ön plana çıkıyordu. Sadece ada içinde de il Türkiye'de tanınmaya ba lamı tı. Hatta Atatürk ile ilk görü en lider olma özelli ine de sahip olmu tu. Özkan soyismi de Atatürk tarafından kendisine verilmi ve nönü'nün güvenini de kazanarak adaya dönmü tü. Türkiye-Kıbrıs ili kilerinin ilk temeli de böylelikle atılmı tı. Özkan, Atatürk'ün ilke ve inkılaplarını da yaymak için elinden geleni yapmı tı.

Necati Özkan, 1940'lı yıllarda KATAK'ın kurulmasında da aktif rol oynadı. Halkı iyi bildiği için ve halkın güvenini kazandı için halka nasıl yaklaşması gerektiğini de çok iyi biliyordu. Dr. Fazıl Küçük, ile başladıkları bu çalışmanın örgütlenme amaçlarının büyük bir çoğunluğu Necati Özkan, gerçekleştirdi. Köy köy gezerek köylüye, işçiye, çiftçiye halka ulaşarak Necati Özkan, KATAK'ın önemini anlatmış ve güven duyulan bir lider olduğu için tüm Kıbrıs Türkünü arkasında bulmuştu. Bir süre sonra KATAK'ın kuruluş amacının dışına çıktığını söyleyen Necati Özkan, Dr. Küçük ile olan anlaşmazlığı nedeniyle de bu kurumdan ayrılma kararı almıştı. Bu noktada sesini duyurması gerektiğini iyi biliyordu. Basının önemi de yadsınamayacak ölçüdeydi. Bu yüzden ilk kez olarak seçim dönemi ile görüş durumu anlattı ve bir gazete ile parti kurmak istediğini söyledi. Bu görüşünde olumlu kararlanması ile Kıbrıs Türk siyasi tarihinde bir ilk daha yaşanmış ve tek partili dönemden çok partili döneme geçiş yapılmıştı. İlk olarak Stiklal Gazetesini sonra Stiklal Partisini kuran Necati Özkan, CHP'den etkilenmişti. Necati Özkan'ın uzun yıllar çeşitli gazetelerde yazması, sadece ülke değil dünya siyasetini çok iyi bilmesi ve halkın desteğini alabilme potansiyeli olması onun bir anda ön plana çıkmasını sağlamıştı.

Necati Özkan, Stiklal Partisi'ni de kurarken köy köy gezerek düşüncelerini anlattı. Bir çok kesimi yanına toplamıştı. Bu durum Dr. Küçük ile arasındaki sorunların daha da açılmasına neden oldu. Bir süre sonra Türkiye'de çok partili döneme geçildi ve CHP seçim sonucu yerini DP bıraktı. Bu Beyaz Devrim, Özkan için sıkıntılı bir dönemin başlangıcı oldu. Dr. Küçük ve arkadaşları, işçinin yanında olan Özkan için komünist yakınlığında bulunup onu baskı altına almaya çalıştı. Dr. Küçük ve arkadaşları Türkiye'de farklı bir anlayışın olmasını da fırsat bilerek sürekli olarak Stiklal Gazetesi ve Necati Özkan hakkında yazılar yazmaya başladı. Türkiye'nin de CHP'ye yakın olan bu partinin amblemini de değiştirmesini istemesiyle ipler kopma noktasına geldi. Necati Özkan, 1950'li yıllarda adada bulunan Türkiye'nin Lefkoşa Konsolosluğu'nun'ı ele geçirmesi nedeniyle Türkiye'ye girmesi yasaklanır. İlk kez bir Kıbrıs Türkü liderinin Türkiye'ye girmesini yasaklanmıştı. Ardından büyük bir yangınla mal varlığına ciddi bir darbe vurulan Necati Özkan'ın matbaası ve gazetesi de yangında yanmıştı. Sonra bu radikal saldırı ile uzun süre kendine gelemeyen Necati Özkan aktif siyaset hayatını bırakmıştı..

Varolu mücadelesi veren Kıbrıs Türk toplumun liderlerinin bir çatı altında toplanamamasını ver birlikte güçlerini birle tirerek hareket edememesini Kıbrıs Türk toplumu için büyük bir kayıp olarak görüyorum.

Necati Özkan ölümünden 3 ay önce, Mayıs 1970'de büyük o lu Ahmet Necati Özkan'a u vasiyette bulunmu : "Elindeki belge, bilgi, ses bandı, gazete ciltleri ve dosyaları, bir de ifahen anlattıklarımı bir araya getirip, ölümünden sonra hayatımla ilgili bir eser hazırlamak gere ini duyarsan, bunun ölümünden 25 yıl sonra gerçekte mesini isterim." (Cilt:1, s.3)

Necati Özkan ile ilgili bu kadar ayrıntılı bilgi de onun vasiyetinde oldu u gibi tam 25 yıl sonra su yüzüne çıktı.

Necati Özkan'ın bilime , kültüre , sanata , sanatçıya kısacası insana verdi i de erin farkında olan ailesi kurdukları Necati Özkan Vakfı ile geleneksel olan “M. Necati Özkan Bilim - Kültür- Sanat Ba arı Ödülleri” her yıl düzenlenen bir törenle sahiplerine vermeye devam ediyor.

VI. KAYNAKÇA

B R NC L KAYNAK

1. stiklal Gazetesi, Cilt : 1 , 2, 3, 4 ,5

K NC L KAYNAK

1. BERATLI, Dr. Nazım , Kıbrıslı Türklerin Tarihi , Galeri Kültür Yayınları, Lefko a, 1999
2. B R NC , Ergin , M. Necati Özkan 1899-1970 ,Necati Özkan Vakfı Yayınları, , 1997
3. CAV T, Ahmet, Kıbrıs'ta Türkçe Basılmı Kitaplar Listesi, (1878-1997), KKTC Millî E itim, Kültür, Gençlik ve Spor Bakanlı ı Yayınları, Ankara ,1997
4. Cemal , Doktor Hafız , Kıbrıs Osmanlılarına Mahsus Son Hediye-i Acizanem Yahut Kıbrıs'ta Geçen Dört Senelik Tarih-i Hayatım, Lefko a ,1909
5. Cyprus Blue Book; for the year 1892-1893
6. Cyprus Blue Book 1909-1910. Government Printing Office, Nicosia ,1910
7. Hikmet Afif Mapolar ,Kıbrıs Güncesi, 40 Yılın Anısı 1 , Galeri Kültür Yayınları, 2002,
8. HSAN, Ali, Hatıralarım ,Galeri Kültür Yayınları
9. SMA L, Sabahattin , 150 Soruda Kıbrıs Sorunu , smail, Kasta Yayınevi, 1998
10. KASIMO LU, Erten, Eski Günler Eski Defterler , Yorum Yayıncılık , Kasım,1991
11. KAZAZ, Naciye, Necati Özkan'ın stiklal Gazetesinde Yayınlanan Siyasi Yazıları, Yüksek Lisans Tezi, Lefko a, 2002

12. Kıbrıs Gazetesi, Nisan ,1893
13. Kıbrıs Tarihi – Kıbrıs'ta İngiliz Dönemi Siyaset Tarihi (1878-1960), K.T. E itim Vakfı Yayınları,2007
14. Kıbrıslı Türkün Sesi dergisi, Eylül 1998, Sayı: 37
15. MAN SALI, Erol ,Dünden Bugüne Kıbrıs, Akdeniz Haber Ajansı Yayınları, Temmuz, 2002
16. TANO LU, Ali , “Bulgaristan Türklerinin Son Göç Hareketi (1950-1951)”, .Ü. ktisat Fakültesi Mecmuası, c:14, stanbul, Ekim 1952 - Temmuz 1953,
17. OLGUN, Aydın , Kıbrıs Gerçe i (1931-1990)
18. Özgürlük ve Barı 27 Ya ında, Samtay Vakfı Yayını , 2001

INTERNET YAYINLARI

1. <http://www.adabasini.com/haber/necati-ozkanin-turkiyeye-giris-yasagi-ankarada-mahkeme-onunde-29705.html> (Çevirim içi 26.2.2015)
2. <https://eyvatan.wordpress.com/2007/10/20/kibris-gercegi-milli-cephe-nedir/> (Çevirim içi 26.2.2015)
3. <http://www.gazete360.com/Yazarlar/hasan-kahvecioglu/60-yil-once-de-mudahale-ve-yasak-vardi/1859>((Çevirim içi 26.2.2015)
4. <http://www.kibris1974.com/m-necati-ozkan-t2067.html?s=70cc2322c0e74145ed401a7f2572ed1f&amp> (Çevirim içi 26.2.2015)
5. <http://www.tdvia.org/dia/ayrmetin.php?idno=120348> (Çevirimiçi 20 .12.2014)
6. [http://tr.wikipedia.org/wiki/Demokrat_Parti_\(1946\)](http://tr.wikipedia.org/wiki/Demokrat_Parti_(1946)),
<http://www.atam.gov.tr/dergi/sayi-46/turkiyenin-kibris-politikalari-1950-1960>
(Çevirimiçi 20 .12.2014)

V. ST KLAL GAZETES 'NDE YER ALAN S YAS YAZILARIN BA LIKLARI

1. PART S Z PART LER , 28 Ekim 1949, s.5
2. HT SARCI KURUMLAR , 28 Ekim 1949 ,s.5
3. “B RL ” KIBRIS TÜRK ST KLAL PART S , 30 Ekim 1949,s.1
4. RUMLARIN LHAK STEKLER NE KAR I SUSMAYACA IZ
M M VARO LU, 27 Kasım 1949, s2
5. ST KLAL PART S , M M VARO LU, 29 Kasım 1949, s.2
6. LHAK ALEYHTARIYIZ, M M VARO LU , 30 Kasım 1949, s2
7. GEÇT BORUN PAZARI, S.O.S Larnaka, 30 Kasım 1949, s2
8. D KKATLER , “GÜZEL B R JEST” , 1 Aralık 1949, s3
9. GALATYA’NIN HÜR F K RL TÜRK GENÇL , 4 Aralık 1949, s.1
10. ST KLAL SOLCU RUMLARIN PLEB S T TE EBBÜSLER N DDETTLE
PROTESTO EDER TÜRKÜN MAHVINA KARAR MI ALINIYOR? , 6 Aralık
1949,s.1
11. ST KLAL PART S , 7 Aralık 1949, s. 3
12. ST KLAL PART S , M M VARO LU , 27 Aralık 1949, s.4
13. KIBRIS TÜRK GENÇL N N BÜYÜK ALAKASI DEVAMLIDIR, 7 Ocak
1950, s.3
14. HO G TT LER BO DÖNDÜLER, 4 ubat 1950, s. 2
15. TÜRK YE’YE BA LILI IMIZ, M M VARO LU, 22 ubat 1950, s 2
16. KIBRIS TÜRK B RL ST KLAL PART S ANA TÜZÜ Ü, 10 Mayıs
1950, s.1
17. ST KLAL PART S , M M VARO LU, 11 Mayıs 1950, s. 2
18. ST KLAL PART S KURULURKEN, M M VARO LU, 13 Mayıs 1950, s,1
19. GERÇEKLER N I I I ALTINDA, M M VARO LU, 14 Mayıs 1950, s,2
20. ST KLAL PART S KURULURKEN, TURGUT AVKIRAN, 14 Mayıs 1950,s
,2
21. KIBRIS TÜRK B RL “ ST KLAL PART S ” ANA TÜZÜ Ü, 14 Mayıs
1950, s.4
22. “ KIBRIS TÜRK B RL ST KLAL PART S ” DEMOKTAT K
TEMELLERLE KURULACAK, TURGUT AVKIRAN, 26 Mayıs 1950, s.3

23. ST KLAL PART S KURULURKEN , M M VARO LU , 2 Haziran 1950, s.2
24. ST KLAL PART S NE YAPAB L R ? , M M VARO LU , 7 Haziran 1950, s. 2
25. KIBRIS H ÇB R ZAMAN YUNAN STAN OLMAMI TIR VE OLMAYACAKTIR, 22 Haziran 1950, s, 1
26. ST KLAL PART S M LL B R KUVVETT R , M M VARO LU , 22 Haziran 1950, s. 2
27. SELAM S ZE, H KMET AF F MAPOLAR , 11 Temmuz 1950, s.1
28. “B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?” , “ÇEK NCES M VAR?” , 14 Kasım 1950, s. 2
29. “B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?” , “BALTANIN A ZI DE L BELK SAPI KALDI” , 19 Kasım 1950, s.:2
30. PEK MUHTEREM PATR K HAZ RETLER VE KIBRIS MESELES –1, MAH R ADATA , 21Kasım 1950, s.1
31. “B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?” , “S Z ALAKADAR ETM YEN EYLERE BURNUNUZU SOKMAYINIZ” , 19 Kasım 1950, s.2
32. PEK MUHTEREM PATR K HAZ RETLER VE KIBRIS MESELES –2 MAH R ADATA , 22 Kasım 1950, s.1
33. PEK MUHTEREM PATR K HAZ RETLER VE KIBRIS MESELES –3 MAH R ADATA , 23 Kasım 1950, s, 1
34. DEVR N DOLDURAN B R Z HN YET, 28 Kasım 1950, s.1
35. “B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?” ÇELEB YANLI GÖRDÜ GAL BA, 29 Kasım 1950, s.2
36. BEYANNAME, ST KLAL PART S , 12 Aralık 1950, s.1
37. “B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?” , SIFIR NUMARA, 21 Aralık 1950, s.2
38. “B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?” DEVR ALEM M ? BA ARI MI? , 27 Aralık 1950, s. 2
39. “B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?” Balyemez Topu!, 3 Ocak 1951, s:2
40. “B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?” Z BIRAKMAYAN KALEMLER, 9 Ocak 1951, s.2

41. "B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?" MUBAREK..., 10 Ocak 1951, s. 2
42. "B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?" DÖRT SAFYA, 17 Ocak 1951, s,2
43. "B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?" NAF LE YERE U RA MAYINIZ...
18 Ocak 1951, s, 2
44. VATANDA LARIMIZ GÖÇMEN YARDIMINA BA LADI , 18 Ocak 1951,
s.1
45. "B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?" BÜYÜK MERHAMET, 19 Ocak 1951
,s. 1
46. NSAF MON ER NSAF ! , Kase-i Tayfur , ORMAN S YASET NE DA R...
,19 Ocak 1951,s. 2
47. "B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?" SITMA NEVBET !, 21 Ocak 1951 ,s.2
48. "B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?" DERT ORTA I!, 27 Ocak 1951 ,s.2
49. MAJESTE KRAL "MEMNUNLU UNU BEL RTT ", 3 ubat 1951 , s. 1
50. "B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?" DE KL K, 14 ubat 1951, s, 2
51. "B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?" ELÇ YE ZEVAL YOK! , 19 Ocak 1951,
s.1
52. MEVCUT KONULARN ZAM VE ASAY KORUMAYA KAF D R, 16
ubat 1951, s. 1
53. "B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?" CEVAP DE L, ÇABA O LU! , 17
ubat 1951, s.1
54. VATANDA LARI T DALE VE SO UKKANLILIKLA
HAREKETE DAVET ED YORUZ, 18 ubat 1951, s.1
55. "B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?" F L YUTTU B R YILAN, 18 ubat
1951, s.2
56. YUNAN A BAKANI VE KIBRIS MESELES ,C HAT BABAN , 23
ubat1951, s. 1-4
57. KÜÇÜK BEY'E AÇIK MEKTUP , TURGUT AVKIRAN , 4 Mart 1951, s. 2
58. M LL YET VE HAM YETPERVER T MSAL KAZAFANALI
KARDE LER M Z,
TURGUT AVKIRAN, 6 Mart 1951, s,2

59. ST KLAL GÜNE KIBRIS TÜRKÜNÜM BA RINDAN DO MU TUR

M. SAD KANIKEB R, 6 Mart 1951, s. 2

VI. ST KLAL GAZETES 'NDE YER ALAN S YAS MET NLER

1. C LT

Cilt:1

Tarih:28 Ekim 1949

Sayfa:5

PART S Z PART LER

Yıllardır ada Türklü ü 'nün mukadderatı ile oynanan birkaç partisiz parti vardır. Yekûnun 15 ile 20 ki iden ibaret olan ve nizamnameleriyle birer kulübden farksız bulunan bu partilerin idarecileri ihtiraslarını ve liderlik iddalarını devam ettirebilmek için bu fayda 12 partileri ayakta tutma a çalı maktadır.

Demokrasi prensiplerine dayanarak kurulacak olan sınıfsız ve imtiyazsız siyasi bir ana partiye Kıbrıs Türk hakiki bir ihtiyaç duymaktadır.

te bu ihtiyacı Kıbrıs Milli Türk Kongresini akdederek ve KATAK'ın kurulması lüzmunu ilk defa hissedeni, yine Necati Özkan oldu. 21 Haziran'da tertip edilen muazzam toplantıda halk kendi partisini kurma a Necati Özkan Tarafından davet edildi i zaman cemaat kendi eliyle kendi partisini kurmak için hemen faaliyete geçti ve demokrasi esaslarına dayanarak "Kıbrıs Türk Birli i (ST KLAL) Partisi" için hummalı bir ekilde müte ebbis aza olarak kendi partisine kaydolunma a ba ladı.

Bu gün binleri a an bu müte ebbis azalar, Kıbrıs Türk Birli inin varlı ına inanarak milli cepheden faliyete geçmi ler ve kısa bir zamanda beraberli i yaratmı lardı.....(sayfa yıprandı).....

Cilt:1

28 Ekim 1949

Sayfa:5

HT SARCI KURUMLAR

Elbette herkes unutmuyor. Katak genel ihtiyacımıza cevap vermek ve bilhassa siyasi sahalarda haklarımızı duyurmak maksadıyla kurulmuştur. Maamafih, kurulu undaki heyecanı hiç bir muhitte devam ettirememi olan KATAK kendine verilen salahiyetleri yerinde ve zamanında kullanmadığı için halk arasındaki irtibatlarını büsbütün gevsetmiş bulunmaktadır.

Artık açık olarak söyleyebiliriz ki KATAK, bütün evrelerinde idda edilmekte olduğu gibi bir siyasi kurum olarak aramızda yer yapmamı ve bunun acı bir neticesi olarak adanın hiç bir yerinde faaliyetlerini genişletmediği için en sonunda zayıflığını ve başarısızlıklarını kabul ve itirafa mecbur olarak siyasi durumunu desteklettirebilmek daha doğrusu belki ayakta durabilir ümidi ile kulüplere avuç açması gözünü kestirerek kendi benliğini kendi elleriyle baltalamış oldu. KATAK'ın başarısız hareket etmesine imkan yoktu. Öyle ama elindeki imtiyazlı bayrağında başarı ortaklar katmış oldu!

Hepimiz de biliyoruz. KATAK imdiye kadar bir silsile halinde devam eden başarısızlıkları, liderlerini doğrudan çıkmaza sokmuştur.

Hatırladığımız vechile hamiyetli halkımız, KATAK'ın ilk kurulu unda taahhütünü bir cömertlikle yardımda bulunarak milli ihtiyaçlarımız için binlerce lira vermiş ve istikbale ait bütün..... Katak'ın başarısızlığına başlamış bulunmaktadır.

Ayrıca ki, Katak'ın lideri Katak'ın bütün hayatı boyunca kaydedilen başarılar elde edememiştir. Görünüyor ki Katak'ın tüzüğü halkın ihtiyaçlarını her bakımdan karşılayabilecek maddeleri ihtiva edememektedir..... (sayfa yıprandı)

Bay Necati Özkan'ın ahsî teebbüsleri da dolayısıyla halk arasında kazanı ı yüksek itimada dayanarak son aylar zarfında sarfetti i binlerce lira ile meydana getirdi i Necati Özkan soka ındaki modern bir basımevi ile yakında in aasına ba lanacak olan büyük bir parti binası, üphesizdir ki bu adada benli imizin sezdirilmesine yardım eden en güzel Türk eserlerinden birini te kil edecektir.

ayanı te ekkürdür ki, halkımız kurumların inhisar çemberini kırabilecek bir kabiliyettir. Bu yüksek kabiliyetini (stiklal) partisinin çatısı altında toplanarak isbat edece inden kimse üphe etmemektedir. Zaman çatmı tır. Bu mesut hadiseyi bir arada kutlayaca ımız gün ise pek uzak de ildir.

stiklal Partisi tam manasıyla imtiyasız ve sınıfsız bir halk partisi olaca ı için alameti farikası milli bir sembolümüz olan “ALTI OK” olacaktır. Çünkü zengin ve fakir farkı gözetilmeyecek ve hiç bir azadan aylık aidat alınmayaca ı gibi demokrasi esaslarına dayanarak kurulacak olan partinin bütün müzakerelerine herkesin i tirakı serbest olacaktır.

stiklal Partisi kadın ve erkek olmak üzere her sınıf halkımıza sinesinde yer yer verece i için di er partilerin inhisar zincirlerini mutlak suretle koparacaktır.

Biz bugünkü vesile ile Katak'ın temsil etti i iddalarını iddetle redetmek isteriz. Çünkü Kıbrıs Türkleri anavatandaki 20 milyon karde leri ile, Kıbrıs ve Yunanlı Rumlara nisbeten kahir bir ekseriyet te kil etmektedirler.....sayfa yıprandı.....

Cilt:1

Tarih: 30 Ekim 1949

Sayfa:1

“B RL ” KIBRIS TÜR K ST KLAL PART S

Kıbrıs Türkü! Kendi varlı ını, kendi benli ini ve kendi hislerinin hakiki partisi olan “Kıbrıs Türk Birli i (ST KLAL) Partisi” ne vatanda ların gibi, üyelik kartını alarak müte ebbis üye ol. Bu parti senin varlı ından kopmu sana söz hürriyeti, fikir hürriyeti bah eden ilk parti olacaktır. Partine üye olmakla 80 bin Türkün bu ada üzerindeki bekasını Türk yara an bir ekilde muhafaza etmi olacaksın.

Senin varlı ının yarattı ı bu parti, sana memlekette hür ya ama hakkını sa layacak olan ilk parti olacaktır.

Dahilde oldu u gibi hariçte de seni temsil ederek, haklarını müdafaa edebilecek ilk, hakiki ve siyasi partin ancak bu olabilir.

Ona üye ol!

Cilt: 1

Tarih:27 Kasım 1949

Sayfa:2

RUMLARIN İLHAK İSTEKLERİNE KARŞI SUSMAYACAĞIZ

M M VARO LU

Yerli Rum basınında, bilhassa son zamanlarda yayınlanan bir çok siyasi makalelere ilaveten durmadan ve dinlenmeden çalışmakta olan Rum politikacılarının faaliyetleri bizi, her vakitinkinden çok daha fazla ilgilendirmeli ve biz de karlı olarak kendimizi gösterebilmek için hususi bir çalışma programı çizmekte katiyen gecikmemeliyiz.

Her ne kadar, Kıbrıs Rumları sayı bakımından bizden üstün iseler de bugüne kadar ısrarla istemekte oldukları ilhakı, protesto ederek redetmek bizim de en sahir haklarımızdandır.

Kıbrıs Rumları ilhak isteklerini ileri sürerken Kıbrısın bir Yunan adası olduğunu iddadan geri kalmıyorsa da bu asılsız iddaları çürütmek maksad ile yayınlanan yazılar ve son zamanlarda İngilterede tertip edilen konferanslardaki ilhak aleyhine söylenen sözler ve bu arada izhar olunan nefret duyguları aklı başında Rumları derin düşüncelere daldırıyor.

Hatta, adada yeni tekkül etmiş bulunan bir zümre ilhakın hiç bir zaman ve hiç bir şart altında gerçekleşmek imkanı olmadığına kanaat getirerek her bakımdan zayıf olan Yunanistanın adaya hakim olamayacağına inanıyorlar ve bu inançların evkile Kıbrıs hükümetine yaklaşımları birlikteliği yapmaktan başka bir çare kalmadığı noktasında ısrar bile ediyorlar.

Maamafih teessüfe ayandır ki, 15 yıl sürgün hayatı yaşamış olan ba despot Bay Makarios bu gün makamına geçtikten sonra , ba despot sahiyetlerinden faydalanarak

Atınada henüz bir sürgün olarak ya amakta olan Kıbrıslı avukat Seva Loizidi ve arkadaşları ile i birli i inki af hamlelerini açıktan baltalamaktadır.

Çok koyu bir kilise taassubu ile ilhak meselesini daima ve her fırsatta körükleyen Kıbrıs Ba despotu maalesef Türklerin iddetle aleyhte olan haklı ikayet ve protestolarına kıymet vermiye çalı makta ve bir duymamazlık siyaseti gütmektedir. Halbuki Kıbrısta bu günkü kilise te kilatları ve bütün varlıkları 1846 yılında ecdatlarımızın bu adada hakim mevkiinde bulundu u sıralarda kendilerine bah ettikleri tarihi imtiyazların koruyucu nimetlerinden ba ka bir ey de ildir.

Bu muazzam nimetleri takdir edebilecek seviyeye henüz yükselememi olan Rum vatanda larımız ve hele kilise ekranı maksat her fırsatta Rum matbuatında aleyhimizde ne riyatta bulunarak nimet dü manı olduklarını gizlemeyerek bu adanın feth sureti ile sahip oldu umuza inkare kalkı tıkları zamanlar bile oluyor. Maamafih biz de una inanıyoruz ki Rumların tarihi gizlemek için sarfettikleri gayretleri bizim de tamamile hakikatlere dayanan iddetli protestolarımız kar ısında daima buz gibi oluyor.

Açıktan söz ediyoruz. Yunan idaresi bizi Kıbrıs Türkleri için hakiki bir felaketten ba ka bir ey olamaz. Bir an hükümetimizin idaresine geçme i özleriz. O Türk idaresine ki , 300 bu kadar sene Kıbrıs Rumlarının kilise haklarını kurmu ve kendilerine de bu Türk adasında hayat ve beka imkanları bah etmi tir.

Binaeneleyh Kıbrısın ilhakçı Rumları istikbale ait bütün ümitlerini Yunanistana de il, do rudan do ruya Türkiye'ye ba lanmalıdır. Böyle oldu u takdirde kendileri için büsbütün yeni bir saadet kapısı açılmı olacaktır.

Bugünkü hali ile ve gelecekteki durumu ile muhakkaktır ki Yunanistan komünistler yata ı olmaktan kurtulamayacaktır. Allah göstermesin! Yunan idaresinin buraya gelmesi ile komonistli inde hemen faaliyete geçece i bir hakka iken hala “ilhak ve daima ilhak!!!” diye ba ırarak bo una yürek tüketiyoruz. Çünkü bütün ilhak yaygaraları havanın bo lu unda hiç bir semere sa lamdan gürültülü cereyanlara katılarak siyasi ufukları a madan mahvolup gitmektedir.

unu da ilave edelim ki, ilhak secdesi ile yanlı yollara sapmı bulunan Kıbrıs Rumlarının bu güzel adanın inki afına engel oldukları büyük fenalı a bugünkü vesile ile alınan protesto ve ikayetlerimize önemle dikkat nazarına çekeriz.

Cilt:1

Tarih:29 Kasım 1949

Sayfa:2

ST KLAL PART S

M M VARO LU

Bu nam altında yeni bir parti kurulaca ı artık bir hakikat olmu tur. Herkesin bildi i gibi yeni partinin kurucusu gazetemizin sahibi Bay Necati Özkandır. Bay Necati adamızda siyasi ba arıları ile tanınmı oldu u için yeni bir siyasi parti kurarken faaliyetlerini alamete u ratmaya çalı anların sarfettikleri gayret takdir edilemez. Çünkü, Kıbrıstaki Türk partileri arasında ideal farkı yoktur.

Bu noktayı, iyice kavramı olanlar tabiatile, stiklal Partisinin do masından endi e duymazlar. Endi eleneler, zamanı icaplarını iyice kavramı olamayanlardır. Binaenaleyh, kurulmak üzere bulunan stiklal Partisi aleyhine muhtelif cephelerden hücumu geçmek do ru bir hareket sayılmaz. Çünkü stiklal Partisini do uran ve ya atacak olan kuvvet bugünün ihtiyaçlarının halk arasında do urdu u genel istektir.

Bay Necati Özkan, halkın içten gelen isteklerini cevaplandırmaktan ba ka bir ey yapmıyor. Halk istiyor. O da yapıyor. Bundan daha tabii ne olabilir. Artık anla ılmı tır ki stiklal Partisi'nin kurulmasını halk do rudan kendisi istiyor. Bu istek günün siyasi ihtiyaçlarından do mu tur. Bunu önlemek , halkın arzularına kıymet vermemek demek olaca ı için stiklal'in do u undan dolayı halk arasında ho nutsuzluk yaratmaya ba vurmak, siyasi ufuklarda fena bir hava yaratabilir.

E er, stiklal Partisi, halkın kalbinde yer yapmamı olsaydı, yüzlerce ve binlerce ki i kendi gönüller ile müracaat ederek “üye kartı” almayı akıllarından bile geçirmeyeceklerdi. Halbuki, herkes gözler ile ahit oluyor ki, halk kendi arzusu ile stiklal Partisini desteklemeye ko maktadır. Böyle bir akın stiklal için ümit veren kuvvetli bir istinad noktası te kil etmektedir.

Halk istiyor. Bay Necati istekleri tatmine çalı ıyor. Binaenaleyh, onu takdir etmek ve partisini kuvvetlendirmeye çalı mak halk menfaatları leyhine iki kat bir kazançtır.

Halkımızda ideal farkı olmadıkları zaman, mevcut partileri hızlandırmak ve daha kısa bir yoldan giderek hedefe en yakın bir zamanda ula abilece i gaye , ittihaz eylemi bulunan stiklal Partisini hırpalamak yanlı bir harekettir. Çünkü muhalefetsiz ve murakabesiz partiler, hadiseler de isbat etmektedir ki ahsi ihtiraslara kurban olmaktan kendilerini hiç bir zaman kurtaramamı lardı.

Bu kadar hakikatler göz önünde iken , stiklal Partisi'nin adada halkımız arasında “ikilik” arataca ını idda etmek en büyük siyasi bir hatadır. Çünkü rakiplerimiz Rumlar, bu tür yanlı propagandalardan istifade edeceklerini umuyorlar ve diyorlar ki, Kıbrıs Türkleri de ikiye ayrılarak ayrı ayrı cepheler kurmu lardır!!!!

Halbuki, hakikatte öyle bir ey toktur, olmayacaktır ve olmasına da katiyen meydan verilmeyecektir. kilik noktası üzerinde durarak halkı i fale çalı an çok aldanyorlar. Bir çok binlerin arasından kaç yüz “üye kartını” bir takım yanlı propagandalar ile alakadar kimselerin ellerinden toplayarak stoklamak hiç bir bakımdan bitarafane bir hareket sayılmaz. Yalnız on binlerin arasında bir kaç yüz ki inin zayıf iradeli oldukları ilan edilmi olunuyor ki, bu türlü hareketler adamızda genel Türk menfaatlarını baltalamaktan ba ka bir i e yaramamaktadır.

Kabul ederiz ki, üye kartlarını yanlı yerlere teslim edenler olmu tur ve bu olu lardan sevinenlerde bulunmu tur. Fakat acız ve tenezzül ifade eden bu türlü propagandalar da halk çevrelerinde geni ölçüde ho nutsuzluk yaratmı tır ki bu kart i lerinde rol alanlar da kredilerine katiyen bir kazanç sa layamamı lardır.

Binaenaleyh hakikatler meydana çıktıkça, ortada çevrilen siyasi entrikaların aktörleri yaptıklarından ister istemez pi man olacaktır.

Son olarak, urasını da belirtmek icap eder ki kartlarını bir i fal neticesinde yabancı ellere teslim edenler ihtiras politikası yoluna kurban gitmi oluyorlar. Bu noktayı da ba ka bir yazımızda izaha çalı aca ız.

Cilt:1

Tarih:30 Kasım 1949

Sayfa:2

LHAK ALEYHTARIYIZ

M M VARO LU

Biz, Kıbrıs Türkleri, 70 yıldan beridir ngiliz idaresini her bakımdan tecrübe ettikten sonra, Rumların istekleri, Yunan boyundurlu unu hiç bir artle ensemizde ta imak taraftarı de iliz.

Kıbrısta, her hangi bir ekilde olursa olsun bir Yunan idaresinin kurulmasına kar ı aleyhtarlı ımız ezeli ve ebedidir.

Bugünkü vesile ile bu açıklamayı bu sütunlarda yaparken do rudan ve kati olarak ilhak aleyhtarı oldu umuzu ve bu hakikatı belirtirken bütün Kıbrıs Türkleri'nin milli duygularına tercüman oldu umuzdan emin bulunuyoruz.

Yıllardan beridir siyasi ve ekonomik hayatını tanzim edememi olan bir Yunan idaresini ngiliz idaresine tercih edecek kadar akılsız olmadı ımızı Rum vatanda larımız pek ala bildikleri halde, bizi, bir takım havai sözlerle avutmaya çalı maları, bizce, siyasi hamlı ın birinci numarasını te kil etmektedir.

Yine tekrar ediyoruz. Biz Kıbrıs Türkleri, Kıbrısın Yunanistan ile ilhakını katiyen istemiyoruz. Bu u urda Rumlar tarafından yapılan her türlü ne riyatın ve Rum liderleri tarafından her ne vesile olursa olsun yapılan demeçlerin iddetle aleyhindeyiz. Çünkü Yunan idaresi, 70 sene ngiliz idaresinde ya amı bulunan 82 bin Türkün malını, ırzını, dini ve milli ihtiyaçlarını koruyabilecek durumda de ildi. Binaenaleyh, Rumların Yunan idaresinde özledikleri refah daima hayal olarak kalacaktır ve bunu içindir ki , Yunan hükümetinin kendisi de resmen ilhak meselesini milli bir dava olarak ileri sürmiye cesaret edememktedir.

Biz, Kıbrıslı Türkleri, bütün bu hakikatleri bildi imiz için Yunan idaresine kar ı hiç bir bakımdan güvenimiz yoktur. Zaten Yunanista'nın uluslararası durumu olan müstemlekeci bir davet olmasına her vakit mani te kül etmemktedir

Rum vatanda larının ahit oldukları gibi, Kıbrısın Rum gençli i de Yunanistandan ba ka memleketlere gitmeyi tercih etmeleri de lhakçı Rumlara ibret olabilecek önemli hadiselerdendir. Bu önemli noktayı Rum propagandacılarının dikkat etmelerini ve hakikatı görmiye çalı malarını tavsiye etmek isteriz.

Bugünkü vesile ile unu de belirtmek isteriz ki hükümetin ilhakçılara kar ı susturucu tedbirler almaması bize bu adada endi eli bir hayat ya atmakta ve gençlerimizin istikbale ait ümitlerini her vakit zayıflatmaktadır.

Binaenaleyh, hükümetin daha açık bir siyaset kullanarak adanın her bakımdan bir ingiliz sömürgesi oldu u ve hiç bir art altında Kıbrıs idaresinde her hangi bir de i iklik olmayaca ı resmen açıklanmalıdır.

Kıbrıs hükümeti de biliyor ki çok eski zamanlardan beri Mısırdaki yerle mi olan onbinlerce Kıbrıslı Rumların, bundan önce Mısırdaki iskanlarına müsaade edilemeyece i hakkında çıkan resmi bir tebli den sonra, Yunanistana iltica edecekleri yerde, Kıbrıs hükümetine ba vurmu lar ve ngiliz pasaportu alarak Yunanistanı katiyen benimsememi lerdiler. Bütün bu hakikatler gösteriyor ki lhak Rum arenada milli bir dava olarak kabul edilmi de ildir.

Binaenaleyh, Kıbrısta ilhak u runda sarfolunan amatalı ve gürültülü gayretler kilise tazyiki altında yapılan hedefsiz gösterilerden ba ka bir ey de ildir.

Bu noktayı hükümete hatırlatırken kilise idaresinin politika sahasından uzakla tırılmasını özledi imiz bu sütunlarda açıklama ı da buradaki varlı ımız namına vazife sayarız.

Cilt:1

Tarih:30 Kasım 1949

Sayfa:2

GEÇT BORUN PAZARI

S.O.S Larnaka

Parti i leriyle pek de alakadar olmamakla beraber, Katak'ın kurulu u ve cemiyet i lerimizin yoluna girece ine inanmı tık. Verilen sözlerin, yapılan vaadlerin tahakkukunu günlerce, aylarca, yıllarca bekledik, fakat maalesef hiç bir semere vermedi.

Her sınıf halkın samimi bir alaka ile ba landı ı Katak'a gücünün yetti i kadar ianede bulunan ve aylık aidatlarını ekmek parasından keserek verme i tahhüt eden halkımız, verdi i sözü tutmu ve elinden gelen fedakarlı ı yapmı tır.

Bir müddet sonra ortaya çıkan Dr. Küçük, bu partinin cemaat i lerini yapamadı ı ve bu sebepten ikinci bir partiye ihtiyaç hissedildi ini ve bu yüzden de Milli Parti'yi kuraca ını ve bir çok vaadlerle halkın her istedi ini ancak bu partinin yapabilece ini ilan ediyor ve partisi için reklam yapıyordu. Her kazada üpheleri açılan fakat azaları, idare heyetinden ibaret olan bu parti de birincisi gibi kırk yıllık uykusuna dalmı tır.

Tatlı rüyalar gören bu parti hayallerinden emin olamamanın verdi i bir hazla sayıklarken bundan 19 sene evvel yükselen, inkılapçı bir sesin aksi duyuldu. Bu ses yine Necati'nin sesi idi

te bu seslerdir ki a kına dönen ve ba ka bir kimseye bürünerek birlik iken ayrılın bu efendiler, tekrar birle erek tatlı uykularını bozan bu sese kar ı seferber

oluyorlar. Fakat tecrübe ile sabit olan geçmi teki muvaffakiyetsizliklerine bir yenisini ilave etmekten ba ka bir ey yapamayacaklarına inanan halkımız bittabi bu efendilere arkalarını çevirdiler ve yüzlerine kar ı ba ırdılar: “Geçti Borun Pazarı sür atını Ni deye...”

Bugün hepimizin a zında tek bir kelime dola makta ve ufkumuzda bayrak gibi tek bir kelime dalgalanmaktadır: “ stiklal ve yalnız stiklal”

Cilt:1

Tarih:1 Aralık 1949

Sayfa:3

D KKATLER

“GÜZEL B R JEST”

Güya köylülerin arzusu imi gibi stiklal Partisi Kurucuları köyümüze gelmesin mealinde yapılan seviyesiz ne riyata bir köyümüzün munakabelesi beni uzun uzun dü ündürmü tür.

stiklalde ne redilen yazısında Çamlıköylü bir vatanda ımız diyor ki “Biz onlar gibi zatlara köyümüze gelmeyiniz demeyece iz. Ziyaretlerini dört gözle bekliyoruz. Gelsinler, çünkü kendilerine soraca ımız sayısız sualler var!!!

Bu pervazsız ve hür davet, bu güzel jest büyük manalar ta ımaktadır ve ibretle üzerinde durma a layıktır. Demek ki köylümüz hakkını istemenin hakkı oldu unu artık anlamı tır. Kendini yıllardır aldatanları sorgu ve hizaya çekmeyi vazife sayıyor. Artık köylü için “gelen a am, giden pa am ”de ildir.

O inancı ta ıyorum ki Anayurdumuzda esen hür demokrasi havası; halk tabakasının uyanarak millet ve memleket meseleleri ile yakından alakadar oldu unu idrak edilmesi, yurdumuza kadar tesirlerini gösteriyor.

Fakat ne yazık ki köylülerimizi temsil ettiklerini iddia edenler bu köylü kadar tolerans sahibi, hür dü ünceli ve halka olan mesuliyetlerini müdrük insanlar de illerdir.

Daha imdiden gömülen bir zihniyetin, zorla ayakta tutunmaya çalı an temsilcileri mevkiine dü mü olmaları bundandır. Fakat kime anlattırın!

Cilt:1

Tarih: 4 Aralık 1949

Sayfa:1

GALATYA'NIN HÜR F K RL TÜR K GENÇL

Galatyalı gençlerden aldı ımız bir mektupta yeni partilerin Galatya'ya yaptıkları ziyaret hakkında u izahat verilmektedir:

26 Kasım 1949 tarihinde köyümüzü ziyaret edeceklerini bildiren yeni parti mensupları saat 4'ü geçti i halde henüz görünmüyorlardı. Bu bekleyi kar ısında ani bir çocuk çı lı ı duyuldu: “Geliyorlar!” Yola baktı ımız zaman çocuklar yolları dolduruyor, yalnız bunların önlerinde bir, iki ö retmen onlara “ho geldiniz” demek için bekliyor. Nihayet taksiler göründü. Hayrettir ki yeni parti mensuplarına kar ı gidenler yalnız köyümüzün ö retmenleridir. Ö retmenlerimizin parti tutmalarına ve siyasi i lere kar ı maları yolsuz bir hareket de il midir? Her yerde ve her hususta bir ö retmenin bitaraf olması lazım gelmez mi? bu hususta Maarif Dairesinin dikkat nazarını çekeriz.

Biraz sonra otomobiller köyümüze vasil oldular. Otomobillerden inenler 20 ki iden müte ekkildi ve 19 sene sonra köyümüze ilk defa geliyorlardı. Kalabalık tarafından kar ılandıklarını iddia eden bu ahıslar, yanlı bir haber veriyorlar. Çünkü kalabalı ı te kil eden yine kendileri idi. Köyün ortasına yerle tirilen sandık üzerine,

köyümüzün imamı de il, birkaç mil uzak ba ka bir köyden gelen ve her eyi ahsında topladı ma inanan bu alim (!) vatanperver(!) velhasıl her ey kendisi olan bu imam efendi, kürsüye geldi ve misafirlere “ho geldiniz” dedikten sonra kesip biçti. (Bu imamın mazisine temas edecek de ilim. Hayatı hakkında köyümün ve civar köylerin bildikleri hakikat malumdur.)

Bundan sonra sıra ile kürsüye gelen Dr. Manyera konu tu ve sözü Avukat Fadıl’a verdi. Fadıl Bey de bundan 19 sene evvel konu tu u gibi yine bir konu ma yaptı. Daha sonra Dr. Küçük konu tu ve Necati Özkan’a dile alınmayacak derecede küfretti ve bilmem vaktiyle sinema yapmı da satmı mı , hep mı mı diye bir eyler tekrarladı durdu

Bizim bu efendilere söyleyece imiz tek sözümüz udur: Türk köylüsü artık eski bildikleri gibi de ildir. Bugünün Türk köylüsü her sahada inki af etmi , fikir ve karakter sahibidir. Yıllardır dinledi imiz, bu sözlerle artık aldatılamayız. Yeter artık, fikirleri de görü leri de kendilerine kalsın , bizi sözleri ile aldatamazlar, karalayamazlar.

Biz bütün varlı mızla “ stiklal Partisine” ba lanmı bulunuyoruz ve Türk cemaatının bütün davalarınca ve ba ka yapabilecek olan yegane parti bu partiyi tanıyoruz.

Ya asın “ stiklal” ve “ stiklal Partisi”

(mızaları Mahfuzdur)

Cilt:1

Tarih: 6 Aralık 1949

Sayfa:1

ST KLAL SOLCU RUMLARIN PLEB S T TE EBBÜSLER N DDETLE
PROTESTO EDER

TÜRKÜN MAHVINA KARAR MI ALINIYOR?

Mevsuk kaynaklardan aldığımız malumata göre: Sa cıları temsil eden Kıbrıs Despothesesi tarafından, plaisit'in ne surette icra edeceği hakkında bir tamimin yayımlanmasına karar verilmiştir.

Buna ilaveten, hususi olarak aldığımız malumatta göre: Solcular da i tirake taraftar oldukları genel bir seçim yapılacak ve intihap olunacak olan halk vekilleri arasında bir heyet ayrılarak ilhakin sa lanması için Yunan Parlamantosuna temsilci olarak gönderileceklerdir.

Rum iddalarına göre aynı usüllere 1906 yılında Giritte de ba vurularak mezkur adanın Yunanistan ile ilhaki bu suretle temin edilmiştir.

Bu arada solcu Rum kaynaklarından alınan di er bir malumata göre solcu partiler de beyanname yayınlayarak kendi aralarında plebisitin yapılması için tertibat almışlar ve bu maksat için Lefko ada imza toplamaya başlamışlardır.

Sa cı Rumlardan, yayınladıkları bir beyannamede: Rum halkına imzalarının erken kullanılmasını, çünkü bu maksat için kendileri de faaliyete geçeceklerini bildirilmektedir.

Dün akşam bu maksatla toplanan Sen Sinod meclisinin ictimai gece geç vakte kadar devam etmiştir.

ST KLAL: Türk efkarumumiyesi heyecan içinde çalkalanmaktadır. Buradaki varlı ımıza tehtid eden plebisit bundan evvelki protestolarımıza ilaveten , yeniden hükümete protesto eder ve plebisitin önlenmesi için tedbirler alınmasını hükümetten reca ederiz.

Londradan gelen Royter haberi ngiliz Hükümeti'nin Birle mi Milletleri veya her hangi bir kuvveti sömürgeler idaresine yani Büyük Britanyanın dahili i lerine karı tırmamak kararında oldu unu açık olarak belirtmektedir.

Bunun vatanda larımızın galyanını bir dereceye kadar teskin edece ine inanıyoruz. Böyle olmakla beraber vatanda larımıza Rumların bu cüretkarane hareketlerini yakından takip etmesini, uyanık bir durumda bulunmasını ve hadiselerin inki afına so ukkanlılıkla intizar etmesini tavsiye ederiz.

Cilt:1

Tarih:7 Aralık 1949

Sayfa:3

ST KLAL PART S

Son günlerin hadiseleri de isbat ediyor Katak kendi imtiyazlarını feda ederek “Milli Parti”nin koltu una sı ınımı olması halk üzerinde çok fena bir tesir uyandırmı tır.

Bilindi i gibi Milli Parti yıllardan beridir Katak'a kafa tutuyordu. Bu durum kar ısında Katak, adada yegane imtiyazlı bir kurum oldu unu idda ediyor ve ba ımsızlı ına dayanarak halktan para toplamakta güçlük çekiliyordu.

Son zamanlarda, zzet Hüseyin Katak'ın ba kanlı ından uzakla tırılması ile tehaddüs eden yeni durumdan dolayı Katak'ın hem particilerinin sayısı her gün birza daha

azalmakta devam ediyor. bugünkü manzara her bakımdan Katak aleyhindedir. Çünkü, ortada hiç bir sebep olmadan Katak yedi yıllık ba ımsızlı ını feda ederek öteden beri idda etti i olgunlu u kendi eli ile baltalamı oldu.

Halk bu baltalamayı iyi kar ılamadı ve yeni do an “ stiklal Partisi”ne ba lanarak eski Katak ile Milli Parti Ba kanlarına her gittikleri köylerde önemli sualler sormak cesaretini göstermekte devam ediliyor.

Gördü ü vech ile, her köyde halkın kendisi do rudan do ruya eski Katak ile Milli Parti’nin ba kanları il muna akaya giri iyor.

Uyanık halkımızın bu derecede olgunluk göstermesi Kıbrıs siyasi tarihinde ilk defa rastlanan milli hadiselerdendir.

Köylerde, halkın eski Katak ile Milli Parti’nin liderlerini hesaba çekmesi Bay Necati’nin kurmak üzere bulundu u stiklal Partisine kar ı artan güvenlerinden ileri gelmektedir.

stiklal Partisi’nin adamızda ikilik yarataca ı hakkındaki yersiz, uygunsuz ve münasebetsiz propagandalar kimseyi aldatamaz.

Çünkü her gün ahit oldu umuz hadiseler de isbat ediyor ki, stiklal Partisi’nin adamızın siyasi ihtiyaçları do urmu tur.

Bu bir gerçektir ki, geli i güzel ve uydurma propaganda yapanları mutlak surette susturacaktır.

Bekliyelim !

Cilt:1

Tarih: 27 Aralık 1949

Sayfa:4

ST KLAL PART S

M M VARO LU

Ortada ciddi hiç bir sebep yok iken, Necati Özkan tarafından kurulması için te ebbüse geçilen ST KLAL Partisi'ni bozmak isteyenler çok yanlış hareket etmi oluyorlar. Çünkü gazetemizin hususi bir sütununda hergün yayınlanmakta devam edilen yüzlerce üye isimleri de a ikar olarak gösteriyor ki, bu memlekette bir stiklal Partisi'nin kurulmasına ihtiyaç vardır. İmdiye kadar yayınlanan yüzlerce isimler, hakikatte aleyhte, aleyhtarlar için bir ibret levhası te kil etmek icap ediyor.

Her gün yeni isimler ilavesile kabaran üye listesi, bu adanın siyasi tarihinde en kuvvetli ba arılardan birini te kil etmektedir. İmdiye kadar e ine ve benzerine rastlanmıyan bu siyasi hadise, yani gönüllü olarak üye yazılmak akını adamızda ilk defa olarak ba arılmı milli hareketlerdendir.

Günlerden beridir, stiklal Partisine kar ı gayri samimi olarak bazı gazetelerde yapılan ne riyatın her bakımdan tesirsiz kalması da gösterir ki halkımız, imtiyazlı kurumların ba arısız faaliyetlerinden kati olarak ümitlerini kesmi bulunuyor.

Halk artık yerinde sayan i göremiyen ve halka hesap göstermiyen kurumlar ile alakasını büsbütün kesmiye azmetmi bulunmaktadır.

Adamız gençli ini ikilik ile itham edenlerin güttükleri siyasetin bize fenalık getirece ini anlamı bulunan Kıbrıs gençli i, pek haklı olarak eski Katak ile Milli Particilere yüz çevirerek stiklal Partisine üye kaydolunmakta tereddüt edilmiyor.

Hergün, adanın her kö esinde idare evimize gelen mektuplarda yazıldı ına göre bu sütunda hakikatı belirten yazılarımızı halkımızın tamamen isteklerine uygun görülmektedir.

Katak, tarihi ismi hatalı bir siyasetin yoluna kurban ettikten sonra tabiatile halk arasında sempatisini muhafaza edememi tir. Bu arada stiklal Partisine gönüllü olarak üye yazılanların sayılarının görülmeme bir ekilde kabarmakta devam etmesi de yukarıdaki iddamızı en iyi bir ekilde desteklemi oluyor.

Son günlerde bazı gazetelerin, stiklal Partisinde yazılı bazı üyelerinin irade ve hürriyetlerine müdahale ederek her yerde aleyhlere iddetli bir nefret havası yaratmı tır. Hele gazetecilik prensiplerine tecavüzlükte bulunan bir gazetenin üye kartları mukabilinde makbuz istemiye kadar tenezzül etmesi, herkes için bir kakhaha vesilesi olmu tur.

Çünkü, kart stoklayan kimsenin elinde, kartı iane eden ilgili ahsı bir de imzası olması icap etmekte idi. Aksi takdirde stoklanan kartların kontrabant suret ile edildi ine icap eder

Bu kadar basit eyler ile u ra maya tenezzül edenler, halk nazarında prensipsizlik, itham olunurlar. Bu noktayı gözönünde tutarak tertemiz niyetlere istinad edilmek suretile kurulacak olan stiklal Partisi, bu memlekette daima ba ımsızlı ını muhafaza ederek herkesin hürriyetine tecavüzlük edenleri samimi çalı maları ile do ru yola getirebilece inden çok emin bulunuyor.

Cilt:1

Tarih:7 Ocak 1950

Sayfa:3

KIBRIS TÜRK GENÇLİĞİNİN BÜYÜK ALAKASI DEVAMLIDIR

Yunan mahfillerinin gayretlerini çürütmek için Milliyetçi tekkülerini toplantıları sık sık tekerrür etmektedir. “Bu hususta Üniversite Talebe Birli in tertip ettiği muazzam miting” Kıbrıs davası için , Anavatan gençli inin tek bir kütle halinde birden gösterdikleri gayretler yüreklerimizi kabartacak mahiyettedir. Üniversite Talebe Birli inin bu toplantısı perde arkasında çalı an Yunanlı siyasetlere, 20 milyonun gençlik kütlelerine ses veren kalplerinin Kıbrıs için en büyük bir iddetle çarpmakta oldu unu göstermesi bakımından çok alaka verici mahiyettedir.

Bugün toplantıyı hulasaten veriyoruz. Gelecek sayılarımızda hitabeleri tam bir ekilde sayın hem erilerimize sunaca ız.

4 Ocak Çaramba günü tam saat 15 de Ü.T.B. nin Marmara Lokalinde tertip ettiği bu toplantıda ilk olarak toplantıyı açan Üniversite Talebe Birli i başkan Orhan Arıman toplantının mahiyetini kısaca belirttiikten sonra Türk gençli inin milli hassasiyetlerini övmü ve gençli in milliyetçi ruhunu ancak milli davalarımız bahis mevzuu oldu u zaman bu ekilde fevran etti ine i aret etmiştir.

İkinci hatip hepimizin tanıdı kıymetli hem irimiz Derviş Manizade de bundan bir hafta evvel Hürsöz refikimizde intihar eden nutkunu okumu tur.

Sonra kürsüye memleketimizin en salahiyetli muharrirlerinden ve Kıbrıs meselesini Türk efkarı umumiyesine yaymakta büyük rolü geçen sayın İstanbul milletvekili Cihan Baban gelmiş ve gelecek sayılarımızda tam metni bildirece imiz uzun konuşmasını yaptı. Cihan Baban evvela Kıbrıs tarihini etraflı bir ekilde izah etmekle söze başlamış ve Ye il Ada'nın bütün varlığı ile Türk oldu unu belirten

izahatlarına geçmi tir. Bu izahatlarında Kıbrıs Türkler idaresinde 300 senelik tarihi, ba tan ba a bir hürriyet ça ı oldu una i aret etmi tir. Bir aralık hatip, bu günkü insan haklarına tatbik etmekte oldu umuza bahisle “görüyoruz ki bizim suçumuz bugün tatbik edilmesi için bütün medeni dünyanın çalı makta oldu unu insan hakları Kıbrısta ve dünyada dört asır evvel tatbik etmekte oldu umuzdan bu gün bize bu mü külatları çıkararak insanların bizim bah etti imiz haklarla ve hürriyetlerle büyük bir kıyımdan kurtulan insanlar oldu unu bütün medeni dünyaya ve Birle mi Milletlere hatırlatmak isterim” demi tir. Hatip hitabesini milli misaka bahisle bitirirken milli misakımızda bizi Anavatanın sıcak evkatinden ayrı ya ayan vatanda larımızın dertleri ile u ra mak ve onlara yardım ellerimizi uzatmaktan men edecek hiç bir madde mevcut bulunmadı ına zaten onlarla me gul olmadı ımız zamanlarda Anavata'nın dertleri ile u ra tı ımızı, bugünse inki af halinde inkisaf halinde, olan Büyük Türkiye'nin Anavatan dı ında kalan 60 milyonluk kütle ile u ra acak ve onların dertlerine çare bulacak bir durumda oldu unu söylemi ve hitabesi Kıbrıs Türktür ve Türk kalacaktır diye bitirmi tir.

Daha sonra kürsüye büyük ve milli airimiz Behcet Kemal Ça lar davet edildi i zaman hınçınca dolu büyük salon alkı tufanından çıkıyordu. Kürsünün etrafında, anlı bayraklarımızla kaplı Kıbrıs haritaları gençli in heyecanını gittikçe artırıyordu.

air sözlerine kendine has airane bir tutumla öyle ba ladı: “ Torosların bir gedi inden yükselen Tayyarede, ta yukarıdan bir gaza gemisinin dire inde dalgalanmakta iken ipi kesilip suya dü üvermi bir cihan bayra ı gibi ye il atlas bir parıltı. Dü tü ü gibi tortop bekliyor. Islanıp batmaya, hatta yayılıp kalmaya razı de il. Yeti ilip dire e çekilece inden eminim bir ye il sancak...”

Daha bunun gibi bir çok te bih ve co turucu, heyecan verici hitabesi ba tan ba a sürekli alkı la kesilen kıymetli hitap Kıbrıs için yazdı ı a a ıdaki iirle hitabesine son vermi tir. Fakat yazılan tezahürat son haddini bulmu tur. Bu hitabeyi tam ekinde temin ederek okuyucularımıza arz etme i vadediyoruz.

Gündüzden yava yava

Ete e dize dü er

Yastı a konan bu ba

Gece denize dü er
Gece teslim her belde
Gündüz elsiz olana
Rüyada pala elde
Gerçekte eller yaman
Mesihce büyük boyun,
Barbarosca çatık ka ;
Gündüz bataкта oyun
Gece enginde sava
Dü te seslenir; Kürekleri çek!
Topa bakır hazır,düdükle kepek
Levend arap var yelkene iplik
Sana o da nasip olmu a arım
Balık olup sularda gezsem
Kartal olup semalarda süzsem
Anamurdan kırk dört mil yüzsem
Hasret dalga dalga beni a ıyor.
Orası imi dü te gördü üm me er
Ufukta her duman oradan haber
Orada minare her uzak fener
çimde oralı bir ruh ya ıyor
Gönlüm ki çoktandır her ikbale küs

Ne servet istiyor ne rüya ne süs
Tütüyor sadece gözümde Venüs
Dalgalar Kıbrıstan haber ta ıyor
Bahardaymı gibi gö süm kabarık
Bu günlerde ye il dendi mi, artık
Ne a aç ne tarla ne göz ne sarık
Gözümde her ye il Kıbrıs ta ıyor

Bundan sonra daha bir çok iirler okunmu ve toplantıya parola olarak Kıbrıs bir Türk vatanıdır ve Kıbrıs Türkleri de Türk vatanda ıdır diyerek son vermi tir.

Cilt: 1

Tarih: 4 ubat 1950

Sayfa: 2

HO G TT LER BO DÖNDÜLER

Fol Yok Yumurta Yok – Birle in Tavsiyeleri – Beyanname Getirmi ler – Siyasi Vecizeler – konomiyasız konomi Heyeti

Birle in Tavsiyeleri...

Anla ılan bu zavatı kınama her müracaat ettikleri yerden, birle meleri tavsiye olunmu , iyi ya birle sinler hakiki birlikde partisine bir elleyin!

Üçler Ankara'ya zaten ellerini kollarını sallayarak yani hazırlıksız gitmemi lermiydi? Böyle cevap alacakların üphe mi vardı? steklerine dair bir rapor hazırlamı lar ve burada mensup buldukları cemiyetin tasvibine arzetmi ler miydi?

Biz öyle bir mülakat tasavvur ediyoruz. Yaptıkları nezaket ziyaretinin birinde bakanların biri soruyor:

- Kıbrıs Türkleri'nin istekleri nedir? Tesbit ettiniz mi?
- Evet efendim,ettik.
- Raporunuz nerede?

Hani mektep talebeleri vardır. Vazifesini yaptı mı diye sorarsınız “yaptım efendim” der

“Hani nerede?”

“Evde kaldı efendim”

“Öyleyse sen de evde niye kalmadın?”

Bizim Üçer'in de i i böyle

- Madem ki raporunuz yoktur. Git hazırlayın da gönderin

Ba arıları bilir misiniz neimi ? Burada bir rapor hazırlayıp da gönderecekmi . Ala ama bunun için ta Ankaralara kadar zahmete ne hacet vardı? Türkiye'nin buradaki mümessilli vasıtası ile bu raporu alakadar makamlara gönderemez miydi?

Beyanname Getirmişler...

Be ebe yeti tirilmesi için de müracaatta bulunmuşlar. Bu yeni bir şey de il ki... hem ire gönderece ine dair daha evvel müsabaka imtihanı açılmıştır... Sanat mektebi i ine gelince alakadar makamları bu hususta ikna edemedikleri anlaşıyor. Zira bu maksat için buraya bir heyet gelip tetkikat yapacakmış... bu i te yeni de ildir. stanbul'daki Kıbrıs okullarından Yeti enler Cemiyeti bu i i çoktan ele almıştır. Hatta iki yıl evvel bu maksat için Halk Evinde yapılan bir toplantıda ben de ummuşum...

Cemata getire getire Kıbrıs Türk Derne inden bir beyanname getirdiler. Halk beyannameyi ne yapsın? İslatıp da suyunu mu içsin?

Siyasi Vecizeler...

Dana Efendimiz Karde Oca ında söyledi i u vecizeye, bakın “ Heyetimiz buradan gitmezden önce Kıbrıs Davası ve Kıbrıs Türkleri hakkında Türkiye’nin ve Türk halkının ne dereceye kadar ilgili oldu unu pek iyi bilmiyorduk”

Siyasi gaf bu kadar olur. Bu ne biçim politikacıdır. Üçler Türkiye’ye gitmeden evvel, Türk gençli i Kıbrıs için bir çok mitingler yapmamı mıydı. Türk matbuatı hemen hemen her gün Kıbrıs Türklerinden bahsetmiyor muydu? Bunu bilmek veya ö renmek için Türkiye’ye gitmek mi lazım? Bu alakayı bilmeyen demek ki bu heyetmi .

yi ya imdi ö rendiler, uça uça gittiler uça uça geldiler ve nihayet ö rendiler.

Gene Dana Efendi buyuruyorlar “ Öyle bir intiba ile gelmi bulunuyoruz ki biz Kıbrıs Türkleri adına Yunanistana lhak mevzuu bertaraf ederek i imize bakabiliriz”

Ha öyle i inize gücünüze bakın. Kiminiz doktorlu unuza, kiminiz avukatlı nıza, kiminiz seyyar vaizli inize

stiklal Partisi kurucusu Ankarada iken bu mealde bir beyanat ne retmi ti. O zaman bu beyanatu tenkit etmi lerdı. Türkiye’ye gitmek için vesile icad etsinler diye, Kıbrıs meselesi oldu olacak, kırıldı nacak, ha Yunanistana verildi ha da veriliyor eklinde göstermek istemi lerdı. Bu da iddalarından da ricat ettiler. imdi a ız de i tiriyorlar. Bunu anlamak için Türkiye’ye gitmek mi icap ederdi? Sayın Necmeddin Sadak ayni teminatı kaç defa vermi ti!

“Ekonomiyasız Ekonomi Heyeti”

Ne olduysa cemaatin parasının külliyatlı bir kısmına oldu. Üç heyetin yol parası, masrafı halkın kesesinden çıktı...

Çekleri cüzdanlarına yerle tirerek gittiler... Eh hakları da yok de il hani... Ankaraya stanbula bedava uçulmaz, birinci sınıf otelde bedava kalınmaz.

Bize “büyük muvaffakiyetler” temin edecek olan bu fedakar heyet ayrıca fedailik edip, masrafları da ceplerinden ödiyecek de illerdir ya...

Ekonomi heyeti , ekonomi heyeti derken, bu heyet hiç de halk için”ekonomiyalı” olmadı. Onlar uça uça gittiler ama halkın parasının bir kısmı da masraflar kar ılık kanatlanıp uçtu...

Ho geldiler ho geldiler ama en yaparsınız ki bo geldiler ve hiç üphesiz halkın bunların “ba arı” iddaları hakkındaki kanaati hiç de ho olmayacaktır...

Cilt:1

Tarih: 22 ubat 1950

Sayfa: 2

TÜRK YE’YE BA LILI MIZ

M M VARO LU

Dahili mesleklerimiz bahsinde aramızda görü farkları oldu unu itiraf etmekle beraber Kıbrıs Türkleri’nin istisnasız olarak Türkiyeye candan ba lı olduklarını bu sütunda belirtmekle ada Türklü ünün milli duygularına tercüman oldu umuzdan katiyen üphe edilemez.

Bu hakikatı göz önüne koyarken urasını da gururla belirtelim ki Kıbrıs Türkleri ngiliz i galinden bu güne kadar geçen 72 yıl zarfında kahir bir Rum ço unlu u kar ısında dimdik ayakta durabilmi ve milli geleneklerinden hiç bir ey kaybetmeden dilini ve dinini bugüne kadar ya atabildi inden dolayı müstesna bir gurur olmaktan kendilerini haklı göstermektedirler.

Son yılların do urdu u muhtelif ihtiyaçların evkile Anayurttan kafile halinde adamıza gelen karde lerimiz de görüyorlar ki, Kıbrıs Türkleri hem fikren hem kalben Anavatan ba lı kalmakta devam ediyor.

üphesizdir ki Anavatan gençleri ile yakından yakından yaptı ımız temaslar, büyük vatanımız ile aramızda milli ba larımızı bir kat daha kuvvetlendirmekte ve yüreklerimizdeki milli sevgiyi bir o kadar daha canlandırmaktadır.

Bu ana kadar Anayurdun inkılaplarına ayak uydurmakla kendisini bahtiyar sayan Kıbrıs Türk gençli i 70 yıllık yabancı bir idarede Türklü ün erefile mütenasib bir hayat ya amı ve varlı ını sezdirmekte katiyen kusur etmemi tir.

Kıbrıs Türk gençli i kahir bir ço unluk içinde bu adadaki siyasi varlı ını her vesile ile sezdirmekte devam ediyor. Bilhassa, son zamanlarda anayurttan gelen maddi ve manevi destekler buradaki varlı ımızın önemini bir kat daha kıymetlendirmi olmaktadır.

Bu arada, Anayurdumuzun 4 buca ında buradaki varlı ımıza kar ı gösterilen büyük alaka, bizim için burada ya amak ümitlerini desteklemeye çok yaramaktadır. Binaenaleyh, bizi ziyaret maksadı ile gelen bilginlerimiz ve talebelerimiz burada öksüz kalmı olmadı ımızı hatırlatmakla da bizi sevindirmi oluyorlar.

Bu gün adamızda bulunmakla bize eref ve bahtiyarlık bah eden kıymetli misafir karde imiz una da inanmalıdırlar ki, kendileri ile sa ladı ımız kıymetli temasları, istikbaldeki çalı ma hamlelerimizin bir kat daha hızlanmasına kati surette yardım edecektir.

Bu günkü vesile ile urasını da belirtelim ki, Kıbrıs Türkleri azınlık bir durumda oldukları için maddi sahalarda behemehal sistemli bir surette desteklerine muhtaçtır. ihtiyaçlarının tesbiti için salahi yetli kimselerin çalı malarına da ihtiyaç oldu una i aret ederken genel nüfus durumumuzu belirten a a ıdaki rakamları sayın üniversitelilere sunmayı faydalı buluyoruz.

TÜRKLER N DURUMU

Genel Nüfus: 81 139

.....

RUMLARIN DURUMU

Genel Nüfus: 362 214

.....

Erkek:	40 486	Erkek:	178 470
Kadın:	39 875	Kadın:	182 893
Liman:	189	Liman:	108
Asker:	589	Asker:	733
<hr/>		<hr/>	
Toplam:	81 139	Toplam:	362 214

TÜRKLERİN YAŞTARLI DURUMU

	0-5	6-13	14-64	64'ten yukarı
ERKEK:	6 213	7 710	24 521	2 042
KADIN:	6 000	7 331	24 208	2 339
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	12 213	15 041	48 729	4 378

ST KLAL GAZETES NDE S YAS VE POL T K YAZILAR

2. C LT

Cilt:2

Tarih:10 Mayıs 1950

Sayfa:1

KIBRIS TÜR K B RL ST KLAL PART S

ANA TÜZÜ Ü

Pek yakın bir zamanda kurulması karar altına alınan Kıbrıs Türk Birli i stiklal Partisi'nin anatüzü üne layiha halinde pazar günü sayımızda halkımızın tetkik ve tenkidine arz edece iz.

Tam bir demokrasi anlayı ı ve inanı ı içinde kurulacak olan Kıbrıs Türk stiklal Partisi, halkımızın kendi duyu ve inanı larına tercüman olacak ilk birlik ve beraberlik partisidir.

Büyük kongrenin toplanaca ı güne kadar vatandaşlarımızın hazırlı olmaları için layiha halinde sunaca ımıza ana tüzü ü etraflıca incelemelerine ve tenkid ederek layihanın halkımızın tasvibi ve kararile kanunla masını hür görü lü vatandaşlarımızdan bilhassa reca ederiz.

Cilt:2

Tarih:11 Mayıs 1950

Sayfa:2

ST KLAL PART S

M M VARO LU

Bundan bir kaç ay evvel kurulaca ını müjdeledi imiz stiklal Partisi bütün hazırlıklarını bitirmi bulunmaktadır.

Günlerden beridir muhalifler tarafından aleyhe yapılan ne riyata imdi stiklal Partisi'nin kendisi cevap vermi olacaktır. Dikkate ayandır ki son günlere gelinceye kadar "Muhayyel" parti diyerek stiklale dil uzatanlar ne kadar ho tur ki stiklal'in kurulaca ı bugünlerde içlerini çekerek tabiatı ile yüzleri kızarmı olacaktır.

Kıbrıs partililik hayatında önemli bir rol oynayacak olan stiklal Partisi ikmal edilmi bulunan tüzü ünün her maddesi ile halkımızın hakiki ihtiyaçlarına tercüman oldu umuz görülerek inanılacaktır ki " stiklal Partisi bütün davalarımız ile ilgilenecek en salahi yetli bir parti olacaktır."

stiklal Partisi'nin kurucusu olan Bay Necati Özkan siyasi hayatında elde etti i tecrübelerden faydalanarak partisi için kabul etti i tüzük memleketimizde benzeri olmıyan milli bir eserdir.

Tamamile ve ba tan ba a demokrasi esaslarına dayanan tüzük Kıbrıstaki varlı ımızı destekleyecek olan bütün esasları ihtiva eylemi bulunmaktadır.

Kadınlarımıza da söz hakkı vermekte olan stiklal Partisi'nin tüzü ü Kıbrıs gençli i için milli garanti umumidir. Çünkü her sahada bütün ihtiyaçlara cevap vermektedir.

Pek yakında stiklal sahifelerinde okuyaca ımız için hepimize sunulacak olan stiklal Partisi'nin kurucusu Bay Necati Özkan'nın son tetkikinden geçmi ve en son safhasına girmi bulundu unu müjdelerken gurur duymaktayız.

Tüzü ün, uzun tetkiklerin mahsulü olması memleketimize bir çok faydalar sa layaca ından üphe edilmemelidir.

Biz imdiden una inanıyoruz ki, stiklal Partisi'nin do u u ile Kıbrıs Türk gençli ine ümit dolu yine ufuklar yırtılmı olacaktır.

Cilt:2

Tarih:13 Mayıs 1950

Sayfa:1

ST KLAL PART S KURULURKEN

M M VARO LU

Son günlerde stiklal'e yapılan saldırı lar nezaket kaidelerine aykırı oldu u gibi gazetecilik prensiplerini de büsbütün dı ına katmaktadır. Bu türlü saldırı ların sebepleri herkes tarafından bilindi i için stiklal'in her eyden önce üstünlü üne de bir hal getirmiyece i muhakkaktır. Çünkü genel eftar una inanıyor ki, stiklal, bu memlekette tutunmu , sevilmi ve çok destek kazanmı bir gazetedir.

Kimsenin hatırı için yazı yayınlamıyan stiklal, altı aylık ne riyat hayatında memleketin hayrına çalı ırken, muhalif parti organlarının çok i renç propagandaları, stiklali do ru yoldan çevirememi tir.

Herkes de görüyor ki, bilhassa son saldırı lar pek yüzüzce yapılmaktadır. stiklal'in a ır ba lı ına ra men muhallif taraftan gelen hücumların ahsi ve do rudan do ruya ihtiras mahsülü oldu una ek ve üphe bırakmamaktadır.

Son günlerde stiklal'e yapılan naho saldırı lardn mütearrızların yüzleri kızarmamı olsa bile bu dakikada vicdan azabı çektiklerinden biz katiyen üphe etmiyoruz. Hatırlardadır ki, bundan önce muhalif organlar bazı hadiselere tenezzül ederek stiklal Partisi'nin ilk te ebbüslerini akamete u ratmaya çok çalı mı lar ve

neticede istediklerinde muvaffak olamayınca halk nazarında mahcup bir durumda kalmı lardır.

Maalesef, aynı insanlar, stiklal Partisi'nin kurulu unun gerçeikle ece i bu sırada a ırmı lardır ve ne yapacaklarını bilmiyorlar bir duruma dü mü lerdir. Çünkü her desiseye ba vurdu u için artık ellerinden yapacak bir ey kalmamı tır.

Bu durum kar ısında bu günkü yazımızla sayın halkımıza bir kere daha hatırlamak isteriz ki stiklal Partisi'nin bütün hazırlıkları ikmal edilmek pek yakıda fiilyat sahasında rol almaya ba layacaktır.

stiklal Partisi'nin memleketin bütün hadiselerine hakim bir durumda olarak i sahasına atılaca ına artık kanaat getirmi bulunan muhalliflerin hayal sukutuna u radikalardan kimsesinin de üphesi kalmamı tır. Halk bizimle oldu una göre, muhallif partilerin ayakta durabileceklerine artık hiç bir kimse inanmamaktadır. Onları ümitsizli e sevkedecek havanın yaratılmı bulundu una bizim kadar herkesin de inandı ına biz üphe etmiyoruz.

stiklal Partisi'ni ya amak için kuraca ına bizim kadar halkımız da üphe etmedi inden emin bulunan muhalifler artık kendi kendine çeki düzen vererek bize hitap ederek temiz bir lisan kullanmak için muca erat kaidelerinin dı ına çıkmayacaklarını ümit etmek isteriz.

urasını da önemle kaydetmek isteriz ki, stiklal Partisi memleketimizde en muazzam bir kuvvet oldu u için azınlıkta kalan partiler tarafından birle mek için yapılacak müracaatlar daima iyi niyetler ile tetkik edilece inden üphe edilmemektedir.

Eski partilerin faaliyetleri esaslı bir çalı ma programına dayanamadı ı için stiklal Partisine iltihak için tereddüt etmemektedirler.

stiklal partisi ile birle mek maksad ile uzatılacak her samimi eli samimiyetle sıkma a karar verilmi oldu unu bu sütunda yayınlamakla gurur duymaktayız.

Cilt:2

Tarih:14 Mayıs 1950

Sayfa:2

GERÇEKLER N I I I ALTINDA

M M VARO LU

Bundan evvel belirtmi oldu umuz vecihle “ stiklal Partisi”nin tüzü ünü gazetemizin bu günkü sayısına sunmakla gurur duymaktayız. Uzun boylu çalı malardan sonra hazırlanmı olan tüzük, stiklal Partisi’nin ana prensiplerine dayanarak her eyden önce sayın halkımızın tetkikine arz edilmekle adamızın siyasi particilik tarihine demokrasiye do ru yeni bir adım daha atmı bulunuyoruz.

Sayın halkımızda kabul edecekleri gibi, imdiye kadar hiç bir parti bizim do ru yolumuzdan yürümemi ve demokrasiye kar ı bizim kadar ısınma hareketi göstermemi tir. Binaenaleyh, tüzü ünü gazete sütunlarında yayınlayacak cesaretini ilk defa olarak göstermi bulunan stiklal Gazetesi, siyasi bir olgunluk daha göstermi oluyor ki, bu türlü hareket ile di er cılız partilere kar ı en çok güvenilmeye layık milli bir parti oldu unu isbat eylemi oluyor.

stiklal Partisi, gerçeklerin ı ı ı altında memleket leyhindeki sistemli mücadelelerine devam ederken bu günkü durumları ile takatsiz bir halde bulunan di er partilerin muhalefetlerinden hiç bir art altında yılmadan do ru yoluna edecek ve bu memlekette olgun bir siyasi parti olarak erefli ve mevkiini yüksek tutmaya çalı acktır.

u halde, imdiye kadar, stiklal Partisi’nin “muhayyel” bir parti oldu unu gazetelerine yazanlar olmadıklarını göstermi oluyorlar. Biz bu türlü insanların samimiyetlerinden daima üphelendi imiz için bu sütunlarda onların ne ahısları ve ne de sözleri üzerine durmamayı tercih ediyoruz. Çünkü genel menfaatlerimizde bunu icap ettirmektedir.

Sayın Müte ebbis Üyeler. Gönüllü olarak bundan önce stiklal Partisi'ne yazılmakla gösterdi imiz siyasi olgunlu un yardımı ile aylardan beri özledi iniz partinin kurulu u artık gerçeikle mi bulunmaktadır. bu muazzam ba arı kar ısında bizim kadar sizin de sevinmeye büyük hakkınız vardır.

Bu gün adanın muazzam bir partisinin müte ebbis kurucuları olmak hesabıle hepimiz de sevinebiliriz. Çünkü, bütün özlediklerimiz gerçeikle mi bulunmaktadır. Bizim son günlere kadar muhayyel particilikle itham edenler bu gün stiklal Partisi tüzü ünün yayınlanması ile tamamen hayal sukutuna u ramı bulunuyorlar. Muhalifler stiklal Partisi'nin do ması ile büyük ölçüde darbelenmi oldular. Çünkü tenkit, hiç bir meselede ho larına gitmiyor! Tabiatı ile bundan sonra her meselede yalnız kalan stiklal Partisi söz olacaktır. Çünkü, hak bizimledir.

stiklal Partisi bütün meselelerde halkın kuvvetine dayanaca ı için bilhassa kalkınma i lerinde önemli rol oynayabilecek herkes imdiden emin bulunmaktadır. istiklal hem parti hem de gazete olarak çalı tı ndan halk i lerinin aksamasına katiyen fırsat verilmeyecektir.

Halkımızın her sınıf i çileri, çiftçileri ve sanatkarları ile daima temaslar sa lanarak gerek siyasi gerekse de içtimai sahalarda memleketimize yararlı i ler görebilmek yolları ara tırılarak bulunacak ve buradaki varlı ımızın eref ile mütenasip bir siyaset takip edilerek eski ihmallerden birikmi bulunan hataların tamirine mutlak surette ve büyük bir enerji ile çalı acaktır.

stiklal Partisi'nin kurulaca ını haber alan binlerce üyelerimiz idarehanemize kadar gelerek bize yeniden müzaheret vaadtmeleri stiklal Partisi'nin do rudan do ruya bir halk partisi olarak tanınmı oldu una delalet etmektedir ki, bir halk partisinin bu memleketteki luzumunu da bize göstermi oluyor. Artık üphem kalmamı tır ki, halk bizimledir. Halkın büyük sempatisine mazhar olmu bulunan stiklal Partisi adına her kö esinde imdiden dört binden fazla üyesi bulundu unu iftiharle açıklarken bilhassa i çilerimiz ile sanatkarlarımız arasında göze çarpan ve sempati ifade eden hareketler bizi istikbal için bir kat daha ümitlendirmektedir.

Bizi, fikir sahasında her vesile ile desteklemekten geri kalmıyan gençlik arasında son günlerde stiklal Partisi leyhine yapılan propaganda ile stiklal Partisi'nin kurulu undaki büyük isabeti her bakımdan desteklemi bulunmaktadır.

Gençli in bu türlü samimi müzaheretini, stiklal Partisi'nin en sa lam bir garantisi oldu una inandı ımız için memleketimize hizmet maksadıile çizdi imiz programımında gençlerimize ba ta gelen mesuliyetli vazifeler ayırmı oldu umuzu bu sütunlarda açıklama stiklal Partisi namına gurur duymaktayız.

Cilt:2

Tarih:14 Mayıs 1950

Sayfa:2

ST KLAL PART S KURULURKEN

TURGUT AVKIRAN

Pek yakında kurulu u ile Kıbrıs Türklü üne tarihi bir dönüm noktası te kil edece ine ve umum Kıbrıs Türklü ünün “Birlik” sembolü olaca ına inandı ımız “Kıbrıs Türk Birli i stiklal Partisi” kurulacaktır. Her sınıf halkın i tirakellerinden do acak olan “ stiklal Partisi”nin gayeleri Kıbrıstaki tüzü ün hakiki isteklerini ve mübrem ihtiyaçlarını tatmin ettirmek ve umumi olarak eksikliklerimizi tamamlamak yolunda halkımıza hizmet olacaktır. imdiye kadar kurulan birçok birim ve birliklerin, biz Türklü ü parçalamak veya yıkmak gayesi ile kurulmadıklarına, halkımıza hizmet etmek düsturuna dayandı ına inanmakla beraber, bu kurum ve birlikler faliyet sahasında o kadar geri kalmı lardır ki bunun acı bir hakikat oldu unu, halkımızın ihmal edildi ini yazarkrn içimiz sızlıyor. Sabık kurum ve birliklere kurulu larında bol tecrübeleri ile yüzlerce ve binlerce lirayı seve seve veren halkımız, herhangi bir ihtiyacının kar ılanmadı ını görünce ve “vaadlerden” ileri gidilmedi i anla ılınca, halkımız pek

haklı olarak, büyük ümitlerle ba landı ı bu kurum ve birliklere olan sa lam ba lılık ve ilgisini gaib etti. Sukutu hayale u radı ve ümitsizli e dü tü.

Bunları do uran sebepler arasında a a ıda yazılı kısımlar ba ta geldi i kanaatindeyiz.

1. Te riki mesaiye kıymet verilmemesinden
2. Fikirlerle hürmet edilmeyi inden
3. “Egoist” fikirlerin sevk ve iradesine uyularak karar verili inden

te bu gibi yanlı hareket ve idareden do an acı hakikatların, stiklal Partisinden uzak tutulmasında azami gayret ve ihtimamın gösterilece ine ümit varız. Mazileri sönük devrelerle kaplı bulunan eski parti ve kurumlar yeni kurulacak olan “ stiklal Partisine” ikilik yaratıcı veya yıkıcı diye ithamlar savuruyorlar. stihza ile çirkin ve yersiz yapılan bu gibi ne riyat hiç üphe yoktur ki halkımız arasında nefretle kar ılanmaktadır.

Bütün Kıbrıs Türklü ünü birle tirmek ve her zaman Kıbrıstaki Türk varlı mının mevcudiyetini hissettirmek Kıbrısın istikbali ile kararların alınmasında adadaki Türk varlı mının hesaba alınmasını sa lamak gayesi ile meydana girecek olan stiklal Partisi'nin neresi ikilik yaratır? Hali hazırda çok mahdut azaları bulunan birlik veya kurumun, Kıbrıs Türkü'nün sesini isteklerini her yere i ittirecek kudret ve salahiyeti varmıdır ki yaptıklarınının (e er varsa) veya yapacaklarının bozulmasından korkuluyor?

Bunlarla halkımız her bakımdan tatmin edildi mi? Seri gösterilerinin sonuncusu olan Üçler'in Türkiye'yi ziyareti ve yaptıkları temaslardan sa ladıkları neticeyi matbu olarak halkımıza ne redebildiler mi? vardıkları netice müsbet olmu olsaydı resmi vesika halinde ne redilip da ıtılır ve yalnız yaldızlı sözlerle ikifa edilmezdi kanaatindeyiz.

Üçler bu noktaları açıklamakta mükellef oldukları ve halkımıza hesap pusulası verme e mecbur tutuldukları halde, muvafakiyetsizliklerini perdelemek için yeni partiyi kurulmadan önce bertataf etme e, ellerinden gelen her çe it propagandaya tevessül ederek stiklal Partisi'ni akamete u ratmak için son gayretlerini sarfediyorlar.

Böylelikle siyasi sahada yalnız kalıp yeni (kendilerine yaptıkları i ler hakkında sual soracak ve hesap isteyecek parti bulunmasın) fikirle seferber olmu lardır.

te bu yersiz ve yalnız halkımızın zararına netice veren propagandaları yapmakla “ikilik” yaratanlar ve “yıkıcı” olanlar meydana çıkmı oluyor.

Uyanık Kıbrıs Türklü ü hakiki birli in (stiklal Partisi’ni) kurmakla olgunlu unu ve yanlı propagandaya inanmadı ını isbat edece ine eminiz.

Cilt:2

Tarih:14 Mayıs 1950

Sayfa:4

KIBRIS TÜRK B RL

“ ST KLAL PART S ”

ANA TÜZÜ Ü

B R NC BÖLÜM

S M VE MAKSAT:

Madde 1:Kıbrıs Türk stiklal Parti’si ikdisadi, sanayi, milli kültürel ve siyasi bir partidir ve merkezi Lefko adır.

Madde 2: Partinin amacı, Kıbrıs Türk Cemiyeti’nin iktisadi, sanayi kültürel ve siyasi sahadaki ilerlemesini temin etmektedir.

(a): öyle ki, halkımızın korunması ve umumi ihtiyaçlarımızın yerine getirilmesi için gerek mahalli hükümetler gerekse icabı halinde Türkiye ve İngiltere merkezli hükümetlerine müracaat ederek veya ahsı temaslarda bulunarak, istediklerimizin tahakkuku için çalı maktadır.

Madde 3: Parti memleketimizde ve memleket dı ında kurulmuş bulunan hayır kurumları, kültür te ekkülleri siyasi partiler, esnaf ocakları, i çli birlikleri, spor te ekkülleri, kurum ve kulüplerle i birli i temine taraftardır.

Madde 4: Türkiye ile olan milli, siyasi kültürel ve ikdisadi ba lılı ımızı her bakımdan geni letmek ve adadaki Türk cemiyetinin refahını ve yükselmesini bu yolda sa lamaktadır.

Madde 5: Mahalli hükümetlerle her hususta te riki mesai arzumuzdur.

(a): Adadaki Türk Cemiyeti'nin varlı ının tehlikeye sokacak herhangi siyasi bir te ebbüs (ilhak veya muhteriyat) kar ı mücadele etmek ve akamete u ratmak partimizin ana prensipleri içindedir.

Madde 7: Partinin komonizmle mücadele etmek en büyük siarıdır.

Madde 8: Kıbrısta Türkler arasında kurulacak irket ve müesseseleri desteklemek Türk sanatkarını ve Türk i çisini tercih ve himaye etmek

(a): Kıbrısta Türkler arasında irketler kurmak ve idamesisa lamak

Madde 9: milli günlerin tesidinde faal rol almak.

K NC BÖLÜM

PART YE KABUL ETME:

Madde 10: (a) 18 ya ını bitiren

(b) Kıbrıs Türk Cemaatının birlik ve beraberli ini parçalamayı hedef tutmıyan, yabancı ideolojilere saplanmı bulunan

(c) Partinin bütün prensiplerinin Türk kültürünü ve Türklük idealini benimsemiş olan

(ç) Partinin üye kartını dolduran

(d) 10. maddede zikredilen evsafı haiz Türk ve Müslüman kadın ve erkek partiye üye olabilir.

PARTİDEN ÇIKMA:

Madde 11: Bir aza bağlı bulunduğu merkezin üyesine tahriri bir dilekçe sunmakla partiden kaydını sildirebilir.

PARTİYE BAĞLI :

Madde 12: Her üye partiye istediği miktarda ve istediği zamanda makbuz mukabili bağlı olabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

PARTİ TEKİLATI:

Madde 13: Partinin tekilatı şunlardır:

- a. Büyük kongre
- b. Genel idare kurulu
- c. Merkez idare kurulu
- d. Merkez haysiyet divanı
- e. Kaza kongreleri
- f. Köy übeleri

BÜYÜK KONGRE:

Madde 14: Büyük kongre her yılda bir Genel Daire Kurulunun tayin edeceği yer ve zamanda toplanır. Merkez Daire Kurulunun vereceği kararla olağan üstü toplantılar yapılabilir.

Madde 15: a- Büyük kongreye iştirak ve rey verme hakkı her azanın hakkı olacaktır.

b- Büyük kongrede yılda bir (90) günlük genel idare kurulu seçecek.

c- Genel Daire Kurulu da Merkezi Kurul seçecek

ç- Kaza kongreleri ve köy şubeleri tekliflerini ve idare heyetlerini kendi aralarında seçecekler.

Madde 16: Parti genel başkanı, genel veznecisi ve genel sekreteri her yıl büyük kongre tarafından seçilir

a. Bütün seçimler reyî hâfî ile olmalıdır.

PARTİ BAŞKANI:

Madde 17: Parti başkanı partiyi temsil eder. Büyük kongrenin ve genel idare kurulunun tabii başkanıdır. Parti namına söz söylemek yetkisi başkana aittir. Gerekirse başkan, genel idare kurulu üyelerinden birini partinin resmi sözcüsü olarak tevkil edebilir.

GENEL DAİRE KURULU:

Madde 18: Genel Daire Kurulunun başlıca vazifeleri şunlardır:

a. Parti program ve tüzümünü hükümlerine, kongre kararlarına göre partinin bütün tekliflerini idare etmek.

b. Lüzumlu görülen yerlerde teklif yapmak.

- c. Parti program ve tüzü ün tatbiki, mesai eklinin tanzimi
- d. Parti prensiplerini yaymak ve parti tüzü ünü icabında tefsir etmek.

HAYS YET D VANI:

Madde 19: Merkez haysiyet divanının vazifeleri unlardır.

- a. Parti mensuplarının veya merkez heyetlerinin köy ubelerinin ikayetlerini incelemek ve karar vermek
- b. Partiden çıkma kararı almak.
- c. Partinin haysiyeti üzerinde tefsilerde bulunmak
- d. Haysiyet divanını verece i kararı incelemek ve icabı halinde vadetmek; Genel dare kurulunun salahiyeti dahilindedir.

KAZA KONGRELER VE KÖY UBELER

Madde 20: Kaza Kongrelerinin ve köy ubelerinin vazifeleri unlardır:

- a. Parti prensiplerini her fırsattan faydalanarak yaymak ve halkın partiye kar ı sevgisini artırmak.
- b. Kendi bölgesinde cemaata nafi olacak i lerin tahakkukunu temin etmek ve Kıbrıs Türkünün ilgilendiren genel i leri merkez kuruluna arz etmek.

MAL HÜKÜMLER:

Madde 21:

- a. Partiye yapılacak ba ı lardan,
- b. Temsil, konser, müsamere, balo, spor ve gezilerden temin edilecek paradan

- c. Rozet hasılatından
- d. Bu gibi elde edilecek ba ı lardan kaza kongreleri ve köy übeleri tarafından merkez idare kuruluna gönderilecek ve parti namına bir bankaya yatırılacaktır.
- e. Partinin sermayesinden mühimhususlarda harcanacak para büyük kongre kararıyla yapılacak.

FAAL GRUP:

Madde 22: Partinin ayrıca faal bir grubu olacaktır. Bu grubu da yılda bir büyük kongre seçecek ve bu gurubun vazifesi unlar olacaktır:

- a. Faal grup, kazalarda, köylerde cemaatin dertlerini dinleyecek
- b. Halkın ihtiyaçlarıyla yakından alakadar olacak
- c. Bu hususları merkez kuruluna arz edecektir

Kurulu Tarihi.....

Merkez Kurulu Tarihi.....

Cilt:2

Tarih:26 Mayıs 1950

Sayfa:3

“ KIBRIS TÜRK B RL ST KLAL PART S ”

DEMOKTAT K TEMELLERLE KURULACAK

TURGUT AVKIRAN

Cumhuriyet Türkiyemiz ile 14 Mayıs 1950 tarihinde yapılan demokratik seçim Türk milleti, dünya milletleri muvacehesinde olgun ve medeni kudret ve kabiliyetini isbat etmi bulunuyor.

Yabancı millet basınlarının sitayı kar yazıları ile Milletimizin mazhar oldu u “taktire” zamanımızın “ demokrat” usullere dayanan idareye ne kadar ihtiyacı oldu una delil sayılabilir. Nasıl ki milletimizin, bugünkü beynelmilel artlar altında ilerleyebilmesi için demokratik yollarda yürümesi icap etmektedir ve buna inanıyoruz; u halde Kıbrıs’taki Türk varlı ının idaresi için de “demokratik” esaslara dayanmak icap etmektedir.

Her sınıf halk temsilcileri.....i tirak ve fikir teatileri ile i beraberli inden do acak karar ve netice, elbette Kıbrıs Türklü ü’nün bütünlü ünü, kuvvetli bir varlık oldu unu gösterme e yegane çaredir.

le kurulmak üzere bulunan “ stiklal Partisi” de bu gayenin tahakkuku için çalı acaktır. Bir iki ki inin ahsi ihtiraslarına ma lup fikirleri hesaplamaktan ve bu yolu takip etmekten daha yanlı bir zararlı hareket olmaz kanaatindeyiz.

Bilhassa cemaat i lerinde mali kudretine dayanarak her i in reisli ini her hareketin önderli ini yapmak sevdası ile hayal denizinden çalkalanan, ba kalarının

fikirlerine kıymet vermeyen ve benlik davası güdenler artık uyanık halkımız kulak asmamaktadır.

Kıbrıs'ta kuvvetli bir Türk varlığını hissettirmek için yalnız milli hislerimiz kafi değildir. İktisadi sahalarda ileri adım atmamız lazımdır. Atacağımız adımlar sarp yollarda dahi olsa milli menfaat uğruna zuhur edebilecek zorluklardan, yılmadan usanmadan ilerlemek için atılmalıdır. Bu da hepimizin bir bütün halinde çalışmamızla sağlanabilir.

Kıbrıs Türklü üne programlı çalışmaları devrimini açacağına inandırmamız "Stiklal Partisi" halkımızın sıkı bağlarına güveniyor. Kuruluş günü hazır bulunmak arzusunu, gerek Lefkoşalı, gerekse Lefkoşa'ya gelip, ifahen bildirenlere ve adanın her tarafına gelen birçok mekyupla izhar eden alakalı vatandaşlarımıza, partimizin Ana Tüzüğüne gerek kendileri gerekse muhitlerindeki Türk kardeşlerimizle mütalea etmelerini tavsiye eder partinin kuruluş günü Lefkoşa'ya hazırlıklı gelmelerini dileriz.

Cilt:2

Tarih:2 Haziran 1950

Sayfa:2

STIKLAL PARTİSİ KURULURKEN

M. M. VAROLU

Bu memlekette, Stiklal Gazetesi, sadık ve büyük üstünlüğü hiç üphe yoktur ki, halkın kendisine karşı göstermekte olduğu büyük sempatiye borçludur. Stiklal imdiye kadar yazı sahasında yaptığı büyük hizmetlerine ilaveten iktisadi sahasında da halkımıza faydalı olabilmek için başyazarımız Necati Özkan'ın uzun zamandan beri hazırladığını yaptığı partinin önümüzdeki Pazar kurulması için her türlü tertibat alınmış bulunmaktadır.

Partinin tüzü ünde de açıkladı ı veçhile kurulmasına karar verilen stiklal Partisinin ana prensipleri halka hizmetten ba ka bir ey de ildir ve do rudan do ruya bir halk partisidir. Hepimizin de bildi i gibi, imdiye kadar kendi kendine bırakılmı bir halde bulunan halkımız bundan evvel kurulan partiler veyahut kurumlar ile alakasını büsbütün kesmi bulunmaktadır. Çünkü, halkın ve bilhassa köylü karde lerin dertleri ile yakından ilgilenmenin bir prensip olarak kabul edildi ini eski partilerin hiçbiri tarafından isbat edilememi tir. Halkın eski kurumlarının becerisizliklerinden büsbütün bıkmı ve usanmı tır. Eski kurumların imtiyazlı liderlerin,halka hesap verme i bir tenezzül saydıkları için kurumlar ve halk arasında münasebeler bilhassa son yıllar içinde büsbütün gev emi bulunmaktadır. Bu gev eklik, halk ile kurumlar arasında so uk bir hava yaratmı ve aradaki so ukluk o kadar ileri gitmi tir ki, bel ba lanabilecek bir kurumun mevait oldu una inanmaktadır.

te bu inançlardır ki, herkes bütün ümitlerini stiklal Partisine ba layarak onun kurulmasını sevinçle kar ılamaktadır. imdiye kadar, stiklal Partisi'nin kurulması ile ilgilenmekte olan binlerce kayıtlı müte ebbis üyeler önümüzdeki Pazar günü en demokrasi bir ekilde olmak üzere stiklal Partisi'nin liderlerini seçerek sure ile stiklal'e kar ı samimi ba lılı ını fiilen de göstermi olacaktır.

stiklal Partisi resmen kurulduktan sonra memlekette Türk ihtiyaçlarına uygun olmak üzere bütün sahalarda sistemli faaliyete ba lanacak ve halkın hiç bir tavsiyesi veyahut iste i katiyen ihmal edilmeyecektir. stiklal kendi sütunlarını partiye daima açık bulunduracak ve her sınıf halkımızın dilekleri veyahut ikayetleri en iyi bir ekilde belirtilmi olacaktır.

stiklal Partisi hiç bir kara kuvetin tesiri altında olmayıp do rudan do ruya halkın isteklerini gerçekle tirmeye çalı acak olan tertemiz ve müstakil bir varlık olarak memlekete faydalı olmak, prensiplerinin ba ında gelmektedir.

Son olarak unu da ilave edelim ki, stiklal Partisi mücadelesi boyunca daima halk ile i birli i yaparak sistemli bir ekilde daima iç konularımızın istekleri ile yakından alakadar olarak bu memleketteki haklarımızın tanıtılması için bütün sahalarda kendisini sezdirmeye ve sevdirmeye çalı acaktır.

Cilt:2

Tarih:7 Haziran 1950

Sayfa:2

ST KLAL PART S NE YAPAB L R ?

M M VARO LU

Hepimizin de bildi imiz gibi, adamızda bilhassa son yıllar zarfında muhtelif isimlerde kurulmu bulunan kurumların faaliyetleri mahdut hizmetlere inhisar ettirilmiş ve maalesef bunun neticesi olarak halkımızın aleyhine sa lanan faydalar önemli olmamıştır. İmdiye kadar gelip geçen ve henüz isimleri söylenmemiş bulunan bazı yarım te kilatlı kurumlar, halkımızın her sahadaki ihtiyaçları ile me gul olmadıkları için halk arasında hiç bir bakımdan leyhlerine sempati sa layamamı lardır. Bütün bu ba arısızlıklar kar ısında stiklal Partisi'nin kurulu u artık bir zaruret haline gelmiş bulunuyordur.

Bu ihtiyacı kendiliklerinden hissedenler stiklal Partisine kendi isteklerine müzahir olmu lar ve geçen 4 Haziran günü içten gelen bir sevgi ile stiklal Partisi'nin kurulu u gerçekle mi oldu. Çok esaslı bir programla halkımızın huzuruna çıkmış bulunan stiklal Partisi daha ilk günden resmi temaslarına ba layabilmiş oldu undan dolayı kendini bahtiyar saymaktadır.

Halkımıza, siyasi iktisadi ve içtimai sahalarda hizmetlerde bulunabilmek emeli ile çizilen programından inhvaf etmiyerek çalı maya azmetmiş bulunan stiklal Partisi, en kestirme yollardan yürüyerek buradaki varlı ımızla hükümetin daha çok ilgilenmesinin çareleri ara tırılacak ve cemaatımızın en kısa bir zamanda kalkınabilmesi için icap eden yardımlarının sa lanması hususunda ilgili makamlara ba vuraca ından halkımız daha imdiden emin olmalıdır.

stiklal Partisi'nin takip edece i yollar, halkımıza daima fayda sa layabilecek yollardır. Muhtelif kollarda çalıacak olan stiklalcilerin halkımıza ne yapabileceklerini bize zaman gösterecektir. stiklal Partisi, halkımızın dileklerini veyahut ikayetlerini en

iyi bir ekilde sunabilece i için mevsimlerinde ve zamanında cemaat hesabına yapılacak bütün müracaatlar emin olmalıyız ki daima sempati ile kar ılanmı olacaktır.

Bu vesile ile unu da müjdelemek isteriz ki sekreterli imiz imdiden halkımız leyhine yapmı oldu u müracaatlardan alaca ı cevapların leyhe olaca ından üphe etmemektedir. Görüldü ü vecihle, programımız en önemli cemaat davalarımıza tahsis etmi oldu. Burada kalkınmamız için icap edecek vasıtaların en yararlıları ele alınarak çalı ılaca ı için partinin bütün te ebbüslerinde muvaffak olunaca ından herke emin olmalıdır. Binaenaleyh, bu günkü yazımızın ba lı ında stiklal Partisi ne yapabilir? Sualine açık olarak diyebiliriz ki, partinin yapaca ı pek çok i ler arasında cesaretli adımlar ile ileriye do ru korkmadan yürüyece iz ve kar ımızdaki engelleri yeninceye kadar azim ve sebatle çalı arak daima ileriye görece iz.

te aziz karde lerimiz, bizim milli parolamız budur ve sizden görece imiz te vikle memlekete ve cemaatımıza yararlı hizmetler görmeye çalı mak partimizin esas gayesini te kil etmektedir.

Cilt:2

Tarih:22 Haziran 1950

Sayfa:1

KIBRIS H ÇB R ZAMAN YUNAN STAN OLMAMI TIR
VE OLMAYACAKTIR

Rum gazetelerini gözden geçirenler bu gazetelerin sütunlarını dolduran yazıların ilhakla ba layıp, ilhakla sona erdi ini göreceklerdir. lhak Rum meslekda larımız için artık öyle kuvvetli bir fikri sabit haline gelmi tir ki bu yüzden burunlarından ötesini görmüyorlar, dünyanın içinde bulundu u nazik durumu hiç nazarı itibara almıyorlar.

Yıllardır bir havuzun içine aksi vurmuş mehtabı isteyen bir çocuk gibi “ilhak, ilhak” diye bağırlıyorlar.

Tarihin hiçbir devrinde bir Yunan adası olmayan Kıbrıs asla Yunanistana ilhak etmiyesektir. Zaten biz Kıbrıs Rum halkının büyük bir ekseriyetinin ilhak istemekte olduğunu hiçbir zaman inanmadık ve inanmayacağız.

Bir defa memleketin yarısına yakın bir yekününü tekil eden Komünist Rumlar hiçbir zaman Yunanistanı istememektedirler ve istemezler. Çünkü bu komünist Rumlar bir Yunan idaresi altındaki kendilerini bekleyen akıbeti pekala biliyorlar. İstisna meclisine iştirak etmekle bunu ispat etmişlerdir. Olsa olsa bunlar komünist tahakkümü altındaki bir Yunanistanla beraber, Kıbrıs adasını da Sovyet Rusya'ya ilhak etmektedir. Bunların istekleri ilhak, Yunanistanla değil, Kremlindeki yoldaşlardır.

Müfrit sosyalist Rumlara gelince bunlar refah ve saadet içindedirler. Bunları çoğu zengin ve rahattır. Yunan idaresi Kıbrıs'a geldiği takdirde bu refah ve saadetlerinin, güne altında eriyen buzlar gibi eriyip gideceğini pekala biliyorlar. Yunanistandaki aşırı hava şartlarının farklı zaruretinin farkındadırlar. Bu sebepten bunların ilhak yaygaraları da gayri samimidir. Birkaç lider halkın hissiyatından istifade ederek, mevkiilerini muafaza için bu ilhak katakullisini ortaya atmıştır. İmdi buna pişmanlıklar ama Rum halkı nazarında musiki duruma düşmemek için ilhak taraftarı görünüyorlar.

Malumdur ki Yunanistanda bulunan Girne Başı despotu'nun riyasetindeki Rum delegosunu, ilhak meselesinin Yunan hükümeti tarafından ele alınarak, İngiltere nezdinde teebbüslere geçilmesini istemiştir. Yunan başbakanın General Plastiras bu davanın hiçbir sağlam istinat noktası olmadığını bildiğinden olacak, ilhak delegasyonun Kıbrıs'tan götürdüğü gayri resmi ve hükümsüz plebisit liderini reddetmiştir.

İmdi bu delegasyon Yunanistanda Yunan halkını tahrik ederek ilhak leyhine çevirmeye ve Yunan hükümeti üzerinde baskı yapmaya çalışıyor. Biz bu gibi faaliyetin nihai netice üzerinde müessir olacağına hiç de inanmıyoruz. Çünkü Rumlar istedikleri kadar ilhak, ilhak diye bağırsınlar, Kıbrıs adası üzerinde hiçbir bakımdan hak iddya hakları yoktur.

Bir defa hükümetimizin ilhak meselesindeki noktai nazarında bir de i iklik oldu una veya olaca ina dair emare mevcut de ildir. Hükümetimizi Kıbrısı Yunanistana vermek niyetinde olmadı nı geçmi te birçok defalar belirtmi tir.

Sonra Kıbrıs Türkleri'nin durumunu da gözden uzak tutmamalıdır. Türk makamları Kıbrısın el de i tirmesi mevzuu bahis oldu u takdirde kendilerinin de bu hususta söyleyecek bazı sözleri oldu unu muhtelif vesilelerle belirtmi lerdir. Türkiyemizde yapılan muazzam mitinglerde Türk halkının Kıbrısın Yunanistana ilhakına katiyen müsaade etmiyece i defatla belirtilmi tir. Ada el de i tirecekse eski sahibi Türkiye'ye iadesi lazımdır. Bu i Rumaların zanneti i gibi keyfi ve kolay kolay halledilecek, hatta belki de harpsız olarak halledilebilecek bir mesele de ildir. ngiltere ve Amerika'nın deste i ile ayakta durabilen, hatta ya ayabilen Yunanistan ise Kıbrısı i gal edebilecek kudrete sahip de ildir.

Netice olarak demek istiyorum ki Rumlar için en iyi hareket tarzı, olmayacak bir rüya pe inde ko maktansa, adil ve terakki imkanları geni bir hükümet idaresinde Kıbrısın inki afı için çalı arak bu memleketi huzur ve sukun dolu, mesut ve zengin bir ülke haline getirmemize yardım etmektedir. Ancak bu artlardır ki Rum vatanda larımıza kar ılıklı vatanda lık sempati ve ruhu içinde ve karde çe ya ayabiliriz.

Cilt:2

Tarih:22 Haziran 1950

Sayfa:2

ST KLAL PART S M LL B R KUVVETT R

M M VARO LU

Bazı millet nankörleri vardır ki, “ stiklal Partisi” ni memleket için faydasız bir te ekkül olarak göstermekten çekinmiyorlar. stiklalcileri hırpalamak maksadile ileri sürülen bu tür gayri samimi kanaatlar, o kadar baya ı fikirlerdir ki , 1950 yılında böyle ham fikirler ta ıyan kafalara kıymet vermek bo yere vakit harcamaktan ba ka bir faydası olamaz.

Bu hakikati gören ve bilenlerden oldu umuz için arasına, muhalif gazetelerde stiklal Partisi'ne kar ı kafa tutma a kalkı anların bo nazariyelerin kurbanları arasında bulduklarına inanmakla iktifa ederek gazetecilik prensiplerimizi suistimalden daima çekiniyoruz. Biz stiklal Partisi'ne ba arılar sa layan bu dürüst yolda ilerleyen sayın halkımız da gözlerle görüyorlar ki bu memleketin hakiki ihtiyaçlarını bilmeden ve ö renmiye çalı madan liderlik sandalyesi pe ine dü enle yanlı hareketleri ile bir çok ahvalde ve memlekete fayda yerine zarar bile getirdikleri olmu tur.

Burada okuttuklarımıza bir misal vermeye çalı alım. Bildi imiz gibi, bundan evvel “Katak”ın imtiyazlı ismi feda edilerek “Milli Parti” ile birle tirilmi tir. Görüldü ü gibi, bu birle mede halk hesabına herhangi bir fayda sa lanmamı tir. Çünkü iki partinin birle mesi, her iki tarafın da zayıflamasının ve bu yüzden bir i göremediklerinin bir neticesidir.

Ne kadar acı bir hakikattır ki bu noktaları henüz takdir edemeyenler, stiklal Partisi'nin do u una memlekete körükörüne baltalamaktan çekinmiyorlar ve dü ünüyorlar ki “Katak” ile “Milli Parti”nin yıllardı yaratamadı ı birli i stiklal Parti'si do ar do maz yaratmı oldu. Bu iddalarımızı isbat eden en büyük ba arı, hiç bir taraftan te vik görmeden stiklal Partisi'ne gönüllü olarak yazılan 4252 gibi muazzam bir üye sayısıdır.

Adamızda üye kartı usulü ile parti kurma sistemini, ilk defa tatbikat sahasına koyan stiklalcilerdir. Bu tarihi hadiseyi gelecek nesillerin de takdirle anacaklarına bir zerre kadar üphe etmiyoruz. Çünkü, stiklalcilerin bütün faaliyetleri daima ve her zaman demokrasi esaslarına dayanmaktadır. u halde bir takım kahve lakırdıları ile “ stiklal Partisi” halkı ikiye ayıracak diye fikren bir gerilik ifade edilmi olunuyor. Aklı ba nda olanlar ise, stiklal Partisi gibi muazzam bir partiye sempati göstermek mecburiyetini duymaktadırlar. Çünkü, yıllardan beridir, müsbet bir i görmemi olan di er partiler stiklal Partisi'nin do u u ile ister istemez silkinmek ve ileriye do ru atılmak zorunda kalmı bulunuyorlar.

te, bu noktaya akılları ermiyenlerdir ki, stiklal Partisine dil uzatırken yüzlerinde hicap ifade eden çizgiler belirmi olmuyor. Fakat gün gelecektir ki, bu memlekette milli bir varlık ve kudret olan stiklal Partisi halkın daima faydasına olarak

ba araca ı büyük i ler kar ısında da imdiye kadar stiklal Partisine kar ı mizah sütunlarında sövme kahramanlı ı yapanlar birer bozguncu olduklarını anlamakta gecikmiyeceklerdir. te o zaman stiklal Partisi'nin bu memleketteki önemi bir kat daha artmı olarak ve bugüne kadar bize perde arkasından saldıranların faaliyetleri halkın lanetleri arasında durmaya mahkum edilecektir. Bu mutlu günün pek uzak olmadığı na hepimiz de inanmalıyız.

Cilt:2

Tarih:11 Temmuz 1950

Sayfa:1

SELAM S ZE

H KMET AF F MAPOLAR

Zaman zaman bir sel ça layanı halinde co an Anavatan gençli inin volkan olmu sesi, öksüz ve bahtsız varlı ımızda en sıcak bir ate le yanar. Bu sıcaklar Antalyadan co up gelen ve Akdeniz'e uzanan bir milletin ma rur ve heyecanlı menkibeler yaratan büyük soylu ve üstün halkın sesidir. Bu ses, bize ya amak iradesi ve varolmak heyecanı getirir.

Bugün yine Anavatan ufuklarından hür bir milletin asi ve karalı bir gençli in sesi yükseldi: "Kıbrıs Türkü, Tanrı Türkü Korusun". Bu ses manevi hayatımızın bir me alesi halinde gönüllerimizde sönmiyen i iklar yaktı. Bu ses bir zamanlar bu toprakları asil kanlarıyla sulayan afadı olan biz gençli e sonsuz bir heyecan ve kutsal bir medeniyetin zafer sesini getirir. Bu ses; kalplerimizde yanan bir me ale oldu ve bu gün bize; eski bir vatan topra ı olan Kıbrısımızın aynı duygu, aynı görü ve dü ünçe çerçevesi içinde ya atmanın heyecanın ilham etti.

Bugün Kıbrıs Türkü, anavatan dı ı kalmanın rahatsızlı ı içinde aynı ülkü ve aynı amaçlar yolunda çarptı nı hiç bir vesile ile isbattan geri kalmadı. Bizim de damarımızda aynı kan ve aynı heyecanın ahlanı ı dola maktadır. Bu ahlanı Kıbrıs Türkünün anavatanıma olan ba lılı nı candan ifadesinin tam manasıdır. Anavatan

gençli i! Bizim için çarpan kalplerimizle, sizin yolunuzda ve sizin izinizdeyiz. Bizim için yeni yapacağımız bir miting milli duygularımızın bir kat daha ahlânı na vesile olacaktır. manlı kalplerimiz bu milli duygunun asaleti içinde yıkamı bulunmanın bize verdi i huzurla kıvanç duymaktayız. Kalplerimizin aynı sevgi, aynı inanı ve aynı duyu la çarpılmaktadır. Türk Gençli i! Hızımızı sizden heyecanımızı sizden alıyoruz. Sizin imanınız, bizim duygularımızın ifademizdir.

Selam size!

ST KLAL GAZETES NDE S YAS VE POL T K YAZILAR

3. C LT

Cilt:3

Tarih:14 Kasım 1950

Sayfa:2

“B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?”

“ÇEK NCES M VAR?”

Hür Söz gazetesi gazetesi, her gün ayırdı ı bir iki sütunu, Rum basınından iktibaslara hasretti i ve Rum basını ile ilgilendi i halde, Rumca gazetelerin son günlerde, biz Kıbrıs Türklerine yaptıkları hücumlara ve halkımızda yazdıklarına icabeden cevabı kendi gazetesinin malı olarak neden vermiyor?

- Bakkal oldu u için dükkanından alı veri eden Rum mü terilerini gücendirmesin diye mi?
- Rum müesseselerinin gazetesine verdi i reklamları kaybetmesin diye mi?
- Yoksa ba ka bir sebepten mi?

Cilt:3

Tarih:19 Kasım 1950

Sayfa:2

“B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?”

“BALTANIN A ZI DE L BELK SAPI KALDI”

Dünkü Halkın Sesi caddesinin “Samancı” sütunu, yine stiklal’i diline dolamı ve ba yazarımızın mali durumunu aklınca lekeleme e u ra mı tır. Biz bu tecrübesiz delikanlıya soruyoruz.

1- Yirmibe bin lira borçlanmak isteyen bir kimsenin ne kadar kıymette malını vekalet koymas ı laz ımdır? Bizim bildi imize göre kanunen ve usulen yirmibe bin lira borçlanmak için yüzbin liralık servet sahibi olmak laz ımdır.

2- Bakanın davası yalnız Hrisafinis mi deruhte etmi tir? Yoksa avukat Oktay Feridun Beye kıymet vermek istemiyorlar mı?

3- George Hrisafinisin el çabuklu undan bahsedildi. El çabuklu u muhtelif manalar ta ımaktadır, aceba sizin kastetti iniz el çabuklu u hangi manayı ta ımaktadır.

4- Son olarak kırılan baltadan dem vuruluyor ; e er baltanın kırıldı ını hissetmi lerse, bunu yanlı görmü lerdir. Baltanın a zı de il de, odun sapı kırılmı olabilir.

Bizim bu delikanlıya tavsiyemiz, yerinde rahat otursun da bilmedi i i lere karı masın.

Cilt:3

Tarih:21Kasım 1950

Sayfa:1

PEK MUHTEREM PATRİK HAZRETLER

VE KIBRIS MESELESİ -1

MAHİR ADATA

[Ayrıca önemli bir makalesini okuyacağınız yurtda imızı Mahir Adata halen New York'da bulunmakta olup orada Kıbrıs Türkleri'nin davasını savunan milletta larımızın öncülerinden biridir. Arkadaşımız Mahir Adata bize gönderdiği mektupta Rum delegasyonunun ilhak tebbüslerini semeresiz bırakmak için "ilk adımda yapılması gereken iş" yaptıklarını ve bu hususta azimle çalışmakta olduklarını bildiriyor. Okuyucularımızın Mahir Adata'ın yazısını merak ve alaka ile okuyacaklarından eminiz]

Yanya'da doğup Heybeliada Ruhban okulunda yetişen ve bir çok ruhani makamlarda bulunduktan sonra Amerika'da Rum Ortodoks Kilisesi'ni uzun yıllar temsil eden sayın Athenagorası bir çok Türkler gibi ben de daha Türkiyede iken gıyaben tanıdım. Doğdu ve feyz aldığı vatana karşı daima hüsnü niyet ile dolu olarak hareket eden bu değerli insana derin bir saygı hissi ile bağlandı imız üç yıl evvelde. New York'da Henry Hudson Otelinde bir toplantı vardı. Amerikada Türk-Yunan dostluk cemiyetinin bir toplantısı idi. Kırk kadar Yunan Cemiyeti'nin temsil edildiği bu toplantıda sayın Başpiskobusu dinlemek fırsatını buldum. Dinledikten sonra bu zatın, eli öpülecek, sağlıklı için dua edilecek sade değerli bir din adamı değil, dünya görüşüne sahip zeki, dirayetli ve her şeyden evvel Türk-Yunan münasebetlerinde dostluk ve kardeşliğin hayati zaruretine samimiyetle inanan ve ona azami hizmette bulunma azmetmiş olan bir dünya adamı olduğuna da kanaat getirdim. Bu kanaatımla o gece partililerini içten temenni ederek diledim.

Bundan bir yıl kadar önce partili e seçildi haberi geldi. günlerce süren kutlama merasiminde onbinlerce ziyaretçi partili ini tebrik etti. Elini öptü memnuniyetini bildirdi. Duasını aldı. Geride bıraktı ı intibai bilmiyorum. Ama biz Türklere öyle geldi ki o, meslekinde iktisap etti ien yüksek rütbenin verdi i mesaretten ziyade stanbul'a bir Türk vatanda ı olarak kavu abilmenin bahtiyarlı ı içinde idi. Nitekim vazifesi ba ında geçen kısa bir zaman bu anlayı ın en ba lı müyyideri oldu.

Bütün meslek hayatında bitaraf muhakemesi, yüksek adaleti ve medeni cesareti ile öhret olan bu de erli din adamı, stanbul'un Türkler tarafından i galini Rum Ortodoks kilisesi için bir teveccühü ilahi kabul ederken, biz Kıbrıs Türkleri'nin vazifesi huzur ve sukunu insanlık ve karde li i telkin ve tesis iken bilakis bu zümrüt adaya hiç yakı mayan sulhsuzlu u huzursuzlu u musibet ve felaketi getirme e azmü iman dalaletine dü tü ü bu sırada , kendilerinin reisi ruhanili ini bir atıfeti ilahiye saysak gerektir.

Kıbrıs Rum Kilisesi, Osmanlı idaresinin geni müşhamasını bir çok zamanlar kötüye kullandı. Sinsi mukavemeti kendine i edindi ve bu yüzden de hala her sene intikam ayinlerini yaptıkları naho ve acı vakkalara sebebiyet verdi. Hiç üphesiz her idare gibi Osmanlı idaresinde hata ve kusurdan münezzeh de ildi. Ama bugün bile demokrat geçinen idarelere bir çok bakımdan siyasi ve idari fazilet dersi verecek kadar olgun olan bu idareyi bu çe it vakkalarla afaroz etmek, barbarlıkla itham etmek kilisenin i ine geliyor. Onu arkadan ta ımanın yakın olu unu bütün hristiyan aleminde Türke husumetin yeni bir din olarak kabul edildi ini anlıyordu. Bu anlayı lardır ki o da hemen gizli Türk dü manlı ına Megali dea adını takarak siyasetini açıkladı.

Muhterem Pagrile'in aynı konu masında buyurdu u gibi "Kilise ne vakit siyaset yapmı sa felaket olmu tur." Sözüne hak veren ve misal olan tecelliler de hayat ve inki af buldu. Ada Osmanlı idaresinden resmen ngiliz idaresine intikal etti. Kilise bu de i ikli i barbar idareden medeni idareye geçi diye ilan ve resit etti. Turayı Osmaniyyi yere vurup arslanlı armayı kendine taç ederken asırlardır dilinden dü ürmedi i Afendigomu kelimesini bir tükruk atar gibi atıp yerine MyLord hitabını gururla aldı ve benimsedi.

Kilise bu siyasetini ba ı fesli, beli ku aklı, Osmanlıyı mert, cesur ve hamidiye ö renen bu camiyaya ba lı olmanın huzur ve gururunu duyan ya lı Hristiyan Osmanlıya tesir edemeyece ini pek iyi bildi inden yeni mektepleri kilise divarlarına birle tirdi. Türke husumet zehrini mekteplere medeniyet ve insanlık ö renmeye gelen binlerce körpe kula a üfledi. Türk dü manlı ı usulleri ö retti. iirler ,hikayeler darbı meseleler uydurdu ve ezberletti i geçen senenin kı ına kadar her yerde oldu u gibi New York Rum kilise ve mekteplerinde hem de Türkleri davet nezaketinde(!) bulunmak artıyla “Köpekler Yunan topraklarından kovuluyor; Ali Pa a sakalını yoluyor” teraneleri ile biten temsiller vermek sureti ile mukaddes vazifelerini yapma a çalı tılar ve çalı ıyorlar

Cilt:3

Tarih:19 Kasım 1950

Sayfa:2

“B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?”

“S Z ALAKADAR ETM YEN EYLERE BURNUNUZU SOKMAYINIZ”

stiklal Partisi ba kanı Necati Özkan’ın Ankaraya gidi ini çerçevesi bir ilan ekinde ne reden Halkın Sesi gazetesi stiklal Partisini ve ba kanını jurnal etmek maksadiyle ne retme olacaktır ki, 29 Ekim 1950 de müessesini; Altı Oklu bayrakla süsledi ini yazıyor.

- Vah vah... nelere kaldık yahu! Ka yapayım derken göz çıkarılıyor. A yavrum biz Türk bayra ını ve stiklal Partisi’ni sembolü olan Altıoklu bayrakla enlik yaptık. Çünkü Türküz ve Türk bayraklarıyla Türkün en büyük milli bayramını tesit ettik.

- Biz Anavatana ve Türk milletine ba lıyız. Pek tabi olarak da Türk milletinin birer uzvu olan bütün partilerine kar ı ayni hürmet ve saygıyı göstermekteyiz ve bunu gazetemizin ne riyatı isbat etmektedir. Particilik zihniyetini günden biz de il sizsiniz.

Demokrat Parti'nin seçimleri kazandı 1 ve idareyi devraldı 1 günlerde Halkın Ses Gazetesinde "Bakalım Daha Neler Görece iz" başlıklı 1 altında ne redilip Demokrat Parti hükümeti ricalini padi ahlak devrinin müstebit , keyfi idarecilerine tebih eden yazılarla Demokrat hükümete en a ır tenkiti yapan biz de il Halkın Sesi gazetesinde ne redilen yazı idi.

Cilt:3

Tarih:22 Kasım 1950

Sayfa:1

PEK MUHTEREM PATR K HAZ RETLER VE KIBRIS MESELES -2

MAHR ADATA

Birinci Dünya Sava ında Yunan a ıkları rolünde görülen Müttefik Devletler bir sevgiyle vaadedilen pırlanta yüzük gibi Kıbrısı Yunana vaadtiler. Aslında bu vakit hasta adamın ci erini getirecek gafile verilecek pe in ücretin ilk taksiti idi. Yunan Refik Halid'in çok güzel tasvir ettiği gibi ay pe ine dü tü megalı ideasına kavu mak için can attı. çı hırs, kin ve intikam imanı ile dolu ve kuvvetli idi. Sırtı pek arkası yamandı. Türkün ilk kalelerini a tı. Topraklarını çı nedi. ehir ve kasabalarını yaktı yıktı. Bu kadarı kafi gelmedi. Onun en sarp ve en muhkem kalesi olan namusunu da yıkma a yeltenmek cesaretini gösterdi. Talih yüzünü çevirdi. Hak yerini buldu. Küçük büyük idealleri ma lup ve münhezim oldu. Kıbrıs kilisesi bu kanlı sava dualara, ilahilere i tirak ederken Hristiyan cemaatında kurban edece i Türkleri tayin etmek onlar için i kence ve imha vasıtaları dü ünüp bulmak celadet ve kahramanlığı ile mestti. Ada Türkleri , saygı ve güvenle ba lı buldukları ngiliz adalet ve himayesi müsaade etti i ve fırsat verdi i takdirde bo u mayı göze almı anavatana gibi bir tarafa ölümü, di er

tarafa naimes ve hürriyet koymu tu. Netice; her taraftaki Türklere oldu u gibi Kıbrıs Türkününe de kurtulu ve saadet getirdi i zaman akıp gitti. Türkler adada maddi manevi kalkınma çalı ırken kilise ilhak davasından vazgeçmedi. Bilakis kaybedilen büyük sava a teselli olur ümidi ile ve sevdası ile faaliyetlerini daha da artırdılar.

ngiliz daresine Türklere ziyade Rumlar lehine davranmasına ra men isyanlar, kıyametler kopardılar. Kıbrıs vilayet kona ını Müstemlekat Nezaretinin kapılarını a ıladılar. Nihayet her yerde oldu u gibi Amerikada da bir hafta sinamalarda seyredilen plebisit oyununa ba vurdu. Usulsuzca ve nizamsızca aldıkları neticeyi imdi de Amerika umumi efkarına satma a çalı ıyorlar. Adada yetmi yıllık dünkü medeni adil ngiliz idaresi bu gün “Türkten beter” damgası ile mahkumdur. En çok sevdikleri Engli h Pound dan sonra benimsedikleri My Lord hitabını Afendigomu gibi attılar ve unuttular.

kinci cihan Harbinde adayı kiliseye terk edip gitmeyen vaadinde durmayan ngiliz idaresine kar ı öç almak için fa istle en kilise, bu gün aynı hissi intikam ile kızıl mı görünmekten, kızıl aleti olmaktan geri kalmadı. O kızılar ki Churhill’in hatıralarına göre daha dün kinci Cihan Harbi ortalarında Yunan idaresindeki adaları bile Türkiye’ye pe ke çekme e siyasi menfaat ve hilelerine uygun buldular. Bütün bu yaygara ve amata içinde ngiltere manevi sabrı ve so ukkanlılı ı ile sükut ediyor. Kuvvetli sınırlarını bozmuyor. O temkin ve muadelesini kurmu meselenin nasıl çözülece ini biliyor. Kıbrıs Türkü Anavatan Türkü ile beraber artık küstahlık halini alan ilhak ve mukabeleye ba vurdu. Ve hiç üphesiz , kom uluk münasebetlerini karde lik derecesine çıkarma a ahdetmi olan iki millet arasında ho olmıyan bir sahne yaratmı tır. Bu halin, sa duyusu olan ne tek bir Türk ne de bir Rum memnun etti ine inanmak mümkün de ildir. Hatta ki lise mücahitlerini bile memnun etti ine inanmak güçtür.

Biz, birbirimizi de geçmi te uzun yıllar, yüz yıllar tarttık durduk. Kinlerimiz, husumetlerimiz ve sava larımız oldu. Bin türlü musibet ve felaketler geçirdik. Bu da herkesin bildi i eski tarihtir.

Cilt:3

Tarih:23 Kasım 1950

Sayfa:1

PEK MUHTEREM PATR K HAZ RETLER VE KIBRIS MESELES –3

MAH R ADATA

En büyük sükunetler, en müthi fırtınalardan sonra gelir derler. En iyi dostluklar da en çetin kavgalardan sonra hasıl olsa gerektir. Son muazzam sava ımızın içinde ve ba ında bulunan iki büyük devlet adamı Atatürk-Venizelos, vatan a kına, ideal u runa canını veren sayısız vatan evlatlarının kefarecini verir gibi birbirlerine en samimi en içten ellerini ve gönülleri verdiler, dünyanın en güzel sulhunu kurdular. Cihan siyasetini sık sık nümune gösterdi i bir sulh yirmi yedi yıl evvel kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin, siyaseti büyük kurucusu Atatürkün “Yurtta sulh, cihanda sulh” vecizesiyle en güzel ekilde tarif edebilir. Bu geçen yıllar, bütün tarihi vakkaları ile buna ancak lehinde ahit veya muayyide olabilir. Türkiyede yapılan her ey Türk vatanda ı ile beraber bütün dünyanın da sevdi i taktir etti i eylerdir. çte oldu u kadar Türkiye dı ta da aynı güzel eyleri, aynı faydalı eyleri kovaladı durdu. Türkiye Cumhuriyeti, Akvam Cemiyeti'nin en hareketli bir uncuru oldu. Bütün kom u devletler ile karde ç münasebetler kurdu. çeride sulh ve huzuru i ledi i ve korudu u kadar dı arıda da istedi i ve u runda bir an didinmekten geri kalmadı. Belki de Atatürk varolsaydı , ikinci cihan harbini önlemi , onun yine milletler arası sulh kurmu olurdu. Mac Arthur'un “Dünyanın bu mü kil anlarında Atatürk sa olsaydı aceba böyle bir vaziyette nasıl hareket ederdi diye bir çok zamanlar dü ündüm” dedi i gibi Atatürksüz Türkiye, Atatürk'ün yolunda ve idealindedir. Bu gün en mücehhez, en seçme muharip evlatlarının bir parçası Kore'de Birle mi milletler Kumandanlı ı emrinde, sulh için sava anların safındadır. Belki bu kahramanlar bir diken tarlasında bir çiçek bulup koparmak isteyenlerin içinde çiçe i bulacaklardan biri olacak. Belki de cihan sulh ve saadeti için sava anların mezarına mehmetçik adını hatıra bırakarak toptan göçüp

gidece iz. Kim bilir? Biz bu yolda kanımızı dökme e, canımızı kıyma a giderken Kıbrıs Rum vatanda larımızın da Amerika Milletler Cemiyetinden Kıbrısı koparmak için gelmelerine, Türkiyenin izind bir santim aksamadan yürümek ahdında olan Kıbrıslı Türklere eza ve bela ihdas etme e çalı malarına ne kadar üzülsük, onlara ne kadar sitem etsek azdır. Biz Kıbrıslı Türkler adada dünyanın pek az yerine nasip olan huzur ve saadete sahip oldu umuza inanıyoruz. Mevcut yasanın devamını istiyoruz. Akdenizin, bu zümrüt adasında, Rum vatanda larımızın dü üncelerini cehenneme atarak elele verip çalı tı ımız takdirde yeni bir ada medeniyeti yarataca ımıza kaniz.

Kendimize, anavatanımıza ve insanlı a bu yolda ve ancak bu idealde hizmette buluna bilece imize inanıyoruz. Bu derin emniyet ve inanç içinde sevgili Rum vatanda larımızdan onların liderlerinden bu mücadeleyi bırakmalarını huzur ve sukuna dönmelerini isterken, bilhassa yazımızda hedef tuttu umuz muhterem Patrik hazretlerinden de bu i e son verecek kıymetli ve müessir müdahalelerde bulunmalarını diler, kendilerini tanımak erefini haiz bir Kıbrıslı Türk olarak ellerinden öperim.

Cilt:3

Tarih:28 Kasım 1950

Sayfa:1

DEVİR N DOLDURAN B R Z HN YET

Memleket refikimizin ileri sürdü ü “Partiler üstü bir birlik” kurulması; yeni partilerin kendi anayasaları dahilinde münferid fonksiyonlarına devam etmekle beraber ; mukadderatımıza kadar eden mesailde, partiler üstü bir anlayı la planlı ve mü terek hareket etmeleri teklifinin stiklal Partisi çevrelerinde müsait kar ılandı ını ve stiklal Partisi ba kanının bir ba makalesinde belirtti i gibi bu teklifi partisinin prensip itibarıyla kabul etti i malumdur.

Fakat esefle söylemek lazımdır ki partiler üstü birlik teklifi muhaliflerimiz tarafından iyi karşılanmamıştır. Milli Türk Birliği Sekreteri sayın Fadıl Korkut “Memleket”te ne redilen kısa bir demecinde “Partilerin birleşmesi” taraftarlığını yaparak dolayısıyla partiler üstü bir fikrini reddetmiş ve “partilerin birleşmesi” nikabı altında bir zümrenin siyasi mevki ve otoritenin, milli mukadderatı alakadar eden meselelerde bile devam ettirmek istediğini açıkça göstermiştir.

Bilindiği gibi İstiklal Partisi’nin teessüsüne tekaddüm eden günlerde bu zümre artık modası çoktan geçmiş ve mahiyeti Kıbrıs Türklerince pek iyi anlaşılmalı bir siyasi taktik olarak değerlendirilerek müteebbisleri memlekette ikilik yaratmakla itham almışlardır ve girişimleri propaganda ile İstiklal Partisi’nin kuruluşunu inkar etmek istemilerdir. Bu siyasi taktik semere vermeyince; bir tek elin ses çıkaramayacağını yani tek parti zihniyetinin otokart bir tahakküm zihniyetini temsil ettiğini halkımız tarafından anlaşılacak binlerce vatandaş İstiklal Partisi’ni iltihak edince tenkide alımayan her söylediklerinin yerine getirilmesini isteyen, toleransı ve siyasi olgunluğu zayıf bu zümrenin mukavemeti, halk idaresi ve demokratik anlayışında kırılmı ve kısa bir mücadeleyi müteakip İstiklal Partisi’nin tahakkukunu önleyemediklerini anlayarak kendi kabuklarına çekilmeyi tercih etmişlerdir.

Devlet ve halk idaresinin hakim olduğu bu modern çağda hala “tek parti” davasını savunmak yani siyasi manasıyla zümre hakimiyeti ve taraf taraftarlığına bulunmak ancak geçici siyasi ihtirasların tezahüründen başka bir şey değildir.

Milli mukadderatımızı alakadar eden davalarda partiler üstü müterek ve planlı hareket teklifi Milli Birlik tarafından reddedilmiş olsa bile memleketin yaptığı teklifin uyandırdığı tepkiler yurd ve mukadderat davasında hangi tarafa samimi olduğunu bir kere daha açıkça vurmuş bulunmaktadır.

Dava sarıh ve vazıhtır. Bitaraf bir gazete iki partiye, siz kendi sahanızda faaliyetinize, bir birinizi mürakabeye, birbirinizin fonksiyonlarını kusur veya hatalarını tenkide devam ediniz, mürakabasız ve tenkitsiz tekamül ve terakki olamaz. Fakat Kıbrıs Türkleri’nin mukadderatını alakadar eden meselelerden ilhak meselesi gibi geliniz partiler üstü bir mesai birliği tesis ediniz. Hayat memet mücadelemiz bunu icap ettiriyor. Böyle hareket ederseniz davamızı daha müessir bir şekilde savunabilir diyor.

Bu teklif stiklal Partisini memnuniyetle kabul ediyor.ve te riki mesaiye hazır oldu unu açıklıyor. Halbuki di er taraftan Milli Birlik genel sekereteri ‘partiler birle sin’ diyerek i in içinden sıyrılıp çıkıyor. Yani bu teklifi kesin olarak reddediyor.

De il bu memlekette, dünyanın hangi yerinde tek parti sistemi muvaffak olmu tur. Mensubu bulundu umuz demokrasi bloku, muhtelif partiler Hürriyet ve stkbalin terakki ve tealinin ba artı saymıyor mu? Asrımızın demokrasi ve halk hakimiyeti asri de ilmidir? Halk hakimiyeti muhtelif partiler ekinde tezahür etmiyor mu? Birle elim, tek partikalsın demek, bu asrın demokratik zihniyetine uyarmı? Halk bir koyun sürüsüdür ki bir tek parti ve bir tek ef etrafında toplanmaya zorlanacaktır? Demokrasi bir orkestra ise tek parti rejimi cılız bir zurna sesine benzer. Partisiz, tenkitsiz, murakebesiz, fikir ve hatta aksiyon çatı masından uzak tek parti rejimleri her zaman ve her yerde otoritesini diktatörlü ün tohumlarını serpmi , yolsuzluklara yol açmı ve tahakkümü altında tuttu u cemiyeti uyu uklu a, hareketsizli e, inkiraza sürüklemi tir.

Sayın Fadıl Korkut bu sözüyle bir kere daha demokratik rejime inanmadı ını ifade etmi bulunuyor. Tek elden idare müdafii kesiliyor. Sayın Korkut, maalesef bu demokrasi devrinde ve u küçük Kıbrıs adasında tek parti zihniyetinin sözcülü ünü yapıyor ve kar ımıza kanan bir devrin ayakta tutunmaya çalı an temsilcisi olarak çıkıyor. Milli birlik sekreterinin’ Memleket ‘ refikimizin samimi telifinin red ile stiklal Partisi’nin mukaddereatımızı alakadar eden bir meselede te riki mesai için uzattı ı eli sıklıktan içtinap ederek, demokrasiye can gönülden ba lı Kıbrıs Türkleri’nin kabul etmesine imkan olmayan tek parti teklifini tekrar ortaya atmasını ba ka ekilde izaha imkan yoktur

Cilt:3

Tarih:29 Kasım 1950

Sayfa:2

“B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?” ÇELEBİ YANLI GÖRDÜ GALİBA

‘Neos Dimokratis’ gazetesinde seyahat intibaları başlıklı yazısında, zmirde uyanan bir Rum, akla hayale gelmedik ve mantıktan uzak bir takım uydurmalarla Türk idaresini kötülemeye yeltendi. Aciz aklı ve aciz kalemiyle en koyu Türk düşmanlığını belirten bu yazı ile aklınca bir iş yaptı sanki.

Çelebi’nin bindiği vapur zmirde evvel Yunanistana doğru ramıyordu. Vapurda seyahat notlarını yazmaya başladığı yer, herhalde Pire limanında edindiği malumat idi. Galiba o kadar fena tesir altında kalmış olmalı ki gittiği ve gezdiği yerleri farketmemiştir. Pire yerine zmir diye yazmış galiba!

Cilt:3

Tarih: 12 Aralık 1950

Sayfa:1

BEYANNAME

ST KLAL PART S

Dünya sulhunu korumak için kızıl tehlikeye karşı birleşmiş milletler safında
dümanla en çetin savaşlar yapan kahraman askerlerimize Kore savaşında canlarını feda
etmiş olan aziz şehitlerimizin ailelerine ve Bulgaristandan ana vatana göçmekte olan
kardeşlerimize yardım maksadıyla, başkan Necati Özkanın Ankaradan gönderdiği
mesajla, Kıbrıs Türklerine yapmış olduğu teklifi yalnız bir parti olarak değil, bütün
Kıbrıslılar namına faaliyette bulunmasına koymak ve gerçekleştirmek maksadıyla, adanın her
tarafında bulunan kurum, birlik ve cemiyetleri teşvik ve teşkilatlandırma davet eder ve iştirak
edecek kurum veya teşkilatların lütfen bu hususta tahriri olarak partimize
bildirmelerini rica ederiz.

Cilt:3

Tarih:21 Aralık 1950

Sayfa:2

“B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?”

SIFIR NUMARA

Hakikati perdelemek gayesini güden, yani yalnız kin ve garazın mahsulünü yazılar, sahiplerinin iç yüzünü belirttikleri gibi, halka fayda yerine zarar verici olduklarından efkarı umumiyyede bir kıymet ve mevki alamazlar.

te böyle ötekilerine berikilerine çatmak hedefini güden yazarlara ve yazılarına sıfır numara verirsek muvafık olamaz mı?

Cilt:3

Tarih:27 Aralık 1950

Sayfa:2

“B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?” DEVR ALEM M ? BA ARI MI?

Girne despotunun ba kanlı ı altındaki Rum milli parti delegeşi yedi ay süren bir seyahatten dönmü tür. Tabii bir kaç ay evvelde solcu partilerin delegeşi seyahatini tamamlamı ve memlekete dönmü tü. Bize kalırsa bunlar birer devri alem yapmı lardır. Buna ra men bu ve bu gibi ilhak pe inde ko an delege ve mensupları bilsinler ki Kıbrıs Türkü hiç bir zaman ‘ilhakın gerçekte mesine müsaade etmeyecektir’ bu kesin kararımız ilhakçıların kulaklarına küpe olsun.

Cilt:3

Tarih:3 Ocak 1951

Sayfa:2

“B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?” Balyemez Topu!

Adetdirya , her senenin sonunda gazetelerde umumi içmalıyeler yapılır. Senenin bütün hadiseleri bir defa daha mevzuu bahs olur. Görü ler kanaatlar ümitler daha neler neler... her telden teraneler ... bizim meslekta larımızdan, Halkın Sesi ve Hürsözden birer senelik icma yapmı lar. Amma ne icmaller! O kadar dalmı lar ki, ahsi hırslarına kapılarak, Necati Özkana ve stıklale adeta yaylım atı ı açmı lar.bu muvafakiyeti (!) icmallerinden dolayı kendilerine yeni sene hediyesi olarak birer balyemez topu bah ediyoruz.

Cilt:3

Tarih:9 Ocak 1951

Sayfa:2

“B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?” Z BIRAKMAYAN KALEMLER

Memleketimizde eski ve yeni birçok kalem örler bulundu unu hepimiz biliriz. Bunların arasında halka hizmet gayesi ile yani hakikatleri perdelemeden yazanlar hariç, di erlerinden bazıları bir veya bir kaç ki inin hatırı için hatalı faaliyetler ve kararı do ru göstermek gibi affedilmez pot kırarlar. Bir kısmıda bulanık suda balık avlanır ümidi ile kalemine sarılıp belki curcunadan istifade edebilirim diyerek fırsatı kollarlar. Di er bir tip te vardır ki, bunlar kalemlerini hiçbir faydalı iz bırakmadan yürütürler. Bu gibiler

dar görü ve bilgisizlikleri ile, birer 'Kalem ör tasla ı' dırlar. Bunların kalemlerinden iz de il leke kalır ki biz bunların yazdıklarına hasır altı münasip görürüz. Siz nereyi?

Cilt:3

Tarih:10 Ocak 1951

Sayfa:2

“B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?” MUBAREK...

Çok yakın bir maziye kadar, baya ı tenkitleriyle maruf! Kimseler, bir gün birden bire tarafsızlık nikabına bürünmü masum zavallı ve bigünah görünmek için 'safdillik' komedyasının akıl hocası rolünü oynamaya çalı ıyorlar. Bize kalırsa bu gibiler ne kadar kalıp de i tirseler herkezce malum! Oldukları için bir de i iklik gösteremezler. Yani, halk bu de i ikli in uydurma oldu unu pek iyi bilmektedir. u halde böylelerine bo u bo una çabalama a mubarek... dersek yakı maz mı?

Cilt:3

Tarih:17 Ocak 1951

Sayfa:2

“B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?” DÖRT SAFYA

Meslekte larımızdan Halkın Sesi refikimiz, evvelce müjdeledi i dört sayfa haciminde çıkmaya ba ladı. Zengin yazılar ve bol yazarlarla ne riyatına hız verece ini de ilan etmi tir. Bir de ne görelim! Açık ka ıdın ikiye dürülmü sürüsüne bereket küçüklü büyüklü bir hayli de yazarlar. Fakat hepsi de iyi tanıdı ımız arkada lar.

stiklalin Kıbrıs matbuatında yaptığı inkılabı di er meslekta larımızda yaptığı gibi inkılabı di er meslekta larımızda görmek en samimi arzumuzdur. Refikimizi bugünkü ekliyle, bir ileri hamlede kabul etmiyoruz dersek darılmaz ya?

Cilt:3

Tarih:18 Ocak 1951

Sayfa:2

“B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?” NAF LE YERE U RA MAYINIZ...

Halkın sesi refikimizin arka sayfasında çıkan ve sahibi malum olmayan bir tekerlemede hakikatler tahrif edilmek isteniyor. Bununla da kalmayıp tamamı ile hırs ve kin mahsulü mesanetsiz hücumlar yapıldıktan sonra, geçen pazarki izah konferansı büyük gösterilme e çalı ılıyor. Nafile yere u ra mayınız dostum, e er geçen pazardaki izah konferansında ümit etti iniz kalabalı ı bulmu olsaydınız, derhal parti organlarımızı seferber edecektiniz ve bu konferansın büyük alaka topladı na dair haberler yazıp i ire i ire balona çevirip ar ü alaya çıkaracaktınız. Yoksa organ gazete mensuplarımız da mı toplantıya gelmezdi? Belki onlar da lüzum görmediler. Bize kalırsa bu gibi u ra malara, sukutu hayal içinde bocalama mahsulü de siz ne dersiniz?

Cilt:3

Tarih:18 Ocak 1951

Sayfa:1

VATANDA LARIMIZ GÖÇMEN YARDIMINA BA LADI

Bulgaristandan zorla ana yurdumuza hicrete mecbur edilen ırkda larımıza gazetemizin açtı ı yardım kampanyası devam ediyor. Vatanda larımızın büyük ilgisi ile kar ılanmı tır. Gazetemize bu maksat için gönderilecek ianelerin kabulü hususunda icap eden formaliteleri tamamladı ımızdan bu günden itibaren isimler ne redilecektir.

Cilt:3

Tarih:19 Ocak 1951

Sayfa:1

“B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?” BÜYÜK MERHAMET

Halkın sesi refikimiz de yeni bir sütun ihdas edildi. smini meraklanıyorsanız ben söyleyeyim. “Fele in Çemberinden Geçen”, evet fele in çemberinden geçmekte her yi idin harcı de ildir. Refikimizin bu sütun yazarından bu maharet varsa var... Fakat çemberinin bir halkası eksiktir. Dikkatli bakarsa kendisi de farkedecektir. Biz onlara refik ve arkada olarak hitabediyoruz. Onlar dargın bir eda ile mukabele ediyorlar. Haydi sana arkada ça çemberini düzelteyim de barı alım olmaz mı?

Cilt:3

Tarih:19 Ocak 1951

Sayfa:2

NSAF MON ER NSAF !

Kase-i Tayfur

A a ıda okuyaca ımız parça aka de il ciddidir ve Hürsöz refikimizden alınmı tır.

‘Gazetemiz, okuyucularından gördü ü ra betten kuvvet alarak Kıbrıs gazetecilik tarihinde e i görülmeyen yeni bir adım atmı ve uzak do uya özel bir muhabir tayin etmi tir. Bu önemli vazifeyi deruhte eden Argun F. Korkut’un hedefine ula tı ı ilk gelen haberlerden anla ılmaktadır. Tayin olunanın hedefine ula ca ına üphe yoktur. Allah kimseyi hedefinden a ırtmasın. Amma bir tayin edene bakıyorsunuz, bir de tayin olunana ve Hürsöz ile beraber biz de mührümüzü basıyoruz. Tayin olunanın tayin olundu u yer pek öyle yakın bir yer de il. smi ile müsemma uzak do u. Tayin eden ise çok yakınımızda, yani meslekta larımız...Allah tayin edeni de edileni, de mübarek etsin. Bu münasebetle kırk dervi iz birbirimizi bilmi iz darbı meselini hatırladık; insaf mon er insaf...insaf ta dinin yarısı.

ORMAN S YASET NE DA R...

Arada bir halkın sesi sahnesinde görülen Küçük üstadımız bir makale yazmı . Ba lı ı ‘orman siyaseti’ eh Katak siyaseti, milli parti siyaseti, Hasane Ilgaz anamız (namı de er Hasane Kıbrıslı) siyaseti, Ankaraya gitme siyaseti arasında bu siyaseti de görünce hiç a ırmadık. Küçük üstadımız bütün siyasetleri denedi. imdi sıra orman siyasetinde.

Efendim, Küçük üstadımızın orman siyasetinin ana hatlarını çizeyim size: hükümet ormanları koruyaca ı mülhazsı ile kalkmı keçileri tüketmi ve o kadar teke

ve o lak etini gönderen köylü hemen artık buna imkan bulamıyormu . Bittabi Küçük üstadımız bu yazıyı karalamadan, pardon kaleme almadan evvel esaslı tetkiklerde bulunmu olsa gerek. Keçilerin azaltılması politikasına tekadüm eden devrede memlekette keçi sütünden ne alınıyordu, çar ıya her yıl ne kadar keçi eti sevkediliyordu.

imdi ne kadar sevkediliyor? O zaman koyun adeti ne kadar dı ve hükümetin keçi yerine koyun beslemesini te fik neticesikoyunlar ne kadar artmı tır? Keçilerin yaptı ı zarar ne idi imdi ne kadar zarar yapıyor? Aradaki 'balance' kar veya zarar balance i ne idi, ve imdi nedir. Leyh mi, aleyhmidir? Hiç üphesiz üstadımız bütün bunları tetkik etmi istatistikleri (Mim Varo lu üstadımızın kulakları çınlasın) gözden geçirmi olmalı.

Zira u hükme varılıyor:

Keçilerin üretilmesine müsaade edilsinmi . Çünkü bu gidi at ile dı ardan et temin etmek için de adadan her sene dı arıya alacak ve yekün bir miktara varacak olan döviz de hiç üphe yoktur ki memleketi bir o kadar bir para buhranına sokmu olacak ve o zaman vaziyet a aç yeti tireyim derken bir çıkmaza girmi olacakmı .

Ben Küçük Bey'in yerinde olsaydım makaleye 'orman siyaseti' de il ' orman aleyhine siyaset' ba lı ını koyardım. Keçilerin orman olan yeri El-Alameyn çölü haline getirdi i el-malumdur... On binlerce okka keçi sütüne ve bir o kadar da keçi etine gelince bu bana Nasrettin Hoca'nın bir fıkrasını hatırlattı.

"Hocaya borçlusu gelir. Hoca hiç merak etme borcunu yakında alacaksın. Adamca ız nasıl olacak diye sorar. Hoca u cevabı verir: bizim yolun iki tarafına da dan çalı getirip koyaca ım. Koyunlar geçerken sürünecek ve yünleri çalılara yapı acak. Bu yünleri toplayıp hatuna büktürecek ve dokutaca ım. Çar ıya götürüp satacak ve sana borcumu ödeyece im."

Ben Kıbrıs hükümetinin yerinde olsaydım. Bu makaleden sonra bütün keçileri ba lbo bırakır, sütlerinden, etlerinden bol bol istifade eder ve Doktor Küçü e bu yerinde tavsiyelerinden dolayı tıp doktorlu una ilaveten bir de fahri olma doktorlu u ihsan ederim. ngilizce deyimim ile doktor of forests.

Cilt:3

Tarih:21 Ocak 1951

Sayfa:2

“B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?” SITMA NEVBET !

Meslek, siyaset ve kazanç gibi eylerde rekabet bir ihtiyaçtır. Bizim meslekta larımızdaki rekabet ise, hududunu a mı ve hırslı bir kıskançlık eklini almı tır. stiklali a zından hiç dü ürmüyorlar. Sakız gibi devamlı a ızlarındayız. Arada bir u stiklal sakızını de i tirseler ve balon sakız da çi neseler fena olmaz. Yok da yine çi nemekte devam edecek olurlarsa, ansızın çam sakızı gibi gırtlaklarına yapı ıp bo azlarını tıkayaca ından korkuyoruz.

Hele stiklal Partisi mevzubahis oldu mu korkularından olacak, adeta sıtma nevbeti geçiriyorlar. Yalnız bu korku nereye? Nasıl ki biz sizden korkmuyoruz –ama hiçmi hiç- u halde siz bizden niye korkuyorsunuz? Evet bu husustaki korkunuza bir dereceye kadar hak verece iz. Çünkü stiklal Paritsi ile her sahada boy ölçü ecek faaliyet göstermek sizler için kolay olmasa gerek, öyle de il mi?

Cilt:3

Tarih:27 Ocak 1951

Sayfa:2

“B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?”

DERT ORTA I!

Halkın sesi refikimiz posta kutusu açmı . Postacısının adı da dert orta ıymı . Dert kelimesi mana itibarı ile korkunç bir eydir. Dert gibi korkunç bir eye ortak girmek büyük cesaret ve tahammül ister. Sonra dertlilere ortak olmakla, dertlilere çare bulunmaz ki. Bilakis dertliler artar. una akıl hocası dersek daha do ru olmaz mı? Her ne hal ise dertlilere derman ve acil ifalarla Dert Orta ına da tahammül dileriz.

Cilt:3

Tarih:3ubat 1951

Sayfa:1

MAJESTE KRAL “MEMNUNLU UNU BEL RTT ”

stiklal Partisi Bakan M. Necati Özka'nın partisi namına majeste kral, ba bakan Mr. Attile ve sömürgeler bakanına yılba ı münasebeti ile gönderdi i tebrik telgrafi dün cevaplandırılmı tır. Müste ar vekili namına parti bakanına gönderilen mektupta majeste kral, ba bakan Mr. Attile ve sömürgeler bakanının izhar edilen tebrik ve iyi temennilerden mütehhassıs oldukları belirtilmektedir.

Cilt:3

Tarih:14ubat 1951

Sayfa:2

“B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?” DE KL K

Asrımızda herkes istedi i gibi hareket etmekte, istedi ini söylemekte serbesttir. Buna hiç bir kimsenin müdahaleye hakkı yoktur, çünkü demokrasi devrinde ya ıyoruz. Halkın Sesi refikimizde bir zamanlar'saman altından su yürüten' daha sonra 'fele in çemberinden geçen' isimli sütunlar görülüyordu. imdi de 'dergahın penceresinden çileke ' isimli yeni bir sütun görülüyor. Acaba bu de i iklik demokrasi zihniyetleri mi, oluyor? Yoksa saman altından su yürütmek zor mu geldi? acaba fele in çemberi sıkıcı mı geldi de geçinemedi? Dergah deniyor. Acaba bekta i dergahı mı yoksa ba ka çe it mi anla ılmıyor ya dost u dergahın nizamnamesini bir açıkla da uygun bulursak biz de dahil oluruz.. yoksa bizleri kabul etmezmissiniz?

Cilt:3

Tarih:19 Ocak 1951

Sayfa:1

“B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?”ELÇ YE ZEVAL YOK!

Bir çok okurlarımız soruyorlar: halkın sesi ve hürsöz gazeteleri göçmenlere ait birer iane listesi ne rediyorlar. Her ikisinin de ne retti i isimler ve isimlerin önlerindeki iane miktarları aynı oldu u halde nasıl oluyor da yekünler birbirinin aynı olmuyor? ki haftadan beri bu yekün farkının devam etmesine sebep nedir? Birbirini tutmayan yekünlerin hangisi tamam hangisi eksiktir? Bu farkı kim tazmin edecek?

Bu suali bizlere de il de onlara sorarsanız daha do rudur. Madem ki bize sordunuz, bizde elçiye zeval olmadı ndan cesaret alarak refikimize samimi bir ihtarda bulunalım. Bu hesapları bir kere daha kontrol edilse de yanlı lık hangisinde ise tashih etseniz iyi olur. De il mi?

Cilt:3

Tarih:16 ubat 1951

Sayfa:1

MEVCUT KONULARN ZAM VE ASAY KORUMAYA KAF D R

Hükümetin nizam ve asayı i ihlal edici hareketleri önlemek mülhasası ile yeni kanun layihaları çıkardı ı ve bu layihalar tahdında polis ve kaza mahkeme ba kanlarına vasi salahiyet vermek niyetinde oldu u makamdır. Layihalar kanuniyet kaybetti i takdirde bir vatanda bir polisin raporu veya jurnal ile kanun ve asayı i ihlal edici harekette bulundu diye, mahkeme ba kanı bu vatanda ımın bu gibi bir harekette bulundu una kanaat getirir o vatanda kefalete ba lanacak ve hatta istendi i takdirde tespit edilen bir yerde kalmaya (yani bir yere sürülmeye) ak am karanlı ndan evine girmeye devamlı polise görünmeye mecbur tutulacaktır. Aynı ey ne riyat yoluyla sulh ve nizami ihlal etmeye çalı anlara tatbik edilecektir.

Her hükümetin bir memleketin nizam ve asayı ini korumakla mükellef bulundu unu ve bu maksat içinde icap eden kanunları çıkarmaya salahiyeti oldu unu takdir edenlerdeniz. Fakat demokratik ngiliz idaresinde, bu gibi mu lak ve iddetli kanunlarla söz ve yazı hürriyetinin bir çe it baskı altına alınmasını do ru görmüyoruz.Daha do rusu bu kanunun kardan ziyade zarar getirece ine ve fuzuli bir kanun oldu una mevcut kanunların nizam ve asayı i pekala idame ettirebilece ine inanıyoruz.

Hükümet bu suretle aleyhine proboganda yapanlara ve ngiliz demokrasinin prestijini sarsmak isteyenlere fırsat vermi olacaktır. Nitekim buna ba lamı lardı da. ..Atınada bu layihaları fırsat bilen bazı gazeteler, Kıbrıs idaresi altında masallar uydurmaya Kıbrıs halkına baskı yapmakta oldu u yalanı ile Yunan halkını zehirelemeye ba lamı lardır.. bu adadaki bazı te ekküller bunu ganimet sayarak birle mi milletlere insan hakları elimizden gidiyor diye telgraf çekiyorlar. Bütün bunlara neden diye fırsat versin! Bu menfi probagandalara ra men bu çe it bir kanun ne gibi fayda getirebilir?

Mevcut kanunlar hükümete nizam ve asayı sa layabilecek salahiyeti vermektedir. Girmede bir ba yazar hükümet otoritesine sarsıcı bir yazıdan dolayı hapisli e mahkum edilmis , gazetesi kapatılmış tır. Ethnos gazetesinin ba yazarı hükümet otoritesini sarsıcı ne riyatından dolayı Kıbrıstan sürgün edilmiştir. Kanaatimizce mevcut mevzuatla hükümet otoritesini sarsıcı söz ve yazı sahipleri zaten cezalandırılabilir ve bu mevzuatı iddetlendirmeye hiç de lüzum görmüyorum. Bu ngiliz demokrasisinin prestijini sarsıcı yol açmaktan ba ka bir netice vermez.. hükümetin bu layihayı kanun ekline koymadan evvel etraflıca dü ünmesi demokratik vazifenin icabından oldu una inanmaktayız.

Cilt:3

Tarih:17 ubat 1951

Sayfa:1

“B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?”

CEVAP DE L, ÇABA O LU!

Malum o an refikimizin fıkracısı her telden dem vurdu unu açıkladı. Fakat dergahının yasasına bayıldık do rusu! Yasaları u imi : do ru dürüst olmak, tükürdü ü tükürü ü yılmıyacak kadar mert olmak ve tabasbustan uzak olarak memleket davalarında samimi olmaktır.

Dergah yeri kurdu una göre, ilan etti iniz ana yasaya öyle ise sizde imdi tabi oluyorsunuz demek. Memleket davaları ciddi dürüst yazılarla hemde imza tahtında yazılar yavrum. Böyle fıkra ve mizah sütunlarına yazılıp müdafaa edilmez ki. Sonra bize cevap vererek meydan okuyorsa; tıpkı gösteri li fakat pehlivan mahareti ve kuvveti olmayan birisi gibi öyle de il mi?

Cilt:3

Tarih:18 ubat 1951

Sayfa:1

Yunan Ba kanı'nın Parlamentoda Kıbrıs'a Dair Verdi i Beyanat Kar ısında Heyecanlanmaya Lüzum Yoktur

VATANDA LARI T DALE VE SO UKKANLILIKLA HAREKETE DAVET ED YORUZ

ngiliz resmi makamlarının “Kıbrıs Meselesi Kapanmı tır” red cevabını de i tirece ine dair hiçbir delil mevcut de ildir.

Yunan Ba bakanı Venizelos’un Yunan Parlamentosunda yaptı ı beyanat kar ısında tela ve heyecana dü meye hiç bir sebep olmadı ı kanaatindeyiz. Kıbrıs Türkleri, ortalı ı bulandırmak isteyen sansasyonla haberleri, layık oldukları alaka derecesi ile mütalaa ve itidal ve so ukkanlılıkla hareket etmelidir. Zira imdiye kadar ngiltere’nin ‘Kıbrıs meselesi kapanmı tır’ ret cevabından rücu edece ine dair hiçbir emare kuvvetli bir ,ihtimal bile mevcut olmadı ı anla ılmaktadır.

uurlu hareket lazım.

Dün çıkan bir refikimiz maalesef bu hadiseyi izam ederek, adeta ilhak meselesine bir oldu bitti manzarası vermek ve halkımızın mübala alı bir endi e ve heyecana sürüklemek istemi tir. Halkımızın bu gibi mübala alı ve hatta mugalatalı haberler kar ısında akliselim ile hareket etmesinin milli menfaatlerimiz iktizasında oldu u kanaatindeyiz. Davamızı aklı selim ve uurla de il de heyecan ve hissiyatla savunmaya kalkı ırsak , bunun fayda yerine zarar getirece i bedihidir.

Kimin malını kim istiyor?

Bir kere kendi kendimiz soralım: Yunanistan kimin malını kimden istiyor? Yunanlılar, Kıbrıs’ı isteyebilir, hatta Yunan ba bakanı verdi i beyanatla ortalı ı bulandırabilir. Fakat veren kim? ngiltere tekrar tekrar bu davanın kapandı nı söylememi imdir? Adanın verilece ine dair mevsup bir delil var mı? Bilakis hükümet ‘nizam ve asayi i’ bozmak isteyenlere kar ı iddetli kanunlar çıkarmak niyetindedir. Dikelyada muazzam askeri bir ehir kuruluyor. Kıbrısa takviye kuvvetleri getirece i söyleniyor. Kıbrıs’ın mü terek bir Amerika- ngiliz hava ve deniz üssü haline getirece ine dair haberler sızıyor. Amerika hava bakanının adayı ziyaret edece i bildiriliyor .Karavada muazzam bir Amerikan alıcı istasyonu kurmu lardır. Hükümet elektrik santrali, kurmak için yekün para sarfediyor. Kıbrısın stratejik durumu her zamankinden mühimdir. Ve nihayet Rumların yarısı komünisttir. Kıbrıs nasıl Yunanistana verilebilir ve müttefiklerin bu bölgedeki mevkii tehlikeye dü ürülür.?

Kıbrıs Yunanistana verilmesin

Bütün bunlar bir tarafa Türkiye resmi makamları defaaten Kıbrısın ‘Yunanistana verilemeyece ini’ söylemi tir. Türkiye’nin muvafakati alınmadan buna imkan yoktur. Çünkü Kıbrıs Türkleri’nin bir vilayeti mevkiindedir ve ilhak edilecekse Türkiye’ye ilhak edilmelidir. Bütün bunlara ra men Yunan ba bakanının Kıbrısı Yunan hükümetinin defaaten istedi ini söylemesi kar ısında bittabi alt kalamayız. Fakat yukarıda dabelirtti imiz gibi tekraredelim. Ta kınlık, tela heyecanı bir fayda getiremez. Akli selim hareket etmekli imiz lazımdır.

stiklal vazifesini yapıyor.

stiklal partisi Yunan ba bakanının sözünü müteakip hemen harekete geçmi tir ve bu davada üzerine aldı ı vazifeyi yapmaktadır. Bu münasebetle gerek ngiltere ve gerek Türkiye ve gerekse Amerika makamlarına stiklal Partisi ba kanı tarafından gönderilen telgrafları ne rediyoruz. Olayları dikkatletakip ederek gerekeni de stiklal Partisi Ba kanı Necati Özkan Türkiye, ngiltere ve Amerikayı(kendi masrafı ile) ziyaret ederek, Kıbrıs davasını savunacaktır.

Telgraflar

stiklal partisinin BMM ba kanı Refik Koraltan, ba bakan Adnan Menderes ve dı i leri bakanı Fuat Köprülü’ye gönderdi i telgrafın metni:

“Venizelos’un Yunan parlamentosunda Kıbrısın Yunanistan’a ilhakını isteyen beyanatına dikkatinizi çekerek Türkiye hükümetinin bu husustaki siyasi inki afatı gereken alakayla takip edece ine inancımızı arzederiz.”

M.Necati Özkan

stiklal Partisi Ba kanı

Ba bakan Mr. Attlee, dı i leri bakanı Mr Bevin ve sömürgeler bakanına gönderilen telgraf metni:

“Kıbrıs Türk cemaati Yunan ba bakanın Kıbrısın Yunanistana ilhakını isteyen beyanatını iddetle protesto eder. “

M.Necati Özkan

stiklal Partisi Pa kanı

Ba kan Trumana gönderilen telgrafın metni:

Kıbrıs Türk cemaati, Yunan ba bakanı Venizelos’un Kıbrısın Yunanistan’a ilhakını isteyen beyanatından huzursuzluk duymu tur. Burada yapılan tefsirlere göre bu beyanı Amerikan diplomasisin te viki neticesinde yapılmı tır. Yunan ba bakanının ilhak beyanatını protesto eder ve adada ngiliz idaresinin devamını istedi imizi belirtiriz. Aynı zamanda Yunan hükümetinin ilhakı istihadaf eder hareketlerini müdahalenizle önlemenizi rica ederiz..

M.Necati Özkan

stiklal Partisi Ba kanı.

Cilt:3

Tarih:18 ubat 1951

Sayfa:2

“B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?”

F L YUTTU B R YILAN

Halkın Sesi ceridesi dün yine Abahor hadisesi diye, yılana fil yutturmak istedi. Siz ne kadar fili yılana yuttabilirmi dersiniz ve inanmak istemezsiniz o sizi bu uydurma hikayesine inandırmak için her çareye ba vuruyor.. bu türlü hareketlerle içyüzlerini

meydana koydukları için biz memnun olduk. Pe inensöyleyelim ki uydurma haberi veren de yazan da siyaseten hastadır. Bizim bildi imiz hasta bir kimse do ru konu amaz, sayıklar ve saçmalar. Bu gibi sözlere inanıp ta bu uydurma haberi yazanların ise daha hasta olması icap etmez mi? Biz u kanaatteyiz: ne kadar çeki tirme yapılırsa ne kadar çekememezlik ve hırsla hareket edilirse bu kervan yürüyecektir.

Cilt:3

Tarih:23 ubat1951

Sayfa:1-4

YUNAN A BAKANİ VE KIBRIS MESELES

C HAT BABAN

Yunan ba vekili Sofokles Venizelos, Yunan parlamentosunda icra etti i bir nutukta, Kıbrıs meselesini açıklamı ve Yunanista'nın Kıbrıs üzerindeki iddialarını resmen ifade etmi tir. Siyasi ahvalin bu günki seyri içinde Yunan ba bakanının sözlerini, tarih kitaplarına bir basiretsizlik nümunaesi olarak geçecek bir misal diye telakki ediyoruz.

kinici dünya harbinden sonra, Türkiye, belki hatalı belki musip bir politika neticesinde, ba rı yanık Yunanistanı zor bir mevkiye dü ürmemi olmak için, oniki adalar meselesine hiç temas etmemek nezaketini göstermi bulunuyordu. Bugün üçüncü bir cihan harbinin arifesinde Türkiye ile Yunanistan arasında çok sıkı bir i birli i ve bilhassa anlayı lı ve samimi bir politika ve görü birli ine ihtiyaç varken, dostlarımızın bu birli e, bu samimi çalı ma arzusuna, fesatlıklar katarak hüsnüniyetleri bulandırmaktan çekinmeleri herhalde çok faydalı olurdu. Öyle zannediyoruz ki müteveffa Venizelos sa olsaydı imdi ,beceriksiz o lunun kula ını çeker' hala benim' ismimizi istismar ederek, benim nüfuzumla memlekette mevki sahibi olan sen, daha akıllı hareket etmezsen kendi memleketine hizmet edemezsin.

Yunanistan muvacehesinden Türkiye'nin ne kadar halis niyetlere malik oldu unu, hiç kimse inkar edemez. Fakat, Yunanista'nın Türkiye kar ısında durumu zaman ve devrelere göre, maalesef tehavvül eder. Bazen can ci er kuzu sarması oluruz. Bazen Atinadan buraya do ru akis ve dü manca sesler gelir. Resmi a ızlar dostluktan bahsederlerken, gayri resmi a ızlar Türk dü manlı ını körükler. Hala kitaplarında askeri mar larında bizi üzecek sözlere iirlere rasgeliriz. Ve bizlerde o intıbaı yaratırken, dostlarımız, bizi sevmezler fakat daha ziyade zaman zaman sever gibi görünürler.

Bir futbol maçında, Yunan takımı ma lup oldu diye intihar eden mutaasıpların yeti ece i bir muhitte mutlaka Türkiye aleyhine fesat tohumunun ya adı ına hükmetmek do ru olur. Halbuki biz milletçe Yunanistan ile aramızda sıkı bir dostlu un hatta karde lik rabitasının teessüsünü çok arzu etmekteyiz. stiyoruz ki, bu dünyanın nazik zamanında ve nazik devrinde, iki milletin muvazine giden menfaatleri icabu bu yakınlık alabildi ine artsın. Çaldaris zamanındaki ta kınıklar solculara ve komünistlere izafe edilirdi. Fakat sayın yunan ba bakanı, arabasının liberal annesini güden bir adam oldu u halde babası zamanında teessüs eden bu dostlu a niçin gölge dü ürmek istiyor anlayamıyoruz.

Türkiye'nin Kıbrıs meselesinde, Yunanistandan gelecek tahriklere çokluk ehemmiyet verece i yoktur. Bunlardan Kıbrıs bakımından hiç bir ey çıkmayaca ı kendilerine ifade edebiliriz. Fakat bu münasebetle unu da hatırlatalım ki Kıbrıs Yunanistana gitmemekle kalmaz fakat geriden iki memleket arasında derin bir uçurum hasıl olabilir. Efkarı umumiye ve halka bu so ukluk arz olunca sonradan yapılacak muahedeler, anla malar, müzakereler tesirsiz kalır. Yunan hükümeti ba kanının daha ciddi hareket etmesini iki memleketin çok lüzumlu olan i birli i nam ve hesabına temin etmek herhalde yerinde olur kanaatindeyiz. Bunu yaparsa babasının da ruhunu adetmi tir.

Cilt: 3

Tarih: 4 Mart 1951

Sayfa: 2

KÜÇÜK BEY'E AÇIK MEKTUP

TURGUT AVKIRAN

28 ubat tarihli Halkın Sesi isimli gazetenizde imzanız tahdınd yazdı ınız late bih bir ba yazıda yegane mahir oldu unuz takti inizle ahsıyata giri ecek, dolayısı ile bana da taarruz ettiniz.

Gazetenizin 9 senelik ne riyatını, her fikrinize ve her hareketinize – do ru veya – e ri evet demeyen kimselere kar ı bir tehdit silahı gibi kullandı ınız kanaatindeyim. Bu kanaatimi eski ve yeni ne riyatınız ısbata kafidir zannederim.

Daima ba olmak sevdası pe indesiniz. Bugüne kadar olan didi meleriniz; - gayret demiyorum çünkü gayretten cemaata fayda do ar ki bu da elinizden gelmez – yalnız ve yalnız memlekete “lider” olmak rüyanızı hayalden hakikata çıkartmak için, sı suya dü mü balı ın bocalamasına benzer.

Sizin nazarınızda tanınmı diye tavsif etti iniz(çünkü evet efendimciniz de ilim) benim gibi bir esnaf size u teklifte bulunuyorum: Be enmedi iniz bu esnaf o lu esnaf – Doktorluk hariç – sizinle her mevzuda – afahi ve tahriri – imtihan olma a hazırdır.

E er kendinizi Kıbrıs Türk Cemaatının Lideri, bilgini, üstad muharriri tanıyorsanız, bunda çok aldaniyorsunuz.

Sonra size vurana vurmalsınız ki, acınız ve intikamınız geçsin, yoksa böyle sa a sola hücum edici yazılarınızla, yalnız acınızı belirtmi oluyorsunuz.

Küçük Bey; esnafı be enmemekle çıkmaza girmi oldunuz çünkü doktorlukda bir meslektir ve esnafı ın bir ubesidir. Siz ve bütün aile efradınız da esnafdır. Me hur muharrirli inizle bir azamet sahibi iseniz; size unu söyleyebilirim; “Büyükleme Padi ahım senden büyük Allah var”

Kendinizi alev aynasında görmek gafletinden uyanmanızı size tavsiye ederim.

Cilt: 3

Tarih: 6 Mart 1951

Sayfa: 2

M LL YET VE HAM YETPERVER T MSAL KAZAFANALI KARDE LER M Z
TURGUT AVKIRAN

Kazafanalı karde lerimiz tarafından yapılan davet üzerine, geçen Pazar günü ak amı oraya gitmi tik.

Bugüne kadar, göçmenlere yardım mevzulu konu malar yapmak maksadıyle ziyaret etti imiz(32) köyde en derin sempati, en sıcak misafirperverlik ve en yakın alaka ile kar ılandı ımız bir kere daha belirtme i vazife sayarız.

stisnasız olarak her köyde gördü ümüz, içten gelen en samimi hüsnü kabulün Kazafana'da sembolle ti ine ahit olduk. Köye girerken bizleri kar ılayan karde lerimizin, milli his ve heyecanlarını tarif etmekle ve yazmakla bitiremeyiz. Co kun tezahürat arasında ve ke id bir kalabalık kütlesi ile beraber yürüyerek Muhtar Ömer Efendi'nin kahvehanesine vardık. Ya asın milletimiz, ya asın stiklal Partisi diye hep bir a ızdan yükselen seda etrafı çınlatıyordu. Ne idi o heyecan , ne idi o alkı tufanı, ne idi p semalara kadar yükselen ya asın sedalar? Bana öyle eyler geliyor ki, ak amki ses bütün heybetiyle ufuklarda görünen anavatanın da larına kadar aksetmi tir. Zaten bu sedalar ne için ve ne sebepten yükselmi tir? Anavatan ve Milletimiz için de il mi? Evet yalnız milletimiz ve anavatan için.

Muhakkak ki Kazafanalı karde lerimiz, Kıbrıs Türklü ünün Anavatana ve Milliyetine olan ba lılıklarının sembolü olmu lardır.

Cilt: 3

Tarih: 6 Mart 1951

Sayfa: 2

ST KLAL GÜNE KIBRIS TÜRKÜNÜM BA RINDAN DO MU TUR

M. SAD KANIKEB R

Beni bugün bu yazıyı yazmaya sevkeden sebep muazzam bir halk toplulu unu içine alan stiklal Partisi menzuplarını ikide bir hiçe sayanlara ve hakikatları perdelemeye u ra anlara izahlı bir cevap vermektir.

Bugün mensubu bulunmakla büyük bir eref duydu umuz stiklal Partisi'nin be bini müteceviz kayıtlı azası bulunmaktadır. Bu muazzam kütle Kıbrıs Türkleri'nin hakiki birli ini yaratmı tır.(Çekemeyenlerin yarattı ı gibi ikilik yaratmı de ildir.) Bu kuvvetli birlik kar ısında kendi kafadarlarını kaybetmemek ümidi ile kurdukları ve Milli Birlik ismini verdikleri mahdut azalı partilerine, yine aynı ahıslar ba kan olmakla, sabık Milli Partinin bir devamında ba ka bir ey meydana gelmemi tir. Üstelik KATAK ismi de ortadan silindi. Eskinin tekrarından daha ileriye gidemiyen bu birlikten daha fazla gayret görülmedi i içindir ki cemaatin ba rından stiklal Güne i do mu tur. O güne ki muhaliflerin gözlerini kama tırmaktadır.

Bizler de daha evvel Katak ve Milli Parti'nin azaları idik. Her iki partiye de ne büyük ümitlerle kaydolundu umuzu ve ne artlar altında uzakla tı ımızı ara tıralım.

Vakti ile Katak ve daha sonra Milli Birlik Partisi kurulurken, Kıbrıs Türkleri'nin menfaatleri korunaca ı yolunda yapılan birçok vaadlere inanarak mezkur birliklere kaydolunmu tuk. Her iki partiyi kurarak da halkın asıl ve co kun heyecanına ahit olmu lar ve halktan istenen maddi ve manevi yardıma mazhar olmu lardır.

Fakat söylenmesi ne kadar acıdır ki, bizlere uzatılan elleri o zaman temiz kalplerimizle kabul edip sıktı ımız halde yapılan yaldızlı vaadler hakikaten intikal ettirilmemi tir. Çünkü Katak semere verece i esnada Milli Parti ortaya çıkararak Katak'ı parçaladı ı Milli Parti de bir i gösteremedi. te kendilerini münevver bilgin ve cemaatin lideri zanneden bu efendilere bu sütunda haykırarak soruyoruz: Güne in öldürücü sıca ı, k ın dondurucu so u u altında hayatını ve ekmek parasını kazanmaya çalı an cefakar ve fedakar Türk köylüsünün di inden turna ından artırarak verdi i paraları aldıktan sonra bu köylülerin kaç defa ziyaretlerine gidip, onların dertleri ile me gul oldunuz. Pek tabii bunun cevabını veremiyecek ve aldı ımız numarada sıfırın altında sıfır olacaktır. te gözlerinizi kama tıran ve size hareket getiren stiklal süresi bu artlar altında cemmatin bünyesinden do mu tur ve kuvvetini de halktan almaktadır. Bugün Milli Birlik nikabı altındaki Partinizde kaç ki i mevcuttur? Temsili salahiyetiniz ne derecededir. Bunu da geçen sene Ankara'ya yapmı oldu unuz seyahat ve eliniz bo olarak, yalnız yaldızlı vaadlerle dönmeniz ve zayan cevaplandırmı tır. Türkiye'ye yapmı oldu unuz birinci seyahatta cemaatin Katak'a vermi oldu u paradan yüzlerce liraları semeresiz bir seyahat için harcadınız. Semeresiz kalan bu seyahati bir dereceye kadar olsun örtbas etmek ümidi ile Türkiye'ye ikinci bir gezi daha yapmaya karar verdiniz. Bu maksad içinde organ gazetenizde igne kabul etti inizi haftalarca ilan ettiniz. Hatta bu maksat için köyleri tekrar hatırladınız! Fakat asil ve kavrayı lı Türk köylüsü size para vermemekle cevap verdi. Bu vaziyet kar ısında hatanızı istemeye istemeye kabul ederek tahayyül etti iniz Türkiye yolundan feragat ettiniz. Köylü artık kendisini dü üncelerle ba ba a kalmayı arzu ediyor.

Milli Birlik sekreteri Dr.Küçük Bey, hakkın ve hürriyetin timsali olan ve mensub olmakla eref ve gurur duydu umuz stiklal'e –mutad tecavüzlerinden birinde, etrafında kaç münevver ve hatırı sayılır kaç esnaf bulundu unu sormak cesaretini gösteriyor.

stiklal'in nur saçan güne i Küçük Bey'in gözlerini o kadar kama tırmı olacak ki kayıtlı azası be bini a an partimizi hala dört-be ki i olarak görüyor. Daha do rusu sayıklıyor. Doktor Küçük Bey emin olsun ki geldi inde stiklal Partisi'ndeki münevver ve sayılı esnafı kar ısında bulacak ve çok merak edip sordu u miktarını o zaman ö renecektir. E er Küçük Bey partisine mensup olmayanları, kendisini lider tanımayanları gayri münevver ve sayılmaz olarak vasıflandırmak istiyorsa bunda da çok

yanılıyor. Dr. Küçük Bey iyice bilmelisiniz ki münevverlik ona buna dil uzatmak, hakikatleri haykıranları menetme e çalı mak de ildir. Kalpler, kafalar ve diller münevver olmalıdır.

Cilt: 3

Tarih: 8 Mart 1951

Sayfa: 22

“B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP “ DE BERABER YANDI!

Dün Halkın Sesi , “Çevir de kaz yandı” diye safsata faslında saçmaladı.

Bir haftadan beri ikram etti imiz kazları, galiba hazmedemedi de yanık oldu undan ikayet etti. A ın ate i o kadar kuvvetli gelmi olacak ki, bu harareten yalnız kaz de il i de beraber yandı.

Merak etme babalık, i in gücün hep kuru kalabalık.

Cilt: 3

Tarih: 9 Mart 1951

Sayfa: 2

“B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?” ÇEKEMEMEZL K M ? NANKÖRLÜK MÜ?

u felek çemberinden geçen adında bir tekerlemeci var ya; i i gücü herkesin ahsi i lerini diline dolayıp çeki tirmektir.

Dün de N. Özkan’ın kar ve zararını, i lerinde kaç ki i i letti ini soruyor.

Bu salahiyetsize hesap vermek mecburiyetinde de iliz ama; haydi hatır için kendisini tatmin edici rakam verelim.

1- O vakit sigaralar makine ile de il de elle sarılırdı. Hatta fabrikanın resmi kü adında Necati Özkan sırf Türklere i temin etmek maksadıyla sigaraları elle sardıraca nını söylevinde belirtmi ti. Bundan dolayı 146 ki i yalnız sigara fabrikasında çalı ıyordu.

2- Marangoz atelyesinde ise 42 ki i çalı ıyordu.

3- Mozaik bölümünde 13 ki i ve kereste ma zasında ise kitabet yapanlar ve di er i çiler 10 ki i idiler ki yekün 216 ki i olur. Bunları defterlere isbata hazırız. Sizin gibi yalnız rakamları de il, her hadisenin pire gibi küçük olanını deve kadar büyüten ve fil gibi i irenlerden de iliz. Anladınız mı hoppa çocuk!

Cilt: 3

Tarih: 14 Mart 1951

Sayfa:2

“B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?”TÖVBE ESTAFURULLAH MI DEMEL YD K?

Efendim niçin ve neden lise hadisesini açıktan açığa yazmı ız? Neden tenkit yapıyor muyuz? Neden lise hadisesini Hür Söz gibi tevil ederek Halkın Sesi gibi haberi oldu u halde yazmayarak örtbas etmemi iz?

Pirinç bulamamı lar da çorba yapamamı bir gün evvel. Pazar oldu u için ve bakkallar kapalı olduklarından ehriye alamamı lar ve nihayet hatır için talebe kahvaltılarını yapmamı lar ve aç kalsalar ne olurmu ? O günkü kahvaltı yenilmeyecek derecede olsa da yerlerse ne olurmu ? Herhalde onları arzu ettikleri tabir galiba öyle idi. Efendim affınıza sını marak ve teessüflerimizle bildiririz ki, sizde kabahat yoktur. Hep kabahat (Halkın Sesi tabiri ile) ahlakı bozulmuş karaktersiz talebenindir. Bunların cezalarını veriniz. Üç be tanesinin hatta icab ederse kırk elli tanesini tardediniz, et de elinizde bıçakta mı diyecektik!

Ya ma yok asla, talebeye ne böyle çirkin ithamlarda bulunulur, ne de ki inin hatırı için susarız. Talebeye bu gibi çirkin ithamlarda bulunanlara da ithamları geri fırlatırız.

Cilt: 3

Tarih: 14 Mart 1951

Sayfa: 3

YERS Z NE R YAT

ki haftadan beridir stklal ve Halkın Sesi arasındaki yazı düellosunun ilk haftada raoundunda fikira fikira mukabele nizamati ihlal edilirki “zavallı Mısıro lu” ba lıklı yazılar ne reden Halkın Sesi, paslanmı tehdit palasıyle yalnız Necati Özkan’a saldırmakla kalmamı , bu nesih ile esnaflara da çatmaktan kendini alamamı tır.

Halkın Sesi’nin Rumca gazeteden yaptı ı tercümedeki hatasını tashihini zararı bulan stklal, haberin aslını yazmakla çok isabetli hareket etmi tır.

Adanın her tarafında kahir bir ekseriyeti te kil ve temsil eden stklal Partisi’nin hiç saymak iste i Halkın Sesi acaba organı bulundu u partisinin kaç ki iden ibaret bulundu unu yayınlamak cesaretini gösterebilirmi?

Her eyi siz yapıyorsunuz iddiasıyla böbürlenmenize ne lüzum var acaba? Türkiye seyahatinden eliniz bo dönmemi miydiniz? kinci bir seyahat için organ gazetenizle, halkı seyahat masraflarınızı ödemeye davet etmediniz mi? Kaç kuru topladınız lütfen açıklayabilirmisiniz?

Halkın bu masrafı birinci seyahatize yapılan masraf gibi lüzumsuz gördü ünden yardım yapmadı de il mi? Ne olur sizler de Necati Özkan gibi kendi kesenizden ödeyecek(e er cemaat fayda temin edecekse) Türkiye’ye seyahat yapınız. Kendi

muvaffakiyetsizli inizi bakasına yükletmekle ne fayda var sanki? Bir de il isterseniz onbir seyahat yapınız. isterseniz gazetenizi tenkit doldurunuz fakat bir artla ne ehalinin kesesinden seyahat ediniz ne de lakit yaparken ahsiyata giri meli.

Cilt: 3

Tarih: 15 Mart 1951

Sayfa:2

“B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?” KITLIKTA MI HASTALIKTA MI?

Ceride Halkın Sesi “Mısırcıo luna evvelce sorduklarımızı tekrarlıyoruz” ba lıklı bir martava karaladı. Mükerreren izah etti imiz bir meseleye tekrar temas etmesindeki maksadını anladık. Bu cerideciler ya mevzu kıtlı ındadır, yahut da çeki tiricilik hastalı ına müpteladırlar. Hayır bu da de il ceridenin satı ını sa lamak için durup dururken hiçten mevzuu çıkarmak...

Mısırlıo lu'nun cemat, u runa yaptı ı ve yapmakta devam etti i maddi ve manevi hizmet ve fedakarlı ını hepsi de bilir, siz de bilirsiniz. Amma itiraf edemezsiniz, çünkü i inize gelmez de il mi?

Cilt: 3

Tarih: 18 Mart 1951

Sayfa: 2

“B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?” BO AMBAR D PS Z K LER!

Halkın Sesinde lise hadisesi bahane edilerek yalnız safsatalarla dolu karalamalara, imdi de protestolar eklendi. Dilinize ve kaleminize kuvvet, kaptanlarınıza gayret tayfalar... Tesirsiz protestoların ve mu alatalı yazıların kıymeti bir “Hiç”tir. size tavsiyemiz tuttu unuz rotadan hiç tavsmadan yoluna devam etmeniz.

Cilt: 3

Tarih: 21 Mart 1951

Sayfa: 1-4

BAR GÖLGE ETMESE

Çok i ine geldi i gibi konu anları gördük, fakat itiraf edelim ki bakkal Fevzi Rıza kadar demagoji yapanını görmedik. Kendisi gazetesinde Rum vatanda larımızın yaptı ı ba ı ları ilan ederek bizi Rum Kiliselerinin göçmenlere yaptı ı ba ı ları almakla takbihe kalkı ıyor. nsani bir i yani Rum Kiliselerinin göçmenlere ba ı larını siyasete karı tırması daha do rusu bu insani i i kendi siyasetine alet etmek istemesi de bu ahaser mugalatalarından biridir. Kiliselerden göçmenler yararına verilen parayı niçin almı ız?

Bu bakkalın Türkiye Göçmen ve Mültecilere Yardım Birli i Ba kanı Sayın Refik Koraltan’ını bütün dünya insanlı ını yardıma davet eden beyannamesinden haberi yok mudur? Olmaz olur mu? Bu bakkal yardım gibi insani bir i te Müslümanlık ve hristiyanlık diye tefrika yapılamayaca ını bilmiyor mu? Biliyor tabii. Bunu bildi i halde

bilmez görünen Fevzi Rıza siyaset cambazlı ından bahsediyor fakat göremiyor ki insani bir yardımı siyasete karı tırmakla cambazlı ın hasını kendi gazetesi yapmak istiyor.

Netice itibariyle Hürsöz , kiliselerin göçmenlere yardım yapmasına taraftar olamadı ını söylemek istiyor. Daha evvel Halkın Sesi de bu yardıma taraftar olmadı ını belirtmi ve mugalata ve tevsirlere bu insani yardımı siyasete dökmek istemi ti. Evvelki gün Demokratis Türkler yardım yapıyorsunuz diye kilise mensuplarına hücum etti. Demokratisin bu yardımı baltalamak istemesi bir dereceye kadar anla ılabilir. Fakat Halkın Sesi ve Hürsöz refiklerimizin de kilisenin yardımı mevzuunda menfi ne riyat yapmasını anlayamıyoruz. Bundan maksatları nedir? zah etsinler de anlıyalım bari.

Zavallı ırkda larımızın feci durumlarını olsun siyasete alet etmiyelim. Hürsöz sahibinin belki hali vakti yerindedir. Tarçını, baharını, zencefilini, sadeya sını satar, para kazanır, geçinir gider. Fakat göçmen ırkda larımız için vaziyet öyle de ildir. Hürsöz'ün bütün mualefetine ra men bu karde lerimizin yapılacak her yardıma ihtiyacı vardır. Yardım Birli i Ba kanı kimden gelirse gelsin bu yardımı insani bir vazife sayar ve memnuniyetle kabul eder. Beyannamseinde de bunu belirtmi tir.

Menfi ne riyatla kilisenin yardımı baltladı ından, bakkal Fevzi Rıza bundan meydana gelecek zararı kendisinin hesabı bir adam oldu unu biliriz kendi bütcesinden kapatacak mı aceba? Kapatmayacaksa mugalata ve teville, göçmenlere insani yardımda bulunmak isteyenleri niye baltalamak istiyor?

Bir mesele daha var. Aceba Ba desbot toplanmakta olan parayı kendisinin reklamını yaptı ı yardım te ekkülüne vermi olsaydı, gene ayni ekilde mi ne riyat yapılacaktır? Kendilerinin yardım te ekkülü biz para istemeyiz, yardımınızı istemeyiz, kabul etmeyiz mi diyecektir. nsaf da dinin yarısıdır. Göçmenler Yardım Birli i bütün insanları göçmenlere yardıma davet etmi tir. Kıbrıs Rumları ve kilise bu yardıma i tirak etmi tir. Kilisenin topladı ı para stıklal eli ile Yardım Birli ine gönderilmi tir. Mesele bundan ibarettir. Ve bunu tevil, tevsire kalkı mak bu insani yardım kar ısında menfi ne riyatta bulunmak samimi ve dürüst bir hareket olmaz. Yapılacak her yardım te vik ve alkı lamak ise bir gazetenin hakiki ve vazifesidir. Emin olalım ki bu türlü menfi ne riyat, kilisenin ve Rumların yardımı aleyhinde ne riyatta bulunan , bu yardımı

baltalamak isteyen Neos Demokratis'in ekme ine bal sürmek olur. Bu ise do ru bir hareket midir? Yapılacak yardıma gölge dü ürmek do ru mudur?

Do ru de ilidir ve bunu bakkal Fevzi Rıza da bilir. Fakat ne yapsın ki! Bir defa stiklal'e kar ı cephe almı durumda bulunuyor ve insani bir yardımı siyasete alet etmek i ine gelmektedir. Fevzi Rıza Bey elindeki okka ve terazi ile açık ve ancak insani bir gayesi olan bir hakikatı tarife kalkı aca ına, dükkanındaki bahar, zencefil ve anber kabu u ile alakadar olsa sanki daha zararlı mı olur? Hiç olmazsa gölge etmesin ba ka ihsan istemeyiz.

Cilt: 3

Tarih: 18 Mart 1951

Sayfa: 2

“B ZDEN SUAL S ZDEN CEVAP ?”SAÇMALAYAN K MD R?

Göçmenlere yardım maksadıyla açtı ımız kampanyada, Rum vatandaşlarımızın da yardımını temin yapmak sadile; Kıbrıs Ba despotuna yaptı ımız müracaatın kabulü dolaysıla, Despotun resmini gazetemizde ne retmi tik. Halkın Sesi ve Hürsöz cerideleri bu insani meseleyi tevil ederek, bizi mahut “ilhak” taraftarıymı ız gibi lekelemeye çalı ıyoruz. İmdiye kadar yaptı ımız ilhak aleyhtarı ne riyatımızı takip edenler bizim en koyu millici oldu umuzu pek ala bilirler. Yava gelin tayfalar, bu kafayla gemiyi tehlikeye koyuyorsunuz! Aceba biz de sizi gazetemizde Stalini “Superman Dahi” diye tavsif eden resimli ne riyatımızdan dolayı komonistlik ithamı mı edelim? Bu saçmalamayı yapsak bile sizden az saçmalamı olalım

Cilt: 3

Tarih: 23 Mart 1951

Sayfa: 3

BİR AKIL HOCALIĞI DOLAYISI İLE !

(Bir Lise Mezunu)

Halkın Sesi gazetesinde “Bir tahrik dolayısı ile” başlıklı bir yazı yazarak dile gelen Halil Fikret Alasya, yine hepimize milliyet dersi vermeye, vazife ö retmeye kalktı. Laf ile peynir gemisi yürütmek ne kadar kolay ve hoştur. Fakat bu sayıklama olur. Radar ile uçakların idare edildiğini biliyoruz. Fakat memleket davalarının, cemaat meselelerinin maarifî lerinin, uzaktan ve akıl hocalı ğı ile idare edebileceğine akıl erdiremiyoruz.

Halil Fikret Alasya yine kehanette ve isnadlarda bulunuyor. Halil Fikret Alasya'nın kehanetine hiç diyecek yok doğrusu. İstendiğinde öyle kehanetlerde bulunur ki padişah devrinde olsa idi Saray Kahinba ğı olabilirdi. Fakat şimdi Demokrasi ve müsbet düşünce devrinde yaşıyoruz. Artık ne kehanet ne de yersiz isnadlar hiç bir kıymet ifade edemiyor.

Memleket meselelerinde, cemaat davalarında, maarifî lerinde uzaktan akıl hocalı ğını yapmamıza da lüzum yoktur. Fakat Halil Fikret Alasya eskiden öğretmen olması dolayısıyla akıl hocalı ğı yapmaktan kendini alamıyor. Anlaşılan hocalık Halil Fikret Alasya'nın çok hoşuna gidiyor. Fakat bunu da söylemeliyiz öğretmenlik hoşuna gitse ve mesleğine samimi olarak bağlı olsaydı, Türkiye'ya gittiğinde mesleğinde kalarak tarih öğretmenliği yapar ve işine geldiği gibi çeşitli işlere atılmazdı. Ancak o zaman bilgisinden ve fikrinden faydalanmak mümkün olurdu.

Halil Fikret Alasya memleketine ilgi ve muhabbeti dolayısı ile akıl hocalı ğı yapıyor diye ne düşünülmez. Hali Fikret Alasya'nın Kıbrıs Türklüğüne ve Kıbrıs Türk Maarifine samimi bağlılığı oldu u da kabul edilemez. Eğer Halil Fikret Alasya Kıbrıs Türk Cemaatına ve Maarifine hizmet ö lksünü gü tseydi, Kıbrısta kalır ve bütün şartlara

ra men hizmet görür ve fedakarlık gösterirdi. Hele Kıbrıstan ayrılaca nda en basit vazife prensibine olsun sadık kalarak vaziyeti resmen komisyona bildirerek istifa eder, komisyonun vaktini de yeni ö retmenin tedarikine fırsat verir ve ondan sonra çıkıp giderdi. Yoksa bayanına mevki, kesesine fazla para sa layamadı ı için tatil gezmesi yapaca ım diye Türkiye'ye giderek yerle inceye kadar komisyonu oyalamaz , vatan çocuklarını ö retmensiz bırakmazdı. Bu nasıl milliyet? Bu nasıl vatan sevgisi? Bu nasıl memleketin maarifine ilgi? Bu nasıl memleket çocuklarını sevme? Bu nasıl samimiyet?

Halil Fikret Alasya hiç olmazsa durumu bilmeli ve akıl hocalı ı yapacak mevkiide olmadı ını aklına yerle tirmelidir. Yoksa Ankarada yerle tikten bu kadar zaman sonra sönmez hırs ve kastlerin zebunu, hissiyatına ma lup bir ferd gibi tahrikler ihdas etmek, herkesin ittihama kalkmak hiç de yakı ık olmaz zannederiz.

“Bir tahrik dolaysı ile” ba lıklı yazısında yaptı ı çirkin isnadları burada tekrarlamak istemeyiz. Fakat bu sualleri sorup cevap istiyoruz. Tahriki yapan kimlerdir? Bunu nereden ö rendiniz ve nasıl isbat edebilirsiniz? Bu ekilde yaptı ınız ciddi ve a ır isnadların mesuliyet ve neticelerini dü ünüyor musunuz? Hırs ve garaz kokan sayıklamaları isnad ve ittihamları yaparken hangi eyleri yakinen bildi inizi idda edebilece inizin farkında mısınız? Maateessüf bu yazınız yakın bilime ve üphe etme hassalarınızın tarafgirane çalı tı ını gösteriyor! Belki siz olsanız hayalinizde geçen bu gibi tahrikleri yapabilirdiniz! Çünkü üphelenme ve bu sebepten hata i leme kabiliyetinizi gösteren yalnız aynı zamanda halet-i ruhiyenizi meydana çıkarıyor. Akıllı ve kültürlü bir insandan daha a ır ba lı ve daha müsbet sözler beklenir. Kıbrıs Türk gençli ine uurlu hareketler tavsiye edecek kimselerin evvela kendilerinin uurlu hareket etmesi lazım de il midir?

Lisede ngiliz müdürü isteyen ve liseyi ngiliz müdürün idare edebilece ini söyleyeyn kimlerdir? Bunların hangi hayalhanenizden çıkarıyor ve hangi isbat ve delile dayanıyorsunuz. Sayıklıyorsunuz Alasya! Bu memlektetten alakanızı keserek mukadderatımızı memeleket maarifini , okul çocuklarımızı hiç dü ünmediniz! Yalnız kendi hırs ve menfaatiniz için ayrılıp gittiniz. imdi orada i inizi yoluna koyduktan sonra yersiz isnadlarda bulunmayınız. E er dü ünerek hareket etseniz ; ba kalarını uurlu harekete davet etmek lüzumunu sezmiyeceksiniz. E er halkın milli hislerini,

temiz duygularını alet olarak kullanmak ve etrafı bulandırmak istiyorsanız bu modası geçmiş taktik ile hiç bir başarı sağlayamayacaksınız!

Bir Lise Mezunu

Cilt: 3

Tarih: 25 Mart 1951

Sayfa: 1

“KIBRIS DAVASI” ANADOLUNUN MÜDAFAASINI SAĞLAYABİLECEK BİR EKLEDEHALLETMELİDİR

DR. M. HSAN AL

Rum vatandaşlarımızın ilhakı gerçeğe dönmek hususunda girişimleri faaliyete bilhassa son günlerde en büyük hızla verdikleri malumdur. İlhak müesseseleri Yunan Hükümetini bu mesele ile alakadar olmasını temin edinceye kadar uğraşmaktadırlar. İmdi de Başbakan bütün partilerin liderleri ile görüşmelerine devam etmektedir. Bunda da maksat bütün partilerin muvafakat ve müzaheretini ile hatta tevhidi ile hükümetin bu meseleyi milli bir dava olarak bir an evvel ele almasını sağlamaktır.

Rum vatandaşlarımız istedikleri kadar uğraşabilir. Yunanistan da bunu milli bir dava halinde ele alabilir. Bu faaliyetlerinden dolayı da biz onları muahhaze edemeyiz. Yalnız bir Türk olarak bu dava etrafındaki görüş ve düşüncelerimizi ortaya koymak mecburiyetindeyiz. Böyle ki; Yunanistan'ın böyle bir davayı peşinde koymasının biz tek taraflı bir menfaat düşüncülü ü sayarız.

Çünkü bu adanın Anadolu'nun kucağında yattığını ve adeta Türk topraklarından kopmuş bir parça olduğunu ve bu itibarla Türkiye'nin müdafaası bakımından çok önemli bir mevki i kal ettiğini Yunan dostlarımız hiç de nazarı dikkate almı de ildir. Haydi Kıbrısta ya ayan 85 000 Türk bir an için hesaba katmalıyım; ya 22 milyon Türkü sinesinde besleyen Anadolu'nun müdafaası için bu adanın taşıdığı önemiyet nasıl bir yana atılabilir.? Anadolu'nun müdafaası için son derece hayati

ehemmiyete haiz olan Kıbrıs talip olurken Türkiye'nin ne dü ündü ünü Yunanistan'ın hiç de ö renmek istememesi veya buna lüzum görmemesi ayan-ı hayret ve teessüftür. Yunanistan bu davanın ancak kendisi ile İngiltere arasında halledilbileceğini zannediyorsa aldanır. Türk – Yunan dostluğunu ileri sürülerek bu dostluğun karlıkları menfaatler çerçevesinde ya atılması lazım değil mi? tek taraflı menfaatlara dayanan dostluğun sağlam temeli olur mu?

Oniki Adalar Yunanistan'a verilirken Türkiye'nin itiraz etmemi olmasını onun acizini ve meskenetine atfetmemlidirler. Oniki adalar meselesinde Türkiye'nin takındığı vaziyeti, yeti aradaki dostluğa karşı olan saygı ve nezaketine hamletmek icab eder. Kıbrıs meselesinde Rum vatandaşlarımızın ileri sürdükleri tez budur: bütün insan topluluklarına hürriyet verilmesi, birleşmiş milletlerin anayasası icabıdır.

Güzel ama bir kaç yüz bin Ruma, hürriyet verilecek diye Kıbrıs'taki 85 bin Türkün mukadderatını nazarı dikkate almamak ve koca Anadolu'nun müdafaasını tehlikeli bir duruma sokmak Birleşmiş milletlerin hürriyet prensiplerine uygun mudur? Nerde kaldı ki eğer hürriyete susamış bir halk kitlesi varsa o da Kıbrıs'taki Türklerdir. Rum vatandaşlarımızın Kıbrıs idare mekanizmamıza sahip ve hakim denebilecek bir vaziyettedirler. Belediyelerde, muhtelif dairelerde her işte ve her hususta Türklere nazaran geniş imtiyazlara sahiptirler. Bu imtiyazlardan yalnız bir ikisini zikrederim. Rumların reis-i ruhanileri ilhak peşinde koşarken İngiliz hükümeti bunu tabii görür; halbuki Türklerin reis-i ruhanisini hükümet tayin eder. Ve onun siyasete karşı mamasını da art koar. Kilise malları kendi aralarında seçtikleri komisyonlarla idare edilirken bizim evkaf hükümet tarafından keyfi şekilde idare edilir. Velhasıl aynı memlekette, aynı idare altında ya ayan ikin unsurdan imtiyazlısının ilhak peşinde koşması ne kadar tuhaftır. Bu mühim noktayı kısaca teberrüz ettikten sonra şu sorular hatıra gelebilir; bütün imtiyazlara sahip olan ve idare mekanizmasını hemen hemen elinde bulunduran Rumlar neden Yunanistan'a ilhakı istiyorlar da madem ki Türkler Türkiye'ye ilhak gibi kendileri için halaskar bir davanın peşinden koşuyorlar? Bunu cevabı basittir. Çünkü Türkler böyle bir dava ortaya atmakla Türk-Yunan veya Türk-İngiliz dostluğunu sarsmış olmaktan korkarlar. Amma bu korkunç dostluklarına karşı saygı ve nezaketten ötürüdür. Fakat şimdi Türkiye mühim bir hareket ve vaziyet karışındadır. Madem ki Yunan dostlarımızın davanın stratejik bakımından Türkiye için olan önemini takdir

etmek istemeyerek bu adaya sahip olmaya çalışıyorlar. Türkiye hükümeti'nin kendi savunması bakımından ve Oniki adaya nazire olmak üzere adayı istemesi bir emrivaki halini almıştır. Ancak bu suretledir ki Kıbrıs davası Anadolu'nun korunmasını sağlayabilecek bir şekilde halledimi olacaktır.

Cilt: 3

Tarih: 27 Mart 1951

Sayfa: 1-2

NEVZAT KARAGİL'İN KIBRIS KONUSUNDA

Ye ilada Dergisi Sahibi Kıbrısın Yunanistana Verileceği Hakkında Koparılan Gürültüyü Manasız Buluyor

Ye ilada sahibi ve Kıbrıs Koruma Cemiyeti'nin başkanı vatandaşıımız Nevzat Karagil Cumartesi Kıbrıs'a gelmiştir. Bilindiği gibi Ye ilada dergisi Kıbrıs davaları ile yakından alakadar olan bir dergidir. Nevzat Karagil Türkiye'de Kıbrıs davası için çok çalışmış vatandaşılarımızdan biridir. Bu münasebetle Nevzat Karagil'e Kıbrıs meselesi hakkında bazı sorular tevcih ettik. Soruları ve aldığıımız cevapları ne rediyoruz.

Soru: Kıbrıs adasının İngiltere tarafından Yunanistan'a verileceği ayaları ortada dolağımaktadır. Bu husustaki fikriniz nedir?

Dünya sulh ve sükunun sikket merkezini teşkil eden Yakın ve Orta Doğu ile Akdeniz stratejik bir kalesi olan Kıbrıs adasının, komünist tehlikesinin artması ve artmakta olduğu bu zamanda, Yunanlılara verileceği hakkındaki ayaları, yalnız aya olarak kabul etmekteyiz. Her ne kadar İngiliz İmparatorluğu hükümeti bizi istemeyenler mukadderatlarını bizimle birleştirmeyenler ayrılabilirler. Prensiplerini ortaya artmış ise de bu Kıbrıslılar için katıyen mevzu bahis olamaz. Çünkü 350 milyonluk bir Hindistan ve Pakistana Asyada uyanan milliyet ve istiklal mücadelesinde bu şekilde hareket

edemeyecek olsa idi o zaman İngilizler Asyadaki durumlarını büsbütün sarsmış olurlardı. Halbuki bu gün Kıbrısta vaziyet hiç böyle de ildir. Bilakis siyasi ve askeri vaziyetler İngilizlerin Kıbrısa daha sıkı baskınlarını icab ettirmektedir. Dünya petrolunun mühim bir istihsal sahası olan Irak, İran ve Arap yarımadası, Rus İnkısal üslerinin en seri şekilde bombardıman edilmesine yardım edecek olan Kıbrıs gibi ileri bir kara kolun, elden çıkmasına İngilizler bilmem nasıl razı olabilirler?

Aynı zamanda Rumlar Doğu Akdeniz bölgesinde ekseriyetle de iller ki Kıbrıs Yunanistana ilhak edilebilsin. Müteaddit defalar söylediğim gibi Kıbrısta Rum çoğunluğu bir an bile kabul etsek bu Kıbrısın Yunanistana ilhakını icap ettirecek kafi bir sebep teşkil etmez

Soru: Yunan Başbakanı Venizelos'un Yunan parlamentosunda Kıbrıs hakkında yaptığı beyanata ne dersiniz?

Yunan başbakanını Kıbrıs halkına yaptığı beyanatu bir "siyasi zaaf" olarak mütelaa etmekteyiz. Sayın başbakan üphesiz ki kendi mevki ile partisinin prestijini takviye etmeyi ön planda tutmaktadır. Bilmeme mevkiini ve partisinin prestijini takviye edecek ortada Kıbrıs istemekten başka "hissi bir mesele var mıdır"

Soru: Yunan Başbakanını bu beyanatu ile Türk-Yunan dostluğundan bahsediyor mu?

Hiç tek taraflı dostluk olabilir mi? Yunan resmi ağızları, ikide bir Türk-Yunan dostluğundan bahsetmektedirler. Ama bir taraftan da Edirne'yi istiyorlar. Türk Trakyasına göz dikiyorlar. İstanbul'un 500. yıldönümünü hazmediyorlar. Ayasofya camiiinin resimlerini posta pullarından eksiltmiyorlar. Yunanistan için ayrı bir kıtada olan Kıbrıs'ı istiyorlar. Türklerin bir barbarlıkla itham ediyorlar, tarihlerinde Türk dümanlığını masum Yunan çocuklarına atılmakta devam ediyorlar. Gazetelerinde binbir tezviriatta bulunuyorlar. Eğer Yunanlılar Türk-Yunan dostluğunda samimi olsa, bu dostluğu zedeleyen yukarıda bir kısmını saydığım hatalı hareketlerin yapılmasına katiyen müsaade etmez. Ayrıca bunu da söyleyelim ki dünyanın her neresinde bugün 3-5 Yunanlı var diye o yerlerin Yunanistan'a ilhakı istenecek olursa bu megalî idea ile korkarım bir gün Yunanistan İstanbul'u Skenderiye'yi ...vs resmen isteyecektir.

Soru: Kıbrıs Koruma Cemiyeti'ni neden fesh ettiniz?

Bildiğiniz gibi Kıbrıs Koruma Cemiyeti geçen Ağustos ayında İstanbul'a kurulmuş siyasi bir cemiyettir. Cemiyetimiz Kıbrıs davasında temkinli hareket etmiş ve Türk-Yunan dostluğuna azami samimiyeti göstermiştir. Fakat Türk hükümeti Türk-Yunan dostluğuna yürekten inandığı için ileride belki bu dostluğu zedeler düşüncesiyle Kıbrıs'ı Koruma Cemiyetinin faaliyet göstermesine müsaade etmemiştir. Mesele bundan ibarettir.

Cilt: 3

Tarih: 5 Nisan 1951

Sayfa: 1

D KKATLER GARAZKARANE YAZILARLA TEMİZ MAZİMİZ LEKELENEMEZ
TURGUT AVKIRAN

Kıbrıs Türk Cematini ilgilendiren bir meselede hakikatları meydana koymak maksadıyla her hadiseyi bütün çıplaklığıyla belirten “stiklal”in dürüst ve samimiyetle riyatı bir türlü hazmedemeyen sözde mualefet sırf mualefet olsun diye hakikatleri tahrip edici riyat yapmaktadırlar. Peşinen söylemeliyim ki, gözleri hırs perdesi ile karamı kimselerin ne bu çeşit riyatlarının ve eninde hiç bir tesiri kalmamıştır.

Artık Kıbrıs Türkü, cemat ilgilendiren hususlarda yaptığımız tenkitleri bir mürakabe olarak vasıflandırmakta ve dolayısıyla cemaat lehine bir menfaat sağlamada noktasında mutabik kalmaktadır. Bulgaristanlı Türk göçmenlerine yardım sağlamak maksadıyla Kıbrıs Rumları'nın, ruhani reislerine yaptığımız bir müracaatı, muharfermez saf kalpli kimselere dolma yutturmak için ve aklılarcasına bizim temiz mazimize bir leke sürmek gayesiyle propagandalarına alet etmişlerdir.

Nafileru ra mayınız kodemanlar!

Kıbrıs Türkü, ve stiklal Partisi mensuplarının en koruyucu , millici ve vatanperverlerden te ekkül etti ini sizden çok ala bilmektedir. Mazbut ilhak meselesinde lüzum görüldü ü zamanlarda hiç tereddüt etmeden, hemen milletimizin büyüklerine, ngiltere mesul makamlarına hatta Amerika Cumhurba kanına kadar protesto telgrafları gönderdik ve cevap etti inde göndermekte gecikmeyece iz. Keza gazetemiz ilhak ve muhtariyat aleyhinde mücadeleye yılmadan devam etmi ve hevesi ile devam etmekteyiz.

Göçmenlere iane ile ilgili olarak Despot'un resmini koymu uz diye bizi siyasi bir gaf yapmı ız ekinde göstermek isteyen muhaliflerimiz galiba Türkiye gazetelerini takip etmiyorlar. Hele bu gazetelere bir kaç göz atarlar o vakit bizim bu husustaki ne riyatlarımız yanlı olmadı mı buna mukabil kendi ne riyatlarının yanlı lı ını göreceklerdir. Çünkü, stanbul gazeteleri, stanbul'daki Ermeni Patri i'nin , stanbul Ermenilerinde, toplanan 500 Türk liralık ba ı ı, Türk makamlarına teslim ederek tesbit eden foto rafını ne retmi ler ve partiye bu insani yardımlardan dolayı duyulan memnuniyeti izhar etmi lerdir.

Aceba bizim acemi siyasiler buna ne buyuracaklar? Bu vesile ile birkaç hadiseyi de mekten kendimizi alamıyoruz. Hatırlardadır ki bundan bir kaç sene evvel Kıbrıs gazetecileri Atina'ya kadar bir uçak serahatı yapmı lardı. Bunlar arasında halen Halkın Sesi muhabirlerinden Hakkı Süha Bey de vardır. Rum gazetecilerle beraber Atin'daki mechul Asker Abidesine çelenk koyma merasimine i tirak eden ve orada Kıbrıslı Rum gazetecilerin ate ine ilhak hudutlarını dinleyen, aynı zamanda ereflerine verilen bir partide kadehini ilhakın taraftarıdır, yoksa ba kaları mı var?

Yine geçen sene Kıbrıs Rumları'nın, Milli Parti lideri, ngilter, Amerika ve Yunanistan'a yaptı ı seyahat dönü ü D. Th Desvis Lefko a uçak meydanında Kıbrıslı Rumlarla beraber istikbal eden Halkın Sesi sahibi ve ba yazarı Kıbrıs Milli Türk Birli i Lefko a sekreteri Dr. Fazıl Küçük'ün siyasi hata i lemi tir; yoksa biz mi? bu suallerimizin cevabını efkar-ı umumiyenin yüksek takdirine bırakıyoruz.

Cilt: 3

Tarih: 6 Nisan 1951

Sayfa: 1

KIBRIS MESELESİNİN ANKARA SİYASİ ÇEVRELER

HASSAS YETLE TAKİP ETMEKTELER

“Adayı bir yere ilhak etmek bahis mevzu ise bunda en ön safta hak sahibi

TÜRK YEDİRLERİ

(Ankara hususi muhabirimiz Vedat Refioğlu bildiriyor)

Yunanistan’daki siyasi partiler liderini Atina’da toplanarak Kıbrıs’ın Yunanistan’a ilhakı hususunda tam bir fikir mutabakatına vardıkları malumdur. Öteden beri Kıbrıs meselesi hakkında Yunanistan’da yapılan bir takım tezahürleri büyük bir hassasiyetle takip eden resmi ve gayri mualifler bu haberleri de layık olduğu ehemmiyetle dikkate almışlardır. Bu meselede 1878’den beri Anavatandan uzakta kalmış büyük bir Türk kütlesinin akıbetini bahsi mevzu olduğunu gözönünden kaçırmayan, bu mualifler, Yunanistan’ın bu günkü politikası ile ilgili takdirde sırf bu yüzden iki dost devlet arasına soğukluk gireceğini muhakkak görmektedir.

Yaptığımız temaslarda elde ettiğimiz intibaa istinadın, siyasi çevrelerin bu bahistir ki nokta-i nazarını şöyle hulas etmek mümkündür. “Kıbrısın statü konumunu bozarak adayı bir yere ilhak etmek bahis mevzu ise bunda en ön safta hak sahibi Türkiyedir. Coğrafya bakımından hak sahibidir. Hukuk bakımından hak sahibidir ve adadaki Türklerin durumunu göz önüne alarak hak sahibidir.

(Yeni İstanbul’dan)

Cilt: 3

Tarih: 22 Nisan 1951

Sayfa: 1

HALKIN SES VE HÜRSÖZ GAZETELERİNİN

SAYIN MÜFTÜMÜZ HAKKINDAKİ YERSEL NERİ YATLARINI

KÜÇÜK KAYMAKLI TÜRKLER PROTESTO EDİYOR

Halkın Sesi ve Hürsöz gazetelerinin , sayın ve değerli müftümüze karşı kullandığı gayri nezih lisan ve dini baltalayıcı mahiyet ki ne riyatı dindar ve milliyetperver halkımız arasında çok menfi bir tesir bırakmakta olduğunu günden güne daha açık bir şekilde kendini göstermektedir. Dün Küçük Kaymaklı Türk kardeşlerimizden 87 imzalı ve bu ne riyatı protesto eden a a ıdaki protestoyu aldık aynen ne rediyoruz.

“Bizler a a ıda imza sahipleri Küçük Kaymaklı Türk halkı muhterem müftümüz ve din reisimiz Yakup Celal Menzilio luna Halkın Sesi ve Hürsöz gazetelerinin affetmek istedikleri ve hakikatla hiç münasebeti bulunmayan yanlış istisnaları red ve bu gazetelerin muhterem müftümüze karşı kullandıkları gayri nezih lisanı iddetle protesto eder bu vesile bile sayın müftümüze olan sevgi ve bağlılığımızı bir kere daha belirtiriz”

Cilt: 3

Tarih: 23 Nisan 1951

Sayfa: 1

HALKIN SES VE HÜRSÖZ GAZETELERİNİN

SAYIN MÜFTÜMÜZ HAKKINDAKİ YERSİZ NE RİYATLARINI

LEFKO'DA TÜRKLERİN PROTESTO EDİYOR

Halkın Sesi ve Hürsöz gazetelerinin , sayın ve değerli müftümüze karşı kullandığı gayri nezih lisan ve dini baltalayıcı mahiyet ki ne riyatı dindar ve milliyetperver halkımız arasında çok menfi bir tesir bırakmakta olduğunu günden güne daha açık bir şekilde kendini göstermektedir. Dün Lefko'da Türk kardeşlerimizden 506 imzalı bir mektup ve bu ne riyatı protesto eden mektupları aldık aynen mektupları şöyledir.

“Bizler mektupta imza sahipleri Halkın Sesi ve Hürsöz gazetelerinde mektupta redilen ve muhterem müftümüz Yakup Celal Menzilio lu'nu hedef tutan yazı ve protestoları iddetle reddeder, en yüksek dini makamımıza tevcih edilen yersiz isnatları iddetle protesto eder, Kıbrısta milli ve dini vahdeti ihyaya çalıştıran muhterem müftümüze olan bağlılığımızı beyan ederiz.”

Cilt: 3

Tarih: 24 Nisan 1951

Sayfa: 1

HALKIN SES VE HÜRSÖZ GAZETELERİNİN

SAYIN MÜFTÜMÜZ HAKKINDAKİ YERSİZ NE RİYATLARINI

KOMKESİBİN TÜRKLERİN PROTESTO EDİYOR

Halkın Sesi ve Hürsöz gazetelerinin , sayın ve değerli müftümüzün vazinasihatları hakkında yaptığı çirkin ne riyatın vatandaşlarımız arasında uyandırdığı menfi tepki devam etmektedir. Dün Komikebir kardeşlerimizden bu ne riyatı takbih eder 72 imzalı a a ıdaki protestoyu aldık ve ne rediyoruz.

“Bir müddetten beridir Halkın Sesi ve Hürsöz gazetelerinde sayın Müftümüz Yakup Celal Menzilio lu vaazları hakkında yapılan yersiz ve manasız ne riyatı köyümüz Türk halkı takbih eder ve bu vesile ile sayın müftümüze olan ba lılı ımızı bir kere daha belirtiriz.

Cilt: 3

Tarih: 25 Nisan 1951

Sayfa: 1

HALKIN SES VE HÜRSÖZ GAZETELERİNİN

SAYIN MÜFTÜMÜZ HAKKINDAKİ YERSEL NERİ YATLARINI

AMADYEZ TÜRKLERİ PROTESTO EDİYOR

Halkın Sesi ve Hürsöz gazetelerinin , sayın ve değerli müftümüzün vazinasihatları hakkında yaptığı çirkin ve riyanın vatandaşlarımız arasında uyandırdığı menfi tepki devam etmektedir. Dün de Amadyez muhtarı brahim Ali Bey'den aldığımız bir mektupta bu riyanın Amadyez halkı arasında uyandırdığı derin, teessür ve infal için vatanını terk ederek memleketimize gelme külfetinde bulunan dini reisimiz muhterem Yakup Celal Menzilcio lu aleyhine Halkın Sesi ve Hürsöz gazetelerinde yapılan esef verici ve riyanın yedisinden yetmi ine bütün köy halkının takip ve protesto ettiği ini yazmaktayız. Sayın müftümüze olan sarsılmaz bağlılığımızı ve sevgilerimizi teyid etmekteyiz.

Cilt: 3

Tarih: 26 Nisan 1951

Sayfa: 1

HALKIN SES VE HÜRSÖZ GAZETELERİNİN

SAYIN MÜFTÜMÜZ HAKKINDAKİ ÇİRKİN NE RİYATLARINI YENİCEKÖY
TÜRKLERİ PROTESTO EDİYOR

Halkın Sesi ve Hürsöz gazetelerinin , sayın ve değerli müftümüzün vazinasihatları hakkında yaptığı çirkin ne riyatın vatandaşlarımız arasında uyandırdığı menfi tepki devam etmektedir. Dün idarehanemizi ziyaret eden Yeniceköy muhtarı Mustafa Halil Remzi efendi, Halkın Sesi ve Hürsöz gazetelerinin muhterem müftümüz Yakup Celal Menzilio lu aleyhine girişimi oldukları çirkin ve asılsız ne riyatların 450 nüfuslu Yeniceköy Türk halkı arasında uyandırdığını ifade etmiş ve teessürü beyanla en yüksek dini makamımıza iğal eden muhterem müftüleri aleyhine bu gazetede her gün intihar etmekte olan çirkin ve teessür uyandıran ne riyatı bütün köy halkı namına iddetle protesto ettiğini bildirmiş , bütün köy halkının dini reisimiz muhterem Yakup Celal Menzilio lu'na olan yıkılmaz bağlılık ve sempatilerinin gazetemi vasıtasıyla yayınlanmasını istemiştir.

Cilt: 3

Tarih: 27 Nisan 1951

Sayfa: 1

HALKIN SES VE HÜRSÖZ GAZETELERİNİN

SAYIN MÜFTÜMÜZ HAKKINDAKİ YERSEL NERİ YATLARINI

KANDU TÜRKLERİ PROTESTO EDİYOR

Dün de millet perverli i, hakimiyet peverli i, inlerine olan ba lılıklarıyla temyüz etmi olan Kandu köyü Türk halkının münevver muhtarı Hüseyin Dervi Beyden aldı ımız ve bütün köy halkımızın fikri ve kanaatlerine tercüman olan mektupta Halkın Sesi ve Hürsöz gazetelerinin muhterem müftümüz Yakup Celel Menzilcio lu'nun mümtaz ahsına tevch edilen ve adanın her tarafında büyük bir nefret uyandırdı ını yazmaktadır. Halkın Sesi ve Hürsöz gazetelerinin sayın müftümüz hakkındaki gayri samimi ne riyatını bütün Kandu Türkleri'nin de iddetle protesto ettikleri bildirmekte, bu vesile ile Kandulu karde lerinin muhterem müftülerine olan sarsılmaz ba lılıklarını teyidle onu bir an evvel ba ırlarına basmak için köylerinde ereflendirmesi rica edilmektedir.

Cilt: 3

Tarih: 27 Nisan 1951

Sayfa: 1

DIŞİLER BAKANIMIZ KIBRIS ÇİN BEYANATI HAKKINDA

“HÜKÜMET GÖRÜŞÜ OLARAK KIBRIS İLE ALAKAMIZ

TABİİ SE NEDEN BU ALAKAMIZI ZHAR ETMİYORUZ?”

(Türkiye muhabirimiz Ali Önge bildiriyor)

Son zamanlardaki Yunan siyaseti neticesi iyi hesaplanmamı bir macera peindedir. Mevzu yeni de ildir. Yalnız dün maharetle perde arkasında çevrilmek isteyen oyunlar bugün sahneye konmu bulunmaktadır. Geçen yıl Kıbrıs Ortodoks kilisesinin gayretleri ile Yunanlı gayri mesullerin tahriki gibi vasıflandırılan bu davayı Yunan Milli Meclisi ne kadar çabuk benimsedi. Dün a zı bugün nefesi çıktı ı kadar ba ırıyor. Demek oluyor ki, Kospotin dostlarımızın, dostluk babında, çizilmi siyaset yollarında istikrar göremiyoruz. E er var ise dün Kıbrıs meselesine müdahale etmeyi bizi incitir görmekle bu gün görmemek arasındaki tezatları neye hamledece iz? Artık perde açılmı ve hakiki çehreler meydana çıkmı tır. Yunanlı kom ularımız bizim anlad ımız manada bir dostluk bilmiyorlar. Onların bildikleri “Tav ana kaç kediye tut” demektir.

te biz bu bakımdan sayın Dışi leri bakanımız Fuad Köprülü'nün Hürriyet gazetesine verdi i beyanati çok samimi bulmakla beraber pasif bir poetika olarak telakki ediyoruz. Millet olarak adada ya ayan soyda larımızın mukadderatı dü ünüldü ü zaman duyulan heyecan ve Anavatan'ın her kö esinde yükselen sesler bize unu hatırlatıyor. Kıbrıs i i varken ve bu i Yunanlı politikacılar tarafından her gün istismar edilirken Türk-Yunan dostlu undan bahsetmek mücesssem bir tabutu omuzlarda ta ımaya benzer.

Dinamizmine hayran kaldım demokrat hükümetim için harici siyasette çekingen davranacağına ahsen inanmıyoruz. Bu bakımdan hiç bir zaman haklarımızı müdafada kusur etmeyeceklerine eminiz. Bu zaten sayın Köprülünün beyanatında açıkça belirtilmiştir. Bu bakımdan müsterih ve memnunuz. Endişemiz bundan ileri geliyor. Ama ne olur Türk-Yunan dostluğuna tek başımıza, yalnız ehemmiyet vermiyelim. Çünkü yalnız başımıza böyle emek sarfetmi oluyoruz. Ve bu gayretle Yunanistan'da ımarık bir siyasi efkar yaratmakla ada üzerinde ya ayan Ortodoks camiasının cesaretlerini artırmı olmayalım. Hükümet görüşü olarak Kıbrıs ile alakamız tabii ise bunu cesaretle izhar etmek zamanı artık Türk hükümetince de gelmiştir kanaatindeyiz. Hatıralarına bakıyorduk umuz onbinlerce şehit cengaverin ruhları ile bizi ancak görece imiz tabii bir alakamızın cesur bir ifadesi müsterih kırılabilir.

ST KLAL GAZETES NDE S YAS VE POL T K YAZILAR

4. C LT

Cilt: 4

Tarih: 2 Mayıs 1951

Sayfa: 1

D KKATLER

LHAK HAYALLER SÖNMEYE MAHKUMDUR

TURGUT AVKIRAN

Senelerdir Kıbrıs Rumları'nın mahut ilhak gayretlerine bütün gücüyle mani olmaya çalıştı an biz Kıbrıs Türkleri, bir çok defalar mitingler yaparak, Türkiye, İngiltere ve Amerikaya hatta Birleşmiş Milletler Teşkilatına kadar protesto telgrafları ve arızalar göndererek sesimizi işittirme çalıştık.

Biz yalnız sefalet ve bir netice ölüm getirebilecek olan ilhak tahakkuk etmemesi yolunda elimizden geleni yapmış bulunuyoruz ve icap ederse yine de yapacağız. Milliyet ve vatan hissiyatı ile çarpan kalplerimizin duygularına tercüman olan anavatandaki Türk gençliğinin, Kıbrıs için tertiplemiş mitingler ve bütün Türk matbuatının istikbalimize yakından alakadar olarak yapmış olduğu ne riya, bizlere teselli ve ümit kaynağı olmuştur.

Türkiyemiz'in demokrat hükümeti de Kıbrıs meselesi ile yakından ilgilendi inin Dışişleri Bakanımız sayın Fuat Köprülü'nün Kıbrıs hakkında yapmış olduğu beyanlarla bifiil isbat etmiştir. dürüst bir siyasetin iyi niyetle yapılmış olan bu beyanata, Kıbrısta gözü olan yabancılara açık ve samimi bir ihtar olmuştur. Kıbrıs meselesine katı bir veche veren bu beyanat aynı zamanda sarıh bir hakkın hüdafa edileceğini de alakadarla açıklanmıştır.

Vaziyet bu merkezde iken Rum basının hala daha temelsiz ve mesnersiz yazılarla sayın Köprülü'ye ve Kıbrıs Türklerine a ır yazılarda bulunmalarına; yaygaracılık ve hayalperestlik demekten ba ka bir vasıf bulamıyoruz. Çünkü siyaset takip eden Rum basınının, Dı i leri Bakanı sayın Köprülü'nün beyanatı üzerine küplere binmeleri, ku kulanmadıklarına delalet etmektedir. Halbuki, ku kulanmalarına hiç de lüzum yoktur. Çünkü , Venizelosun Kıbrıs hakkında mükerreren yapmı oldu u beyanat ve Rum partileriyle,basının Kıbrıs meselesi ile ilgili faaliyet ve ne riyatı kar ısında, Kıbrıs Türkleri'nin tabii haklarını müdafa eden sayın Köprülü'nün beyanatı bunlara en makul bir cevap te kil etmektedir.

Kıbrıs Rumları evvela i neyi kendilerine batırmı olsalar, bizlere batırmak istedikleri zehirli "ilhak" çuvaldızının acısını daha iyi anlamı olurlardı. Temenni edelim ki, sayın Köprülü'nün bu sarıh beyanatından vazgeçsinler ve ikide bir Kıbrıs Türkleri'nin huzurunu ihlal etmesinler. Buna ra men yine aynı hayal pe inde ko acak olursa, Kıbrıs Rumları urasını iyice bilmelidirler ki ilhak hayal ile yapacakları bütün ta kınlık ve köpürmeler, sahillerimizden çok uzak olmayan kuvvetli Türk idaresinin kayalara çarparak sönüp, izmihlaye u rayacaktır.

Cilt: 4

Tarih: 2 Mayıs 1951

Sayfa: 1

HALKIN SES VE HÜRSÖZ GAZETELERİNİN

SAYIN MÜFTÜMÜZ HAKKINDAKİ YERSEL NERİYATLARINI

İLLURA TÜRKLERİ PROTESTO EDİYOR

İllura muhtarı Zihni Efendi'den aldığımız ve 117 imzalı olan bir mektupta, Türkiye'den memleketimize gelen ve yıllardır münhali bulunan Müftülük makamını iğal eden muhterem müftümüz Yakup Celal Menzilcio lu'na karşı Halkın Sesi ve Hürsöz gazetelerinin teessür verici neriyatı iddetle protesto edilmekte. Muhterem müftülerine olan sarsılmaz bağlılık ve hürmetleri beyan edilmektedir.

Cilt: 4

Tarih: 3 Mayıs 1951

Sayfa: 1

HALKIN SES VE HÜRSÖZ GAZETELERİNİN

SAYIN MÜFTÜMÜZ HAKKINDAKİ YERSEL NERİYATLARINI

KAZAFAN TÜRKLERİ PROTESTO EDİYOR

Kazafan köyü muhtarı Ömer Efendi'den aldığımız bir mektupta, cemaatımızın en yüksek dini makamını iğal etmekte olan muhterem müftümüz Menzilcio lu hakkında Halkın Sesi ve Hürsöz gazetelerinin müessif neriyatları köy namına protesto edilmektedir.

Cilt: 4

Tarih: 4 Mayıs 1951

Sayfa: 1

HALKIN SES VE HÜRSÖZ GAZETELERİNİN

SAYIN MÜFTÜMÜZ HAKKINDAKİ YERSİZ NE RİYATLARINI

AYERMOLA TÜRKLERİNİ PROTESTO EDİYOR

Ayermola köyü Türkleri'nin imzalarını taşıyan ve muhtarların eli ile gönderilen bir mektupta ruhani reisimiz sayın Yakup Celal Menzilio lu hakkında Halkın Sesi ve Hürsöz gazetelerinin yersiz ne riyatları takbih ve ıddetle protesto edilmektedir.

Cilt: 4

Tarih: 4 Mayıs 1951

Sayfa: 2

HADİSELER VE AKİMLERİNİN ÜSTÜS BÖCEĞİ

Halkın Sesi gazetesinde “Mısırlı lu , Necati Özkan hangi rolde?” başlığı altında çıkan ve ne demek istediğini anlamak için yine kendisinin okuyup anlatılması gereken, cümleleri düğük, ifadeleri aksak ve basma kalıp tekerlemelerle dolu bir yazıyı vaktimizi israf ettiğimizi hayıflanarak okuduk. Böyle bir saçmalamaya cevap vermeyi kendimize bir gazetemiz sütunlarında yer alamayacağı mülahazasıyla, ne demek istediğini yine kendinizin anlayabileceği, karalamalarınızı sizlere iade ederiz. Yazarların iç yüzünü ve haleti ruhiyesini meydana çıkaran böyle yazılar ancak, mahiyetimizi belirttiğiniz anlar ve bu gibi asılsız yazılar ve ahsi çeki tirmeleri, a ustos böceğini cırıltılarına benzetiriz. “Mısırlı lu Necati” dedi, dedi, dedi....diye çatlayana kadar devam ederiz.

Cilt: 4

Tarih: 5 Mayıs 1951

Sayfa: 1

HALKIN SES VE HÜRSÖZ GAZETELERİNİN

SAYIN MÜFTÜMÜZ HAKKINDAKİ YERSİZ NE RİYATLARINI

AYVASIL TÜRKLERİ PROTESTO EDİYOR

Dün almış oldu umuz ve Ayvasıl köyü muhtarı ve azalarının imzalarını taşıyan bir protestoda sayın müftümüz Menzilio lu'nun hakkında Halkın Sesi ve Hürsöz gazetelerinin yersiz ne riyatları takbih edilmekte ve bilvesile Ayvasıl Türkleri'nin sayın müftülerine olan derin saygı ve bağlılıklarını belirtmektedirler.

Cilt: 4

Tarih: 5 Mayıs 1951

Sayfa: 2

“BİZDEN SUALSİZDEN CEVAP?” ACEBA RUHSAT ALDI MI?

Dünkü Hürsöz gazetesinde okuduğumuz bir haberde, bu gazetenin sahibi de dahil, beş kişilik bir heyetin sayın Kıbrıs müstearını ziyaret ettiklerini ve muhtelif cemaat meselelerini konuştukları okuyucular, muhtelif cemaat meselelerini konuştukları yazılardır. Ama bunlar nelerdir ve hangi meselelerdir halkımıza ifa etmiyorlar! Böylece cemaat meseleleri yine cemaatten gizleniyor.

Fakat ikinin tuhafı Hür Sözcü bu haberi üstü kapalı olsun yazmak için acaba Küçük a beysinden ruhsat aldı mı? Halkın sesi bu mülakattan hiç bir haber

sızdırmadı na göre, herhalde Hür Sözcü a abeysinın ruhsatını almadan yazmı olacak. Dikkat et Hür Sözcü! Bu izinsiz hareketinden dolayı acaba Küçük a abeyin kula ını çekmez mi? Sonra biz Hür Söz'ün bu haberine inanmıyoruz. Bizi inandırmak için bir de peksemeyçi ahit gösterebilir mi?

...

Dün limasol Bladoniya Türk halkından aldı ımız bir mektupta sayın müftümüz Yakup Celal Menzilio lu hakkında Halkın sesi ve Hür Söz gazetelerinin yapmakta oldukları asılsız ne riyatı iddetle protesto ve takbih edilmektedir.

...

Pazar günkü Halkın Sesi ceridesinin, sahibi Küçük Bey imzasını ta ıyan bir ba makale ne retti. Küçük Bey'in bu yazısı öyle cesurane ki, açtı ı mücadelenin ön safında gönüllü ba mücahit! Kesildi. Maksudının ne oldu unu bilmeyenler , bu kahraman! Mücahide kırk bir buçuk kere ma aallah ! çekecek. Fakat Allah nazardan saklasın diyemeyecekler. Çünkü açtı ı mücadele din reisimize kar ıdır da ondan. bize kalırsa bu yazı yalnız sahibinin haleti ruhiyesini belirtmekten daha ileriye gidemez.

NAZAR DEYMES N!

Son günlerde Kıbrıs Milli Türk Birli i binasında bir faaliyet göze çarpmaktadır. Müzakereler, kararlar, fiskoslar hasılı bir çok gösteriler. Fakat bunların hepsi onlar içinbir sırdır.Te bihte hataalmaz. Aynen Bekta i sırrı gibi ama ne için sırdır bilirmisiniz? Bir hiçtir. Yani zifostur da ondan. Küçük Bey ile birkaç kafadarın yaptı ı bu mühim müzakereleri ehemmiyetli neticelerini merak eden varsa biz tahminimizi söyleyelim. Din reisimize kar ı açmı oldukları mücadelede, bu gayretlerinden dolayı Küçük Bey'in ve bir kaç sa solcuyu zeytin yapra ı ile tüttürmek lazım sonra nazar de er, de il mi?

...

Belediye azalı ı mevzuu bahsoldu mu önde Küçük Bey görülür. Umumi toplantılar oldu mu, yine Küçük Bey ön safta. Hele particilik meselesinde, hepsinden önde Küçük Bey var. yi ya her i te yardımı dokunuyor diyeceksiniz. Hayır bu böyle de ildir. Her yapılacak i in yegane lideri olmak sevdası pe indedir de ondan. Nasıl ki asıl mesle i doktorluk olan Küçük Bey, icabında hastalarının kuvvetli a rılarını teskin etmek için geçici bir deva olan uyu turucu morfin salar; cemaat i lerinde de ikna edebildi i bazı kimseleri dili ve yazısı ileyaptı ı morfinle uyu turmak istiyor. Bundan da maksad, her i in ba ında kendisi olmak, yani lideri olup halkımızı pe ine takarak ardı sıra yürütmektir. Fakat ya ma yok Küçük Bey!

...

Biz Piskobu Türk Spor Kulübü üyeleri, sayın Müftümüz Yakup Celal Menzilcio lu hakkında Halkın Sesi ve Hür Söz gazetelerinin devam ettirmekte oldukları yersiz ne riyattan ve geçen gün Kıbrıs Türk Birli inin Türkiye Cumhuriyeti Sayın Celal Bayar, Müftümüzün geri ça ırılması yolunda çektikleri telgrafı iddetle protesto eder ve bunların Kıbrıslı Türklerin arzularına asla tercuman olmadıklarını bildirir.

...

Halkın Sesi ve Hür Söz gazetelerinin sayın Müftümüze kar ı yaptıkları yakı ıksız ne riyat o derece çı ırından çıkmı tır ki, bu hususta diyece imiz kalmıyor.

Bir gazetenin ba makalesinde bir memleketin en büyük ruhani reisine kar ı (A müftü) diyecek kadar ileri varması ve bunu büyük puntolarla ba makaleye ba lık yapması kar ısında bir ey demeyi lüzumsuz sayarız. Fikir münaka asında ve hakikatin tebarüz ettirilmesinde kar ılıklı bir saygı ve nezaket gösterilmesi arttır. Bunun dı ına çıkanlara kar ı verilecek cevabımız yoktur. Yalnız bu gibi ne riyatın mahiyetini sayın halkımızın da pek iyi anlıyarak nefretle kar ılaması bizim için bu çirkin ne riyata verilen en iyi cevaptır.

...

Küçük Bey Halkın Sesindeki “ A Müftü” ba lıklı yazısında öyle diyor: “Kadınların mantolu ve ba ları örtülü gezmelerini tavsiye etmekle irtica yapıyorsun”

-Allah a kına siz söyleyiniz, dünyanın her yerinde en makul ve en a ır ba lı kadın giyimi olan manto ve e ar bı tavsiye etmekle irtica mı yapıyor?

Yine aynı yazının ba ka bir cümlesinde Küçük Bey diyor ki: “Selamın do rusu selamı aleykündür” demekle irtica yapıldı nı iddia ediyor.

-Acaba günaydın yerine bonjour veya good morning tavsiye edilmi olsaydı, yine irtica yapılıyor diyecekmiydi? Yoksa medeniyet yolu mu diyecekti.

Aynı yazının en a ır ithamı ta ıyan cümlesi de udur: “Mu ladan geldin, Mu la kadınları hala daha çar aflı, hala daha peçeli. nkılap Mu la ovalarına i leyemedi”

Bu kadar da olmaz do rusu. Biraz da insaf lazım. Küçük Bey iddiasında ısrarla durmak için Türkiyenin bir vilayeti olan Mu layı ve bilhassa Mu la kadınlarını gericilikle itham etti inin farkında de il mi?

Küçük bey mesnetsiz iddiasında haklı! Görünmek için Türkiye hükümetini bile bile aldatmaktan çekinmiyor.!... Bunu do ru bulurmusunuz?

...

Boyu uzun ve akli kısa oldu u anla ılan bir zat geçenlerde dile gelerek stiklal gazetesi hakkında yersiz ve yakı ıksız sözler sarfetmi tir. Altmı parayı bile vermektan çekinen ve ba kalarını rahatsız ederek, hazırdan gazete okumayı bir kar ve beceriklilik sayan bu boyu uzun akli kısa zat gazetemiz hakkında yakı ıksız sözler sarfetmekle, nezaketinini de eksikli ini ispat etmi tir. Bu zavallının boyu yerinde lakin akli ve nezaketi yar olmasa gerektir. Acaba boyu uzun akli kısa olmasa da bu yakı ıksız sözleri sarfedermiydi?

...

Halkın Sesi ceridesi komik birlik iki ki inin stiklal partisinden istifasını bulunmaz bir zafer telakki ederek sütunlarına geçiriyorlar. Bu hal kar ısında aklımıza u geliyor. Halkın Sesi ceridesi her fırsat buldukça stiklal Partisi’ne hücum ederek stiklal Partisi’nin ismi var cismi yok, oldu unu idda edecek kadar aklınca uzun görü gösteriyor.

Bu uzun görü lü gazete, di er taraftan stiklal Partisi'nin varlı nı kabul ederek iki azanın stiklal Partisin'den istifa etti ini ilan edecek kadar bu partinin cismini kabul ve teslim ediyor. stiklal Partisin'den ayrılan bu karı kocanın Kıbrıs Milli Türk Birli ine kayıtlarınıda okumak istiyorduk. Yoksa bu ciheti bir muamma gibi saklamak mı lazım? Milli Birlik organı Halkın Sesi ceridesi, stiklal Partisin'den istifa eden iki ki i yerine yeniden yirmi iki üye keydedilmi oldu unu ö renirse, aceba ne buyuracak?

...

Kıbrıs Türk basınının bir kısmı tarafından son zamanlarda aleynine yapılan hücumlar dolaysı ile ngiliz valisine ikayette bulunan Kıbrıs müftüsü izinli olarak uçakla Türkiye'ye gitmi tir.

Yetmi iki ya ında olan Yakup Celal Menzilio lu bundan be ay evvel 80 bin Kıbrıs Türküne dini reis tayin edilmi tir. E er müftü Kıbrısa döndükten sonra da bu iftira kampanyasının devamına, Kıbrıs ilgili makamları müsade edecek olursa, istifa ederek Kıbrıs hükümetine yaptı ı kontrat mucibince tazminat talep edecektir.

Ailesi ile görü mek üzere Güney Türkiye'ya gitmezden evvel Türkiye cumhurba kanı ekselans Celal Bayarla konu acaktır. Dün gece müftü, altı haftaya kadar Kıbrısa dönece ini ve "müfteri" kendisine din hakkında eski fikirli ve modern Türkiyenin kurucusu Kemal Atatürk aleyhtar oldu unu son zamanlarda ne redilen bazı yerli Türk gazeteleri hakkında kanuni takibat yaptıraca nı söylemi tir.

Müftü senede 1000 lira ahsi geliri oldu u halde 70 lira aylıkla bu tayini kabul etmesinin yegane sebebi ngiliz hükümetini ve kırk senelik dostu cumhurba kanı Celal Bayar'ı memnun etmek için oldu unu beyan etmi tir.

Müftü Atatürk inkilabına asla aleyhtar olmadı nı ama Türkiye'nin, yapılan bu inkilapla kanaat etmemesi ve daha büyük ve yapıcı telakkilerle ileri atılması icap etti ini söylemi tir.

...

Kıbrıs'ta inti ar etmekte olan sa cı ve solcu Rum gazeteleri dünkü nüshalarında Kıbrısla ilgili iki er haber ne retmi lerdir. Bu haberlerden birisi bir Amerikan

diplomatinin Yunanistan'dan geçerken, Yunan gazetelerine vermiş oldukları beyanlarla Kıbrısta yirmi sene müddetle mutar bir idarenin kurulması yolunda İngiliz hükümetinin Amerikan hükümetine Kıbrıs için yaptığı teklifin teferruatını belirtmekte; diğeri ise dini ayin dolayısıyla ile Kıbrıs kiliselerini temsilen Yunanistan'a gitmiş olan Kitium Metroplitinin , krala verdiği ziyafette Kıbrıs Rumlarının adanın Yunanistana ilhakı arzularını izhar etmesine mukabil Yunan kralının verdiği cevabı belirtmektedir.

Kralın bu hususta verdiği cevap şöyledir:” Kıbrıs Rumlarının ve Yunan milletinin arzuları tahakkuk edecektir.”

30 Haziran tarihli Halkın Sesindeki “Kıbrıstan Mektup” başlıklı yazının yazarı kimdir bilir misiniz? Senelerce Halk Partinin resmi organı olan Ulus gazetesinin sabık baş yazarı Falik Rıfki Hataydır.

Demokrat Parti iktidara gelince, o eski heybetini ve arslanvari kükreyi ini kaybeden bu komando; Kıbrıstan aldığı bir mektuba istinaden –istimeden inanır gibi görünerek – bir hayli martaval karalandı. Bu martavallarını takviye etmek için de müftü aleyhtarını ne riyat yapan Halkın Sesi ve Hürsöz gazetelerinin , yanlış be asılsız ne riyatından iktibaslar yaptı. Bu da yetmiyormu gibi; Kıbrıs Ortaokullarına Türkiyeden gönderilen öğretmenleri de asılsız haberlerle itham etti. Öğretmenleri vesile ederek “Demokrat Hükümete”de saldırdı. Ama bu haber yanlış mı , asılsız mı ona ne? Tahkikata bile lüzum görmemi ; yeter ki her haber Demokrat hükümetin aleyhine olsun ona yeter. Bocalama buna derler , değil mi? Hala daha o eski devrin atafatı hayalinden silinmedi galiba! Elbette silinmez ya!...

Halkın sesi ceridesi birçoklarına yaptığı mutaata hücumlarını, sayın Müftümüze de ara vermeden devam ettiriyor. Bu arada da gazetemizin sahibine bu satırları yazarak tahkikattan uzak ve tamamen çekememezlik nümunesi isnatlarda bulunuyor. ‘cemaatin istemediğini o ister, cemaatin istediğini ise o istemez. Lise müdürlüğü meslesinde de böyle olmadı mı?

Müftü hakkında şöyle diyor;’’meyve verecek ağaç, çiçek açtığından belli olur’’

Hakikatleri tevil ve tahriften ba ka hiç bir mahareti olmayan bir cerideciye soruyoruz. Lise müdürlü ü meselesinde ne olmu tur? yiye do ru gidildi i hususunda ezberden iddia edilece ine, soraca ımız u suallere cevap versinler. Hem bizi hem de efkarı umumiye yi tatmin etmi olurlar.

Geçen senelerde lise ve kolej talebelerinin ngilizce hükümet imtihanlarında matriculation gibi mühim imtihanlarda ve keza olgunluk imtihanlarında memnuniyet fahi rakamlarda muvaffak olanların sayısı kaçtır? Eski senenin muvaffak olanları ile yeni senenin muvaffak olanlarını gösteren istatistik ne redilebilmi . mi?

Yeni müdürün tayininden sonra liseden uzakla mak mecburiyetini hisseden ö retmenlerin okuldan ayrılmalarında ki hikmet nedir? Lisenin bu de erli ö retmenlerinin istifaları ile müdürlü ün bir ilgisi var mı yok mu? Müdürün tayini dolayısı ile Hür Söзде çıkan bir yazıda , ö retmenler arasında tasfiyeler yapılaca nı ileri sürmü tür. Mezkur yazı ile istifaların bir ili kisi varmıdır, yokmudur?

MÜFTÜLÜK MESELES NE GEL NCE

Meyve verecek a acın aç ıyla, meyve vermeyece ini ziraat mühendisleri bile anlayamaz. u halde sizin bu hususta kehanette bulununuza inanamayız. Çünkü bu kadar anlayı lı ve gaipten haber verici olu unuza göre sayın Müftüyü Kıbrıs a geli inden iki ay sonraya kadar medhusena eden sizler; nasıl olur da ilk görü ünüzü imdi ne rediyorsunuz? Bize kalırsa sayın Müftünün alim ve fazıl bir din reisi oldu unu siz de biliyorsunuz. Lakin ba ka hususlarda tatbik etmek istediniz. Fakat sayınMüftü probogandanıza alet olmadı ı içindir ki hemen a ız de i tirdiniz ve asılsız uydurmalarla Müftü alyhine ne riyata ba ladınız. Memlekette bu takti inizi anlamayan hiç kimse kalmadı ı halde, hala daha bu yolda yürümenizde maksadınız nedir? Çeyrek asır bir zaman bir zaman Müftüsüz, dini hamisiz kalmı olan Kıbrıs Türklü ünü yine mi Müftüsüz bırakmak istiyorsunuz? Di er unsurun din reislerine kar ı gösterdikleri hürmet ve ba lılı ı görmüyormusunuz?

...

Halkın Sesi ve Hür Söz cerideleri Kıbrıs Müftüsünün istifasını bildiren resmi teblihi ne retmekle tatmin olmamı larda, sanki kırk yıllık dü manlarından intikam alır gibi Müftü hakkında imdiye kadar yazdıkları isnat ve uydurmaları bir kere daha tekrar etmi lerdir. Milli hassasiyeti daima istismar etmeyi bir açığözlülük bilen Halkın Sesi ceridesi ve papa an gibi ustasının söyledi ini taklit eden Hür Söz ceridesi bu müessif haberi çe itli tevil ve isnatlarla hem de ballandıra süsleye ve i lerine geldi i ekilde yazmı lardır.

Hala Halkın Sesi ceridesi bu müessif neticeyi sütunlarına geçirmekle iftihar duyuyormu .! Müftüye kar ı açtı ı mücadelede bir zafere kazanmı . Gaza mübarek olsunmu ! Halkın Sesi bu milli sava tan uhdesine dü eni yapmı olmakla bir vicdan huzuru duymaktaymı . Müftü aleyhine kampanyayı tek ba ına ilk sıralarda Halkın Sesi açmı . Yani Hür Söz sonra kendisini takip etmi mi

....

Kıbrıs adasının sakinleri olan biz Türkler adanın di er sakinleri olan Rumlara nispetle nüfusça ekalliyette olmamıza ra men; yine nüfus nispetine göre mülk bakımından memnunluk verici bir vaziyetteyiz. bu iftihar verici durumumuz iki esasa dayanmaktadır. Birincisi, adanın her tarafında bulunan bir çok kıymetli emlakın efkafa ait olu u; ikincisi de son harp yılları esnasında bazı Türk köylerinde mülk sahibi olmak arzusu kuvvetlenmi olmasıdır.

Vaktiyle dedelerimiz, evlatlarının müsrüflüklerini önlemek için bir kısım emlakını vakfetmekle çok isabetli hareket etmi ler ve böylece bu çok kıymetli mallarını ecnebilere geçmesine mani olmu lardır. Son yıllarda bazı Türk köylerinde kuvvetlenmi olan mülk sahibi olmak arzusunun bütün Kıbrıs Türküne amil olmasını temmeni ederiz. Tembellik hiç bir zaman fayda getirmedi i gibi, eldeki mecu da tüketmesine de sebep olur. Son zamanlarda Türk köylüsünde uyanmı olan emlak sahibi olmak arzusunu belli ba lı sebeplerini ; köylülerimizin tahsile verdikleri kıymet ve ehemmiyette aramak daha do ru olur

Asi Kıbrıs Türkü! inde sebata, iktisata riayet, tahsile önem vermeli. Bu üç parolayı milli vazife bilmeli.

5. C LT

Gazetemizde ne retti imiz davetname üzerine Kıbrıs Türkleri'nin istikbali hakkındaki müzakerelerde bulunmak üzere 2 Aralık 1951 tarihinde cemaatımızdan mühim bir kitle toplanmış bulunuyordu. Müslümanlar vekili Bay Nejmi Sagib Broydamslızade Kuran-ı Kerimden Fatıha suresinin kendi tarafından yapılmış ve ne redilmiş olan Türkçe tercümesini okumu ve bütün Türk ve müslüman cemaatına hayırlı başarılar dilemiştir. Bu dini merasimi bütün dinleyiciler üzerinde çok derin bir ilahi bir tesir bırakmıştır. Buna müteakip Kıbrıs meselesi, Kıbrısın Yunanistana ilhakını önlemesi için ne surette çalışmak gerektiği hakkında samimi ve açık bir surette müzakereler cereyan etmiştir. Bu içtimadan ilhak, muhtariyete maniat ve Kıbrıs Türkleri'nin kalkınması meselesi hakkında gazetemizin sahibi imtiyazlı Bay Necati Özkan tarafından izahat verilmiş ve dinleyiciler tarafından alkışlanmıştır. Bu içtimada tanınmış tüccarlarımızdan Bay Turgut Avkıran, ilhakın doğuracağı vahim vaziyetleri meclise anlatmaya çalışmış ve alkışlanmıştır.

Türk milletleri Birliğinden gelen Bay Cahit Ahmet Kıbrıs meselesi hakkındaki fikirlerini izahat çalışmıştır. Mecliste bulunan illura muhtarı Bay Hüseyin Zihni, Kıbrıs Türkleri'nin kalkınması hususunda hükümetle daha sıkı temaslar temin olunması lüzumuna bazı misallerle izah etmiştir.

Kuran-ı Kerimi İngilizceye ve Türkçeye tercüme ve ne reden, Müslümanlar vekili Bay Nejmi Sagib Bodamyalızade, bu içtimada hazır bulunarak sözleri ve içtimanın cereyan etmesini dikkatle takip ettikten sonra kürsüye gelmiştir.

Bay Necmi Sagib Bodamyalızade, iptida bu toplantıda bütün celsenin gayet sakin, medeni ve pek ciddi bir surette cereyan ettiğini her söz söylemek hakkını tamamen verdiğini sahit oldu ve bu demokratik içtimanın cereyanına karşı yüksek takdir hislerini ifade etmiştir.

Bay Necmi Sagib Bodamyalızade, bundan sonra Kıbrıs tarihinin bu mühim ve buhranlı anında böyle bir içtimanın, Kıbrıs Türklerinin varlık ve istikbalde ki sade ve

selameti için pek lazım oldu unu vesikalarla isbat ederek Kıbrıs meselesinin 1915 den bu yana kadar devam eden tarihinin muhtelif sorularını veciz bir suretle izah etmi tir ve sorulan bir çok sualleri cevaplandırmı tir. Bu münasebetle Kıbrıs Türklerinin her sahada yükselmesini iktisadi ve ticari çalı malarda mühim mevkiler elde etmelerinin elzem oldu unu da belirmi tir. Neticede bu mühim mesle hakkında daha geni ve bütün Türklerine amil bir suretle müzakerede bulunma, her Türke vaziyetin vehametini anlatmak ve tam bir birlik ve beraberlikle Birle mi Milletler nezdinde teklif etmi ve bu teklif ittifakla kabul edilmi tir.

Bay Necmi Sagip Bodamyalızade'nin salahiyetli ve pek samimi sözleri bütün dinleyiciler üzerinde en derin tesirler hasıl etmi tir. Bu salahiyetli kıymeti ve tarihi sözlerini yarından itibaren gazetemizde ne redece iz.

...

2 aralık 1951 Kıbrıs Türklerinin tarihi toplantısında, bu konuya temas ederek müslümanlar vekili bay Necmi Sagip Bodamyalızade öyle demi tir:

“ Kıbrısın Yunanistana ilhak edilmesi meselesi bu gün öyle mühim ve cihan ümul bir safhaya girmi tir ki, ajans telgraflarının bile bildirmi oldu una göre, 28 kasım 1951 tarihinde, Pariste içtima edilmi olan, Birle mi Milletler umumi meclisinin müstemlekeler i leri komisyonu reisi müstemlekeler komisyonu azalarına Kıbrıs ahalsinin Yunanistan devletine katılmak istediklerini resmen bildirmi tir. Ve bu ilhaka maruz bulunan biz Kıbrıs Türkleri hakkında tek bir kelime bile söylememi tir. lhak meselesi böyle önemli, ciddi ve beynelmilel bir vaziyet arz ederken muhtariyet meselesi daha mühim ve çok daha yakın bir tehlike haline gelmi tir. Evet o muhtariyeti idare ki, biz Kıbrıs Türklerini Cezire Rumlarının en ezici ve merhametsiz tazyiki altında bırakacak ve tedricen tamamen imha edecektir.

Büyük Britanya Devletinin idaresini sıra ile ellerine almı olan gerek i ci gerek muhafazakar partilere mensup devlet adamları, ngilterenin Kıbrısa muhtariyet verece ini resmi olarak müzakere ve alenen söylemi lerdir. ngiltere dı i leri bakanı Mr Eden, aynı gayeyi, ngiltere parlamentosunda daha bir kaç gün evvel resmen tekrarlamı ve ngiltere milletvekiline teminat vermi tir. Bu hususla gizli veya uydurma hiç bir ey yoktur. Cidden çok büyük ve çok mühim tehlikeler kar ısında bulunuyoruz.

Daha imdiden Kıbrıs Türkleri birçok haklarından mahkum bırakılmıştır. Evet, bugün bütün medeni insanların ve cemaatlerin mutlaka malik olmaları gereken bir çok dini, siyasi, içtimai, kanuni ve kültürel haklarından mahkum bulunuyorlar. Bu hususta Türkçe gazeteler en acı ve en iddetli bir lisanla mütenadiyen ikayette bulunmuşlardır. Bu gibi yazıları hepimiz de hemen hemen her gün okumuşuzdur. Fakat yine pek acı hakikattir ki bu yazılar imdiye kadar arzu edilen semereyi verememiştir.

Bütün bu acı haberler ve korkunç tehlikeler karşısında ağırdır ki yegane çaremiz hepimiz birle erek haklarımızı Birle mi Milletler nezdinde beynelmilel haklara uygun bir surette aramak ve bu hususta her çareye başvururuz. Böyle bir te ebbüse mani olmak isteyenler, biz Kıbrıs Türklerini daima esaret altında imhaya do ru sürüklemek isteyenlere yardımcı oluyor demektir.

Bu hakikatleri gayet do ru, ciddi ve resmi vesikalar üzerine kurmuş olarak söylüyorum ve bütün Kıbrıs Türklerinin kendilerini ve çocuklarını bu tehlikelerden kurtulmak için hemen birlik olarak çalışmaya ça ırıyorum.

NOT: Birle mi milletler te kilatı u gruplara ayrılmıştır:

- 1- Güvenlik Meclisi
- 2- Atom Enerjisi komisyonu
- 3- Milletlerarası Adalet mahkemesi
- 4- Müstemleke meclisi
- 5- Ekonomi ve sosyal meclisi (UNESCO)

Müstemleke i leri komisyonu kendi kendilerini idare etmekte olmayan (yani, muhtariyeti idareye malik bulunmayan) müstemlekeleri murakabe hakkına maliktir. Çin, Fransa, Rusya, İngiltere Amerika, Belçika, Hollanda Norveç, Cenubi Afrika, Avustralya, Yeni Zellanda hükümetleri “ müstemlekeler i leri meclisi” azasıdır.

2 Aralık 1951

Kıbrıs Türklerinin tarihi toplantısında, bu konuya temas ederek müslümanlar vekili bay Necmi Sagip Bodamyalızade öyle demi tir:

“ İhak veya muhtariyetin biz Kıbrıs Türkleri için çok ciddi ve çok yakın birer tehlike oldu unu biraz evvel anlatmı tım. İmdi en derin ızdırıp ile size söylemeliyim ki, ne Mr Eden ve ne İngilterenin di er devlet adamları Kıbrısa muhtariyet verece ini resmen vadederken, biz Kıbrıs Türklerinden hiç bahsetmemi ler ve bizim varlık ve haklarımızın korunması için ne gibi tedbirler alınaca ı hakkında dudak bile kıpırdatmamı lardır. İte bugün bütün cemaatimiz böyle bu kadar elim ve a ıkar bir suretle tahkir edilmi ve terk edilmi bir kütle halinde bulunuyor. Bunu hepimizin bilmesi, görmesi, anlaması ve bir elbirli i yapması lazımdır

Fakat bizi tehdit eden tehlikeler bundan ibaret de ildir. İmdi daha mühim ve daha müstacel bir konuya geçiyorum. 1948 senesinde Lord Winster Kıbrıs valisi iken Kıbrısa yeni bir anayasa teklif etmi tir. Biraz sonra izah edece im vecihle bu anayasa biz Kıbrıs Türklerini hiçe dü ürüyor ve Kıbrıs Rumlarına bize kar ı tam ve daimi bir üstünlük temin ediyordu. Rumlar bu derece kendi lehlerine ve bizim aleyhimize tertib etmi olunan bu anayasayı müteffiken reddetmi oldukları halde çok ayarı hayret ve çok ayarı teesüf bir hata idi ki, İmdi bu toplantılarımızı baltalarken burada bulup, konu up, anla mamıza mani olmak isteyenler bu anayasayı alkı larla kabul etmi ler ve biz Kıbrıs Türklerini bilfiille Rumlara esir yapmaya yeltenmi lerdı

1948 de teklif edilen anayasayı İmdi bahsi mevzu ediyorum. Çünkü Rumlar bunu o zaman topyekun reddetmi oldukları halde, hükümet resmen ve mükkereren açıklamı tır ki Rumlar bir zaman bu anayasayı kabul ederlerse serbesttirler ve Rumlar bu anayasayı kabul ederse derhal tatbika konulacaktır. Demek oluyor ki Kıbrısın bu yeni anayasa meselesini hükümet daimi bir surette açık bulundurmaktadır. Bugünkü resmi vaziyet i te budur.

unu da ilave etmeliyim ki, hükümet bu güne kadar bu anayasada bizim leyhimize olarak tek bir kelime bile de i tirmemi tir. Vaziyet bu kadar feci ve acıklı İken cemaatin ba ındakilerin ada Türklü ünün mukaderatını idare etmek isteyenlerin bunu görmesi ve bilakis yaldızlı bir hap gibi masum halka yutturmak istemesi, çok

fecidir. Bu faciayı önlemek için Kıbrıs Türk Halkının bir birlik halinde faaliyete geçmesi herkesin serbestçe fikrini izhar etmesi ve hakikatlerin bütün açıklığı ile tecelli etmesinden daha dürüst ve daha samimi nasıl bir hareket tasavvur edilebilir?

Yeni kurulması teklif edilen Kavanin meclisinde on sekiz Rum azaya karşı yalnız dört Türk aza bulunmasına müsaade eden ve bu suretle bizi hiç derecesine düşüren bu anayasa hakkındaki tenkitlerimizi dinleyiniz. Bu sözlerim 18 Mayıs 1948 de “Türk Sözü” gazetesinde ne redilmiştir. Türk Sözü gazetesi imtiyaz sahibi bay Muzaffer Gürkan benimle yapmış oldu mu mülakatı 18 Mayıs 1948 tarihinde ne retmiştir.

“Kıbrıs için tasarlanan yeni anayasa hakkındaki fikirlerini anlamak üzere müslüman vekili muhterem Necmi Sagip Bodamyalızadeyi ziyaret ettim. Teklifimi büyük bir nezaketle kabul etti ve sulallerimi cevaplandırdı. Bu meselelerde salahiyet itibarı ile üstad gayet mühim bir mevkiye haizdi. Çünkü en karanlık günlerimizde haklarımızı merkezi hükümet nezdinde korumasını bilmiş bir zattı. Kendisine soruyorum.

...

Kendisine soruyorum:

Yeni anayasayı Kıbrıstaki Türklerin varlık selamet ve refahı noktai nazarında nasd buluyorsunuz?

“Bu suale cevabı en kati ve en hızlı bir ifade ile beyan edebilirim ki teklif edilen anayasa Kıbrıs Türklerinin bilfiil hiç derecesine indiriyor ve buradaki varlık, saadet, selamet ve hürriyetimizi tamamen tehlikeye düşürüyor. Kim ne derse desin, bu imdiki anayasa Kıbrısa verilen bu anaysanın muhtariyet oldu mu her eyden evvel onunla sabittir ki bu yeni anaysa İngiltere müstemlekat nazırına Kıbrısın idare ve kanunları hakkında hiç bir salahiyet bırakmıyor. Mesela imdiye kadar Kıbrısta yapılan kanunların yürürlüğe girmesi için müstemlekat nazırınınbu kanunları kabul etmesi lazım gelirdi. Halbuki bu anayasada müstemlekat nazırına böyle bir hak ve salahiyet verilmiyor. Yeni kurulacak Kavanin meclisinin geçireceği kanun valinin veto hakkına gelince, bu gibi haklar İngiliz usulü idaresine göre nazaridir ve tatbikat sahasında maddi

bir tesir ve ehemmiyeti yoktur. Mesela İngiltere Kralı'nın nazarı olarak veto hakkı vardır. Fakat fiiliyat sahasında asırlardan beri bu veto hakkı hiç istimal edilmemiştir. Hatta Birleşik Amerika devletlerinde bile Cumhurbaşkanının vetosu deftaten hükümetten dürrülmüştür. Binanaleyh seksen bin Türkün varlığını alakadar eden bir i te tek bir kişinin veto hakkına tamamen kendimizi bırakmamız selametimiz içinde ru de ildir.

Bundan başka kanaatimizce bu anayasa Kıbrıs Türklerine karşı iyiniyetle karılanmış de ildir. Bunun en açık ispatı şudur: anayasanın 9.uncu maddesi mucibince Türkiye sahipleri isterse Türk rey sahipleri listesi yerine umumi rey listesi yapılabilir. Bu suretle reylerini Türk namzetlerinin yerine Rum namzetlere verebilirler. Pek a ikardır ki tedribat bir çok Türkleri bu husus köylerde ya ayanları a ır baskı altında bırakacak ve tedricen Kıbrıs Türklerini büyük bir felakete sürükleyecektir.

...

2 Aralık 1951...

te mahiyetini size anlatmış oldu um anayasaya karşı o zaman intihar etmekte olan “Kurum “ gazetesinde Türkçe ve İngilizce olarak en iddetli ve en haklı bir lisana protestoda bulundum. Bu protestonun Türkçesi “Kuran” gazetesinin 28 Mayıs 1948 tarihinde ne redildi.

MÜSLÜMAN VEKİL YEN ANAYASAYA KARŞI PROTESTO EDİYOR

Biz Kıbrısın 80 bin Türk ve müslüman ahalisi , İngiltere devleti, ne daima sadık kaldığımız ve Kıbrıs adasının İngiltere idaresi altında durması için her zaman çalıştığımız ve geçen cihan harbinde İngiltere ve müteffiklerini zafer kazanması için binlerce gönüllü er ve subayı verdikimiz halde Kıbrıs için teklif edilen anayasaya göre kurulacak olana Kavanin meclisinde on sekize karşı dört azaya yani hiç derecesine dürrülmekle imizi, bu vaziyetin Kıbrısındaki varlığımızı ciddi bir suretle tehlikeye koyacağını görerek İngiltere devlet ve milletlerini protesto etti ini cihan, sulh ve İngilterenin Türk Milleti ve dünya müslümanlarıyla manevi dostluğu namına vazife sayar. ...